INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podnebí Eurasie

Mgr. Eva Pospíšilová

3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Pracuj s atlasem (str.8, 9,13, 16-17, 56)

- Zjisti jaké podnebné pásy se vyskytují v Evropě a jaké v Asii. Jaký pás v Evropě chybí?
- Která vysoká pohoří Evropy i Asie leží v subtropickém pásu? Jaké mají nadmořské výšky a jaké tam asi bude podnebí?
- Zjisti maximální a minimální teploty v západní Evropě a na Sibiři. Porovnej je v létě a v zimě.
- Porovnej množství srážek v JV a J Asii v létě a v zimě.

Na podnebí působí více vlivů, které se vzájemně ovlivňují

- 1. Vzdálenost od rovníku ⟹ podnebné pásy. Čím dále od rovníku klesá teplota. V Asii jsou všechny pásy, v Evropě chybí tropický.
- **Tropický** – vlhko, horko
- **Subtropický** – teplo, krátké deštivé zimy
- **Mírný** – 4 roční období
- **Subarktický (subpolární)** – chladno, krátké léto, výskyt polárních dní a nocí
- **Arktický (polární)** – celoroční zima

Výskyt podnebných pásů

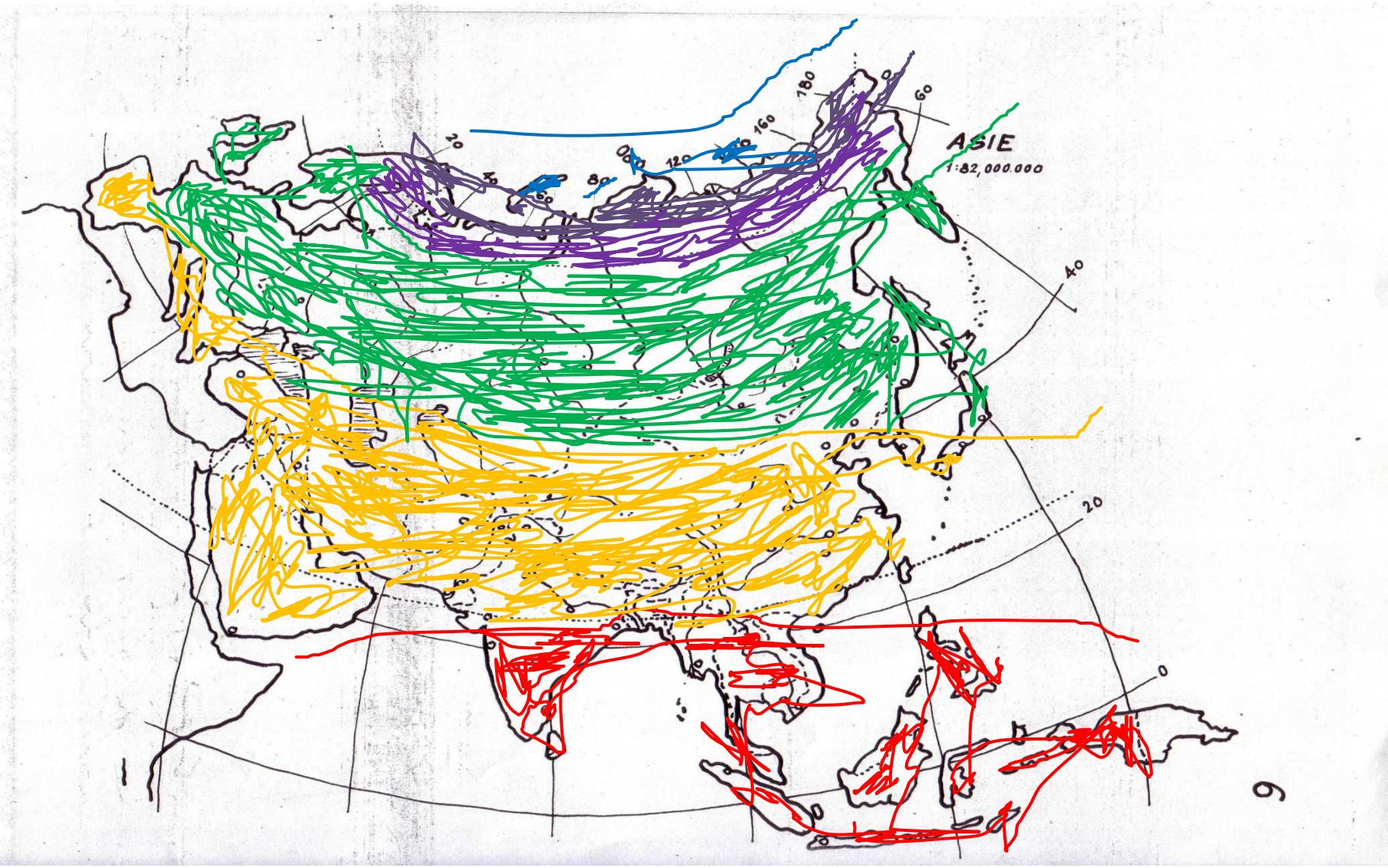

Na podnebí působí více vlivů, které se vzájemně ovlivňují

- 2. nadmořská výška ⟹ se stoupající nadmořskou výškou klesá teplota vzduchu Alpy, Himaláje, Tibetská náhorní plošina – výskyt horských ledovců ač leží v subtropickém a mírném pásu

Na podnebí působí více vlivů, které se vzájemně ovlivňují

- 3. vzdálenost od Atlantiku + převládající vlhké západní větry
- Západní Evropa – **přímořské podnebí**
- Střední a východní E. – **přechodné podnebí**
- Sibiř – **vnitrozemské podnebí**
- **Přímořské** – vlhké, malé rozdíly teplot mezi létem a zimou (20° C)
- **Vnitrozemské** – suché, velké teplotní rozdíly mezi létem a zimou (100° C)

Na podnebí působí více vlivů, které se vzájemně ovlivňují

- Monzuny v JV a J Asii ⟵ nestejné ohřívání pevniny a moře
- **Zimní monzun** – pevnina chladnější než moře → vysoký tlak →větry vanou z pevniny na moře → suché a mrazivé
- **Letní monzun** – pevnina teplejší než moře → nízký tlak → větry vanou od oceánu na pevninu → přívalové lijáky →záplavy

Zdroje

- učebnice Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar. Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa. Kartografie Praha 1997

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Podnebí Eurasie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_37

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Prezentace se použije při výkladu nového učiva. Nejprve se žáci pomocí map v atlase pokusí sami vyhledat odpovědi na otázky a sami vyvodit některé zákonitosti podnebí i podle již získaných znalostí z učiva 6. ročníku o podnebí. Další políčka jsou již přehledným výkladem učiva určena k zápisu do sešitů.

Zdroje: viz okénko 8 prezentace

Datum vytvoření: 11.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR · EVROPSKÁ UNIE · MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY · OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vodstvo Eurasie

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

3 11-19:43

Řeky:

Najdi v atlase významné evropské i asijské veletoky ukaž je od pramene k ústí.

Ke kterým úmořím patří řeky tekoucí na těchto 2 kontinentech?

Jak nazýváme oblast, ze které řeky netečou do žádného moře (končí v jezeře nebo v poušti)?

Přiřaď následující toky k úmořím: Které nemůžeš přiřadit? Znáš jiné evropské řeky?

Amudarja, Mekong, Jenisej, Brahmaputra, Lena, Ob, Ganga, Tigris, Volha, Amur, Eufrat, Iravádí, Dunaj, Indus, Chang Jiang, Ural, Huang He, Syrdarja

3 11-19:43

Řešení:

Řeky:

Najdi v atlase významné evropské i asijské veletoky ukaž je od pramene k ústí.

Ke kterým úmořím patří řeky tekoucí na těchto 2 kontinentech?

Jak nazýváme oblast, ze které řeky netečou do žádného moře (končí v jezeře nebo v poušti)?

Bezodtoká (bezodtoková) oblast.

Přiřaď následující toky k úmořím: Které nemůžeš přiřadit? Znáš jiné evropské řeky?

bezodtoká o.

Dunaj	Amur	Indus	Ob	Volha
Rýn	Chang Jiang	Ganga	Jenisej	Amudarja
Labe	Huang He	Eufrat	Lena	Syrdarja
	Mekong	Tigris		Ural
		Brahmaputra		
		Iravádí		

3 12-16:06

Vyznač v mapě tyto významné veletoky a vymez všechna úmoří i bezodtokou oblast barevně.

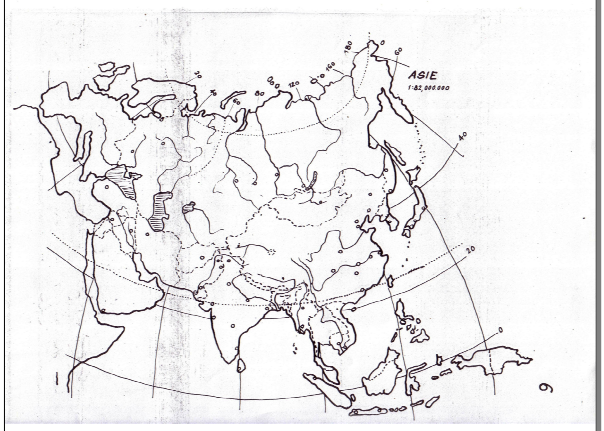

3 12-16:15

Řešení:

Úmoří a bezodtoké oblasti

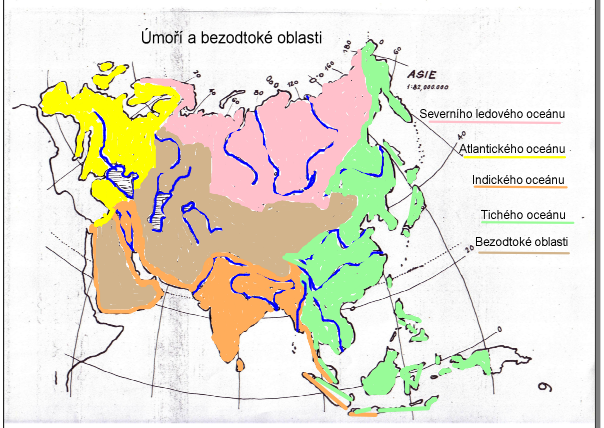

3 11-19:44

Řešení:

Úmoří a bezodtoké oblasti

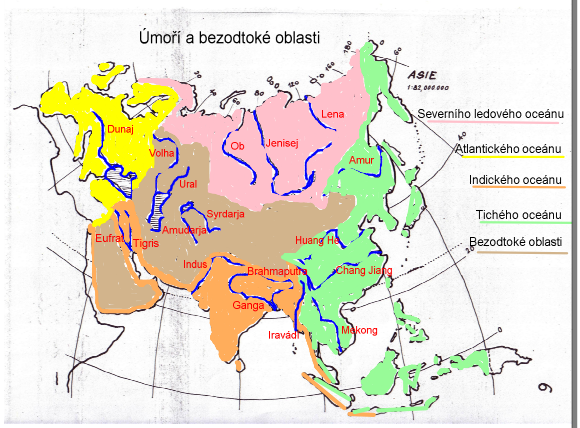

3 12-16:19

Jezera:

Na mapě Eurasie najdi významná jezera a rozděl je podle toho zda je voda v nich slaná či sladká.

Víš o nich něco zajímavého?

Řešení:

Kaspické moře

vzniklo přehrazením moře, voda je slaná, největší jezero světa

Aralské jezero

voda slaná, jezero vysychá na řekách, které ho napájejí byly vybudovány přehrady zadržující vodu, rybářské vesnice bez obživy

Mrtvé moře

voda slaná bez života, nedá se plavat, léčivé účinky, nejnižší místo na zemi -400 m p.m.

jezero Balchaš

jezero přehrazeno část vody slaná část sladká

Bajkalské jezero

průzračně čistá sladká voda nejhlubší jezero světa 1637m

Ladožské jezero

největší evropské jezero ledovcového původu voda sladká

Oněžské jezero

jezero ledovcového původu,voda sladká

3 12-16:35

Zdroje:

Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna 2005

Školní atlas světa. Kartografie Praha 1997

3 12-16:58

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Vodstvo Eurasie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_38

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Nejprve pracují žáci s mapou sami, vyhledávají podle otázek řeky, následně je mohou ukazovat v mapě u tabule. Důležité je ukazovat řeku od pramene, říkat kudy protéká a kam ústí, tedy k jakému patří úmoří. Po okénku otázek následuje vždy vzorové řešení, kde žáci provedou kontrolu. K zakreslení řek a úmoří dostanou „slepou mapu“. Jezera též vyhledají na mapě a pak jen řeknou pokud znají nějaké zajímavosti. Závěrem zapíší do sešitu poznámky ze vzorových řešení, vyplněné mapy nalepí do sešitu.

Zdroje: viz okénko 8

Datum vytvoření: 12.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR · EVROPSKÁ UNIE · MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY · OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vegetační pásy Eurasie

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

3 12-18:17

1. Přiřaď k podnebným pásům pásy **vegetační**, které se v nich vyskytují a také typ **podnebí**.

Tropický: stepi, pouště, tundra, savany, věčný sníh a led, tropické deštné pralesy

Subtropický: lesy mírného pásu, subtropické rostlinstvo

Mírný: celý rok zima a mráz; chladno, krátké chladné léto

Subarktický (subpolární): velké sucho, ve dne vedro, v noci chladno; stále horko, každodenní lijáky

Arktický (polární): dlouhé teplé léto, krátká deštivá zima; sucho, období deštů; 4 roční období, deštivo; 4 roční období, sucho

3 12-18:25

2. Které vegetační pásy se vyskytují v Evropě a které v Asii?

3. Co znamenají výrazy oáza, tajga, plantáž

4. Jaké druhy lesů jsou v mírném pásu od jihu k severu?

5. Které vegetační pásy jsou nevíce změněny lidskou činností?

6. Jaká znáš vzácná dřeva a v kterém vegetačním pásu se vyskytují?

7. Doplň názvy typických asijských zvířat a rostlin:

. e . . ě . . a . d ., b . . o . , s . b . l, s . . n . y . r

b . m . . s, p . . m . d . . l . v ., . a . o v . í ., . ý . e

3 12-20:24

8. Zakresli jednotlivé vegetační pásy:

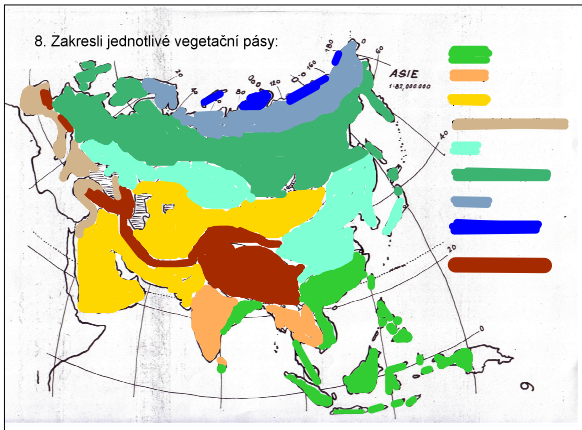

3 12-19:40

9. Umísti živočišstvo do vegetačních pásů, v kterých se vyskytuje.

3 12-20:37

10. Umísti rostlinstvo do vegetačních pásů, v kterých se vyskytuje.

3 12-22:27

Řešení:

1. Přiřaď k podnebným pásům pásy **vegetační**, které se v nich vyskytují a také typ **podnebí**.

Tropický — tropické deštné pralesy — stále horko, každodenní lijáky
savany — sucho, období dešťů

Subtropický — pouště — velké sucho, ve dne vedro, v noci chladno
subtropické rostlinstvo — dlouhé teplé léto, krátká deštivá zima

Mírný — stepi — 4 roční období, sucho
lesy mírného pásu — 4 roční období, deštivo

Subarktický (subpolární) — tundra — chladno, krátké chladné léto

Arktický (polární) — věčný sníh a led — celý rok zima a mráz

3 12-22:40

Řešení:

2. Které vegetační pásy se vyskytují v Evropě a které v Asii?
V Asii se vyskytují všechny pásy, V Evropě se nevyskytují tropické pralesy, savany a pouště.

3. Co znamenají výrazy oáza, tajga, plantáž
V poušti místo, kde jsou zásoby spodní vody, neprůstupný les mírného pásu - Sibiř, vykácený prales pro pěstování kulturních plodin - kávovníku, kakaovníku ananasů apod.

4. Jaké druhy lesů jsou v mírném pásu od jihu k severu?
Lesy listnaté, smíšené a jehličnaté.

5. Které vegetační pásy jsou nevíce změněny lidskou činností?
Prales, step, subtropické rostlinstvo.

6. Jaká znáš vzácná dřeva a v kterém vegetačním pásu se vyskytují?
V pralese - eben, mahagon, teak, palisander,

7. Doplň názvy typických asijských zvířat a rostlin:

medvěd panda, buvol, sobol, slon tygr

bambus, palma datlová, čajovník, rýže

3 13-16:35

Řešení:

3 13-17:03

Řešení:

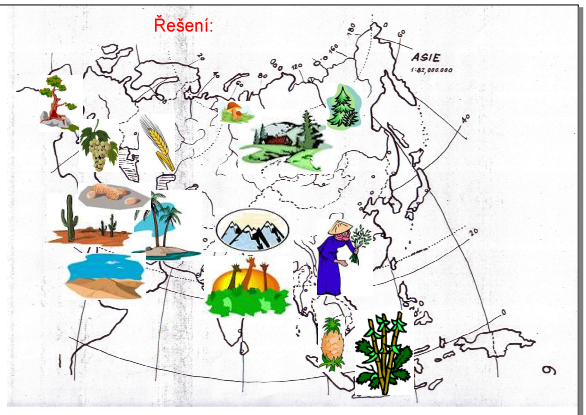

3 13-17:12

Zdroje:

Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna 2005

Školní atlas světa. Kartografie Praha 1997

Kliparty 3. ZŠ Cheb

3 13-18:09

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Vegetační pásy Eurasie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_39

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Žáci by se znalostmi o podnebí měli bez problémů vyřešit úkol 1 a přiřadit údaje. Úkoly 2 až 6 vyžadují práci s mapou a všeobecné znalosti. Také před jejich řešením mohou děti přečíst informace z učebnice. V úkolu 7 doplní názvy zástupců flory a fauny. K úkolu 8 dostanou „slepou mapu“ a po prostudování atlasu dokreslí přibližný průběh vegetačních pásů. Dále pojmenují a přiřadí živočichy a rostliny, které se v příslušných vegetačních pásech vyskytují.

Zdroje: viz okénko 11

Datum vytvoření: 13.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obyvatelstvo Eurasie

Mgr. Eva Pospíšilová
3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Počet obyvatel a hustota zalidnění

- Přibližně **4 miliardy 500 milionů** ze 7 miliard lidstva (r.2012).
- Jen dva státy tvoří více než ½, Čína 1 miliarda 300 milionů, Indie 1 miliarda 100 milionů.
- Hustota zalidnění stejná – 70 obyvatel /km², ale v Evropě mnohem **rovnoměrněji.** V Asii oblasti **liduprázdné** (pouště, vysoká pohoří, Sibiř, prales), naopak nížiny: Velká čínská a Indoganžská **přehuštěné** (až 1000 obyv. /km²)

Rasy, národy, jazykové skupiny

- Národnostně a jazykově nejpestřejší kontinent
- Lidé hovoří více než 1000 různými jazyky
- Rasy převažují: Evropa indoevropská (bílá, europoidní) Asie mongoloidní (žlutá)
- Národy a jazykové skupiny: Evropa – Slované, Germáni, Románi, Ugrofinové, Asie - Íránci, Semité, Turci, Mongolové, Korejci, Japonci, Čínsko tibetské n., Kavkazské n., Drávidové, Malajci, Indové, Tunguzové, Paleoasiaté atd.

Náboženství

- Evropa - **křesťanství** (katolické, protestantské, pravoslavné) ateismus (nevěrectví)
- Asie – **islám** (Arabský svět)**, hinduismus** (Indie)**, buddhismus** (poloostrov Zadní Indie)**, taoismus** (Čína)**, konfucianismus** (Čína), **šintoismus** (Japonsko)**, lámaismus** (Tibet)**, judaismus** Izrael)**. Komunismus** (KLDR) – ideologický směr.

Města

- V Evropě je větší počet měst**, převládá městské obyvatelstvo** pracující v průmyslu a službách. (Londýn, Moskva, Paříž) jen tyto 3 města mají přes 10 milionů obyvatel.
- V Asii **obyvatelstvo převládá na venkově** a živí se zemědělstvím. Měst je málo, ale patří k největším na světě (Tokio, Soul, Dillí, Bombaj, Kalkata, Karáčí, Šanghaj) obrovská města přes 20 milionů obyvatel.

Náboženství

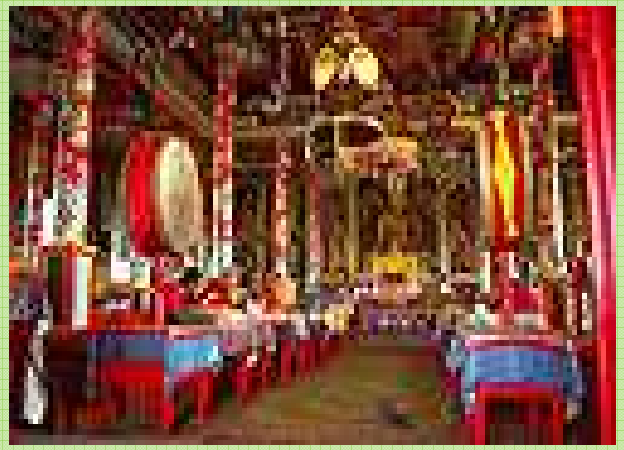

Města - Soul, Dillí, Šanghaj

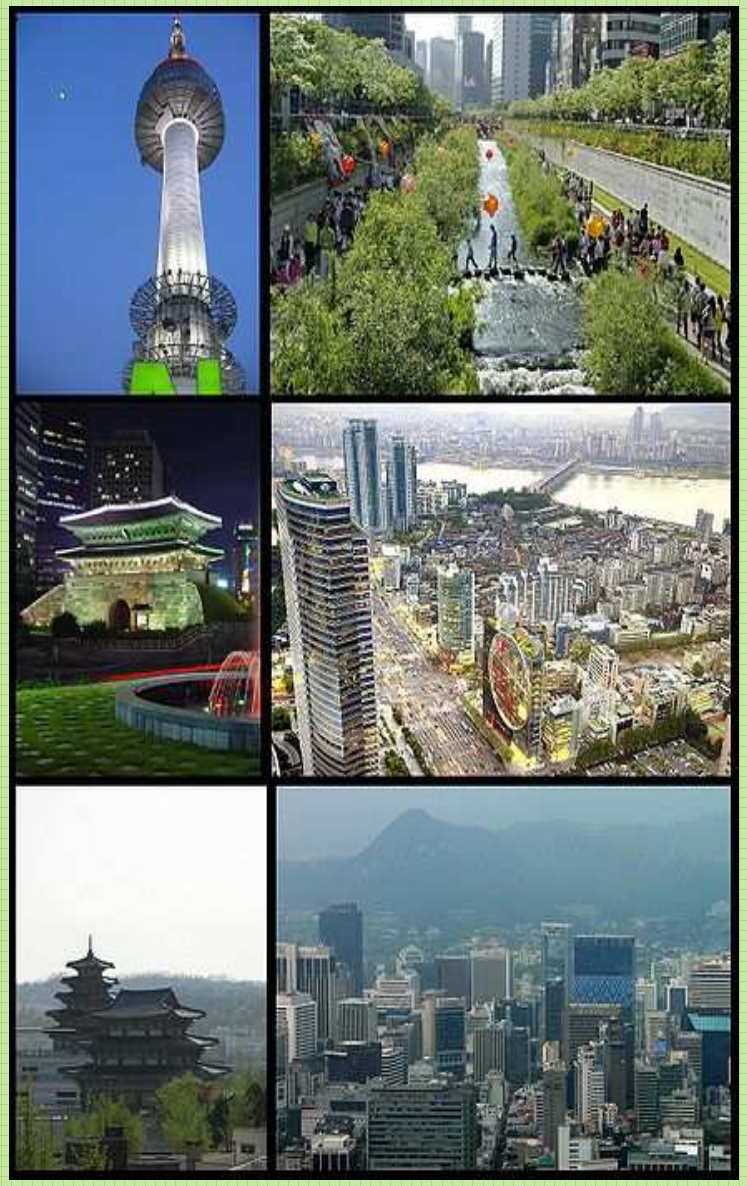

Města: Tokio – 36,5 milionu obyvatel

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- www.dark-fairytails.blog.cz
- www.pgm.pf.bw.schule.de
- www.vesmír.cz
- www.cestovani.idnes.cz
- www.krajane.czu.cz
- www.zidovskehrbitovy.cz
- www.euroskop.cz
- www.wikipedia.org.cs
- www.volby.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Obyvatelstvo Eurasie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_40

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Prezentace se použije při výkladu nového učiva. Nejprve se žáci pomocí map v atlase pokusí sami vyhledat hustotu zalidnění, rasy a skupiny národů žijících v probíraných oblastech. Dále milionová velkoměsta. Hlavním úkolem je vždy porovnání Evropy s Asií. Poté si zapíší shrnutí přehledně do sešitů. K dokreslení probíraného učiva jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 9 prezentace

Datum vytvoření: 26.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jihozápadní Asie - výklad

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Přírodní poměry

- **Povrch:** nížina Mezopotámská, jinak pohoří a vysočiny. Proláklina -400 m.p.hl.m Mrtvé moře
- **Podnebí:** suché subtropické. Pouště – oázy. Plodiny – citrusy, bavlník, datle, olivy, fíky, ořechy (lískové, vlašské, pistáciové), pšenice. chov – ovce, kozy, velbloudi, osli.

Přírodní podmínky

- **Vodstvo:** Eufrat, Tigris, krátké vysychající řeky → vádí. Mrtvé moře.
- Nedostatek vody – voda dražší než benzín (ženy ji nosí na velké vzdálenosti, drahé odsolování mořské vody)

Hospodářství

- **Těžba:** ropa a zemní plyn (Perský záliv) – ropovody, tankery
- **Průmysl:** petrochemický, textilní, potravinářský

Obyvatelstvo

- Malá hustota zalidnění, převažují Arabové. Státní zřízení – republiky a monarchie
- **Náboženství:** islám - Alláh, Mohamed, korán, mešita s minarety, ramadán – půst, Mekka, Medina, zákaz vepřového masa a alkoholu, mnohoženství – podřízenost žen, arabské písmo, číslice.

تدريس اللغة العربية في برنو

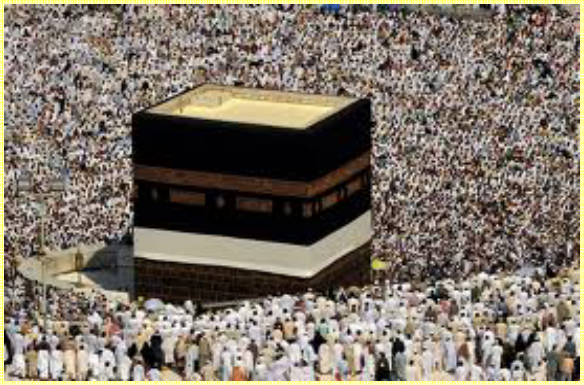

Státy a hlavní města

- Saudská Arábie – **Rijád**, Kuvajt – **Kuvajt**, Katar, Bahrajn, Omán, Sjednocené arabské emiráty, Irák – **Bagdád**, Írán – **Teherán**, Sýrie – **Damašek**, Jordánsko, Libanon.

Ostatní nearabské státy

- **Turecko:** inklinuje k Evropě (snaha o vstup do EU), vliv křesťanství (islám oslaben), těžba – železná ruda, barevné kovy. Hl. město **Ankara**, Istanbul – částečně leží v Evropě, bazar
- **Kypr:** člen EU (2005), národnostní problémy, cestovní ruch

Ostatní státy

- **Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie:** kavkazské státy, dříve součástí SSSR. Přírodní bohatství – hory, jezera, ropa. Zemědělství – čajovník, kaviár (jeseter z Kaspického moře). Dlouhodobě nedobré vzájemné vztahy. **Jerevan, Baku, Tbilisi**

- **Afghánistán:** zaostalá chudá zemědělská země, občanské války.

Ostatní nearabské státy

- **Izrael:** židovský stát. Vlastní písmo, jazyk hebrejština. Bohatství – soli, fosfáty. Průmysl – chemický, elektrotechnický, broušení diamantů, dobří obchodníci. Židé vyhnáni ze země – Palestina. 20. stol. – návrat , válčí o území s Araby.
- Historická města – Jericho, Betlém, **Jeruzalém** (město 3 náboženství), Tel Aviv - Jaffa, Haifa.

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- www.mrtvemore.com www.cs.wikipedia.org.
- www.novinky.cz www.dovolena.e-zajezdy.cz
- www.fun.sk www.ceskenoviny.cz
- www.blog.vopi.cz www.ceskatelevize.cz
- www.euroskop www.gnosis9.net
- www.clovekvtisni.cz www.hrudik.sweb.cz
- www.welt.de www.trekearth.com
- www.atllanka.net www.ockovani.cz
- www.tyden.cz www.olster.blog.denik.cz
- www.travel-earth.com www.cocalt.websnadno.cz
- www.bronswerk.com

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Jihozápadní Asie - výklad

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_41

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Nejprve si žáci zjistí co nejvíce lze vyčíst z map v atlase podle polohy oblasti (podnebí, povrch, členitost, vodstvo, vegetační pásy → plodiny, chov. Státy z politické mapy). Nato diskutují o svých poznatcích, vlastních zážitcích z cest nebo vyčtených informacích. Po výkladu si zapíší shrnutí z přehledu prezentace stručně do sešitů. K dokreslení probíraného učiva jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 10 prezentace

Datum vytvoření: 27.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední Asie

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Otázky

- Najdi na mapě v atlase oblast střední Asie.
- Na politické mapě urči, kterých 5 států do oblasti patří.
- Vyhledej jezero Aralské a Balchaš.
- Vyhledej řeky Amudarja, Syrdarja.
- Najdi úrodnou Ferganskou kotlinu.
- Jaké zde leží pouště a pohoří?

Přírodní podmínky

- Všechny státy jsou republiky bývalého SSSR
- (Kazachstán, Turkmenistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Kyrgyzstán)
- Podnebí suché, vnitrozemské – extrémní teploty (léto až +50, zima až -50)
- Pouště: Karakum, Kyzylkum
- Pohoří: Pamír, Ťan – Šan, Altaj
- Těžba: měď, železná ruda, olovo, nikl, zinek, chrom, kobalt, mangan, černé uhlí, ropa, soli

Mapa oblasti

Průmysl, zemědělství

- Hutnický, textilní – zpracování vlny a bavlny (tkaní perských koberců, perzián z karakulských ovcí)
- Pěstování pšenice - zavlažované celiny, ořechy, bavlník. Ferganská kotlina – ovoce a zelenina
- Chov ovcí, velbloudů, jaků – vysoké hory

Ekologická katastrofa

- Řeky ústící do Aralského jezera za vlády SSSR neuváženou stavbou přehrad pro zavlažování bavlníkových polí začaly ztrácet vodu a jezero vysychá. Rybářské vesnice na pobřeží se ocitly bez vody. Slané větry ještě více zasolují půdu, a tak znemožňují pěstování plodin. Oblast se začala nazývat Aralkum. Lidé jsou zde bez práce (rybáři, zemědělci), vody.

Ekologická katastrofa

Města

- Obyvatelstvo – islám, odolali tlaku SSSR arabské písmo změnit na azbuku. Dnes snahy zavést latinku. Města jako z pohádek Tisíce a jedné noci.
- Taškent
- Samarkand
- Buchara

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- www.tyden.cz www.zpravodajstvi.cz
- www.columbia.edu www.brainl.org
- www.cestovani-idnes.cz www.sbazar.cz
- www.zena-ni.cz www.lepebydlet.cz www.randomdijit.blogspot.com
- www.lideazeme.cz www.studyrussian.com
- www.gco-reiskcomunity.de
- www.hotels.com www.aheni

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Střední Asie - výklad

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_42

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Nejprve žáci sami pracují dle pokynů z rámečku 2. Po výkladu si zapíší shrnutí z přehledu prezentace stručně do sešitů. K dokreslení probíraného učiva jsou určeny obrázky. Mohou pak ještě diskutovat o dalších světových ekologických katastrofách (mýcení tropických pralesů atd).

Zdroje: viz okénko 9 prezentace

Datum vytvoření: 31.3.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR · EVROPSKÁ UNIE · MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY · OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Asie - obrázky

Mgr. Eva Pospíšilová
3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

4 25-18:26

1. Přiřaď názvy objektů k obrázkům a rozhodni ke které asijské zemi patří. Co o ní víš zajímavého?

Babylónská věž · jurta · stavba v "Zakázaném městě"

mešita s minarety · zvláštní úpravy zahrad · stát ve městě

4 25-18:29

2. Pokus se k vlajkám nejprve říci státy, pak odkryj záclonku a přiřaď.

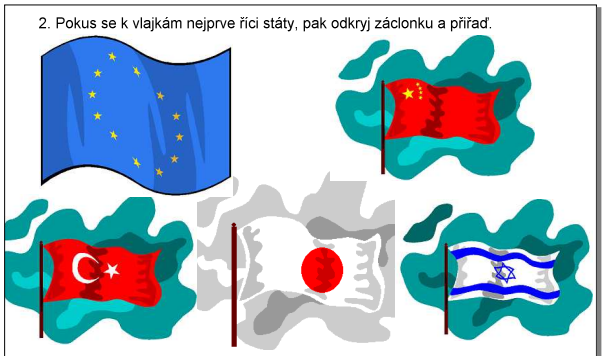

Japonsko · Evropská unie · Turecko · Izrael · Čína

4 25-18:29

3. Pokus se nejprve k obrázkům říci náboženství, která symbolizují, potom zkontroluj a přiřaď výrazy pod záclonkou. Můžeš jmenovat stát, ve kterém jsou typická?

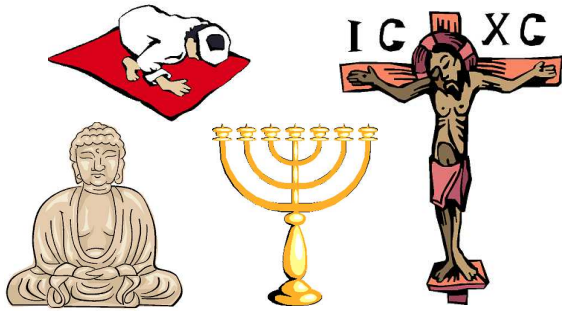

Křesťanství · Judaismus · Islám · Buddhismus

4 25-18:29

4. Asie a lidé. Pokus se nejprve říci a poté přiřadit státy v nichž žijí nebo žili tito lidé.

Japonsko · Turecko · Indie · Saudská Arábie · Mongolsko · Čína · Tibet

4 25-18:29

5. Asijské symboly. Odhadni státy, ke kterým patří?

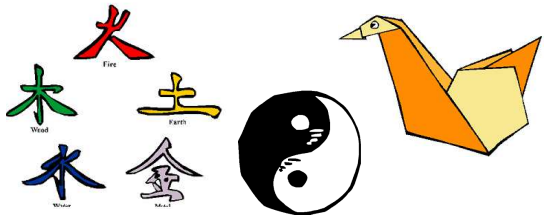

Čína - jin a jang · Čína - znakové písmo · Japonsko - origami

4 25-19:35

Zdroje:

Kliparty 3. ZŠ Cheb

4 25-20:12

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Asie - obrázky

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_43

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 10 min

Anotace: Tento materiál se zařadí po ukončení tématu Asie jen pro radost a pobavení. Postup i otázky jsou uvedeny v každém okénku. Znalosti hodnotíme s rezervou, přesto bude zajímavé, co si žáci zapamatovali a jak si dokážou vybavit vědomosti z již dříve probíraného učiva. Ke každému rámečku je možné se rozpovídat a přidat vlastní informace.

Zdroje: viz okénko 7

Datum vytvoření: 22.4.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Asie – „zvláštní oblasti“

Mgr. Eva Pospíšilová
3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Tibet

- Obyvatelstvo jazykově podobné Číňanům, avšak vlastní kultura i písmo, podobné indickému. Náboženství - **lámaismus** je forma buddhismu.
- V minulosti nezávislé království, hlavní město **Lhasa**
- Tibetská náhorní plošina – nadmoř. v. 4000 m špatně se dýchá – lidé zjednodušují všechny činnosti (místo odříkávání modliteb, vkládají papírky s motlitbou do mlýnku, kterým točí)

Tibet

- Drsné podmínky k žití – chráněná údolí – rýže, pasou ovce a jaky (maso, mléko, srst, kůže, trus suší a v bezlesých obl. využijí jako palivo)
- Kněží nosí červená roucha s odhalenou jednou rukou na slunečné straně. (Tibetský duchovní vůdce dalajlama navštívil i ČR – blízký přítel bývalého prezidenta Václava Havla)
- Tibeťané považují svoji zemi za okupovanou Číňany a usilují o obnovu nezávislosti.

Tibet

Hongkong

- Autonomní území na jihu země, tvořeno několika velkými vzájemně propojenými městy
- Od 19. století britská kolonie, v roce 1997 vrácen Číně, ale na 50 let si zachová samosprávu a kapitalistický ekonomický systém. Je od ostatní Číny oddělen a pečlivě střežen
- Je to průmyslové a finanční centrum světového významu (elektrotechnické zboží, hračky, tiskařské a textilní stroje). V minulosti místo veškerého čínského zahraničního obchodu.

Hongkong

- Hlavní město **Victoria**
- jazyk kantonština, angličtina

Macao

- Stejně jako Hongkong (mnohem menší) čínská autonomní oblast, od roku 1999 podobné postavení.
- Hlavní město **Macao**
- Bývalá portugalská kolonie v ústí Perlové řeky

Taiwan

- Leží na ostrově Tchaj – wan od 17. století je historickou součástí Číny.
- Původní obyvatelé podlehli přistěhovalcům z Číny a dnes tvoří menšinu v horách. V roce 1949 se zde zachránila skupina Číňanů před krutým komunistickým režimem a obnovili režim Čínské republiky (oficiální název) místo Čínské lidové republiky na pevnině.

Taiwan

- Rozvoj tržního hospodářství podle japonského vzoru.
- Podařilo se vybudovat rozvinutou průmyslovou zemi s vyspělým zemědělstvím a službami.
- elektrotechnika, elektronika, strojírenství.
- Hlavní město **Tchajpej**.

Kašmír

- Historické území, bývalé knížectví v Himalájích dnes spravované a nárokované Indií, Pákistánem a částečně Čínou. V 2. pol 20. stol. spory o území mezi Indií a Pákistánem trvají dodnes.Nerespektují rozhodnutí OSN.

Kašmír

vlna z kašmírských koz

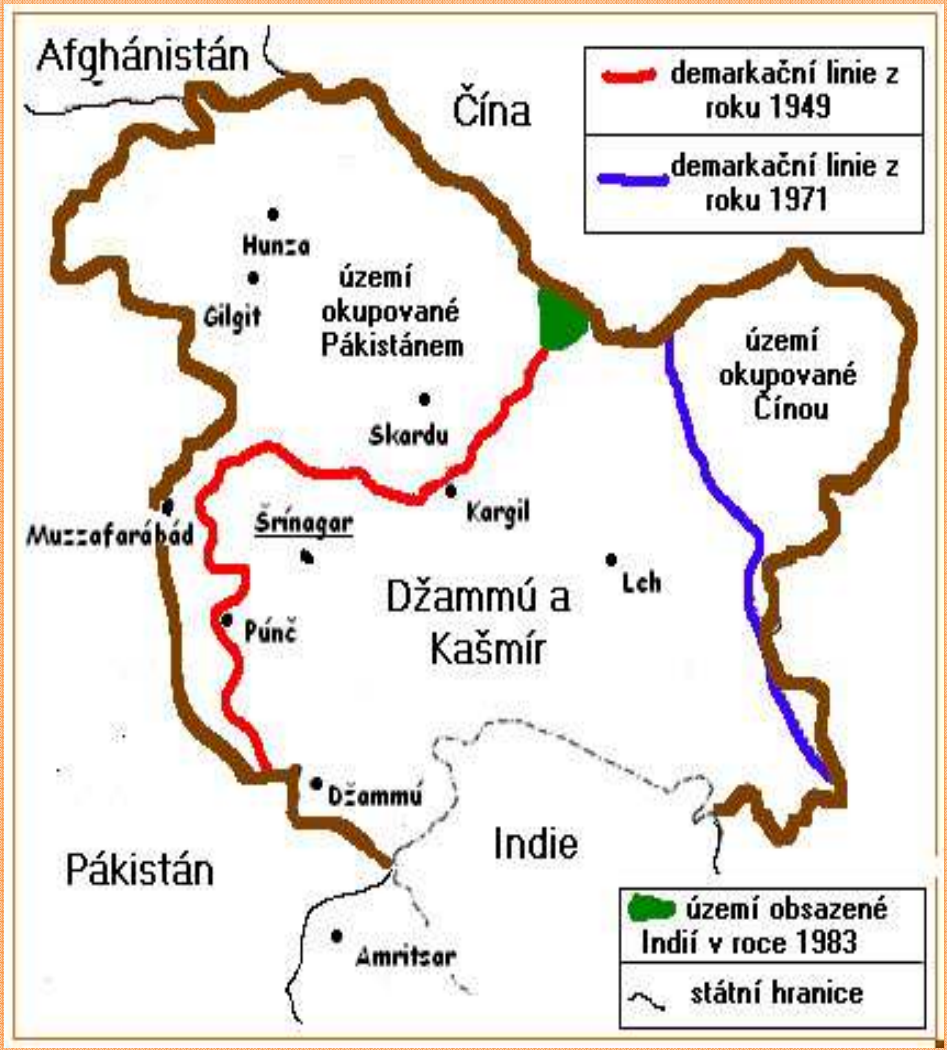

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- www.zennie.cz www.travelhongkong.info
- www.mandarinlearning.hk www.venere.com
- www.ccbcompany.cz www.wikipedia.org
- www.destination360.com www.palacity.net
- www.icesty.cz www.predeni.cz
- www.goodplaces.cz www.blogs.agu.org.
- www.conservapedia.com www.zeleni-km.cz
- www.taiwan-photography-blog.com www.novinky.cz www.aktualne.centrum.cz
- www.turisimo.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Asie – „zvláštní oblasti“

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_44

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Eurasie
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 10 min

Anotace: Jako doplňující učivo k povinně probíraným asijským státům použijeme prezentaci. Nejprve zjistíme zda žáci něco o těchto oblastech vědí, pak všechny vyhledají na mapě a povídají si vzájemně co znají. K dokreslení probíraného učiva jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 12 prezentace

Datum vytvoření: 30.4.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Státy jižní Evropy - výklad

Mgr. Eva Pospíšilová

3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Otázky

- Které poloostrovy, ostrovy a souostroví patří k této oblasti? Dokážeš určit které zemi náleží?
- Která moře omývají břehy států jižní Evropy?
- Které velké řeky zde tečou? Znáš nějaké jezero?
- Jaká pohoří a nížiny se zde rozkládají?
- K jaké vegetační oblasti patří všechny státy JE?
- Navštívil (a) jsi některý ze států JE a můžeš něco zajímavého říci o přírodních podmínkách daného státu? Co jsi pozoroval (a)?

Jižní Evropa

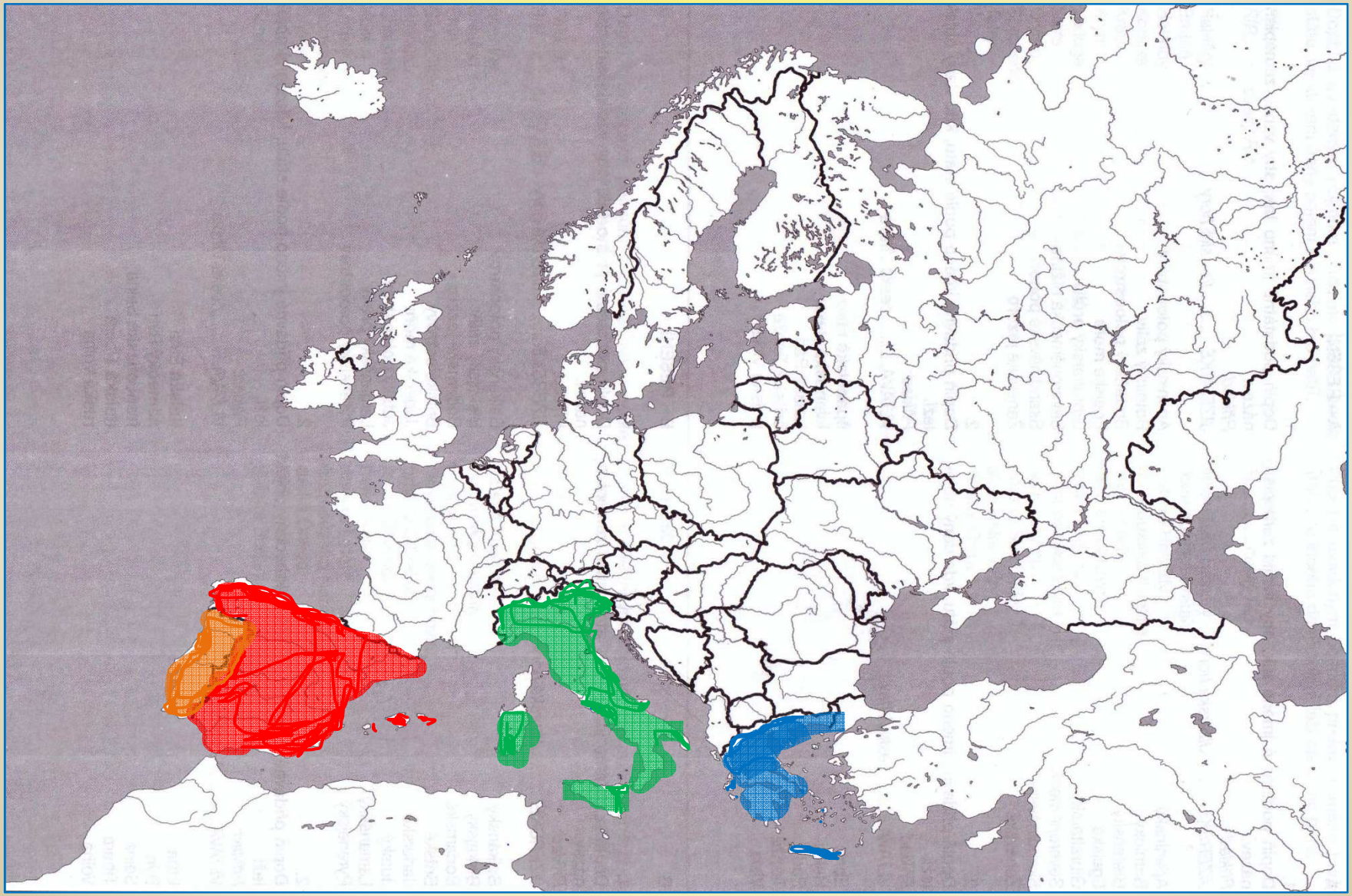

Citrusy, olivové háje, solární elektrárny, cestovní ruch, podnebí

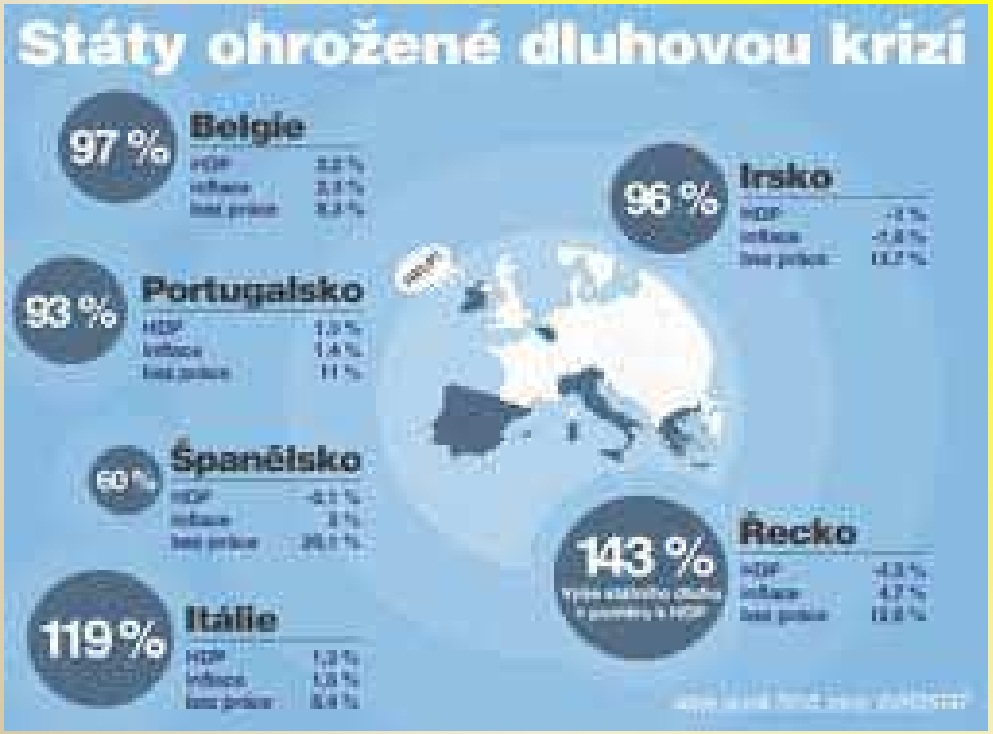

Itálie

- Přímořský stát - Středozemní moře. Poloostrov Apeninský, ostrovy Sicílie, Sardinie
- Alpy, Apeniny, Pádská nížina. Sopky Etna, Vesuv, Stromboli
- Řeky – Pád, Tibera, jezera – Lago di Garda
- Vegetační pás – subtropické rostlinstvo (pinie, křoviny, olivy, korkový dub, vavřín, oleandr)
- Obyvatelstvo – románské, přistěhovalci. Bohatý sever země, jih chudý. Velká města.

Itálie

- Dovoz nerostných surovin.
- Průmysl – strojírenský (Fiat, Ardo, Zanussi), textilní (obuv, oděvy – Milano město módy), potravinářský (pizza, těstoviny, sýry, vína, zmrzlina).
- Zemědělství – vinná réva, olivy, citrusy, obilí, ovce, kozy, rybolov.
- Doprava – vyspělá (silniční –průsmyky, letecká, námořní, železniční)
- Města - Řím, Milán, Turín, Janov, Benátky, Terst, Florencie, Neapol, Palermo
- Cestovní ruch – památky, moře, hory, jezera, kultura

Pisa, Florencie, Řím, Benátky, Vatikán, San Marino

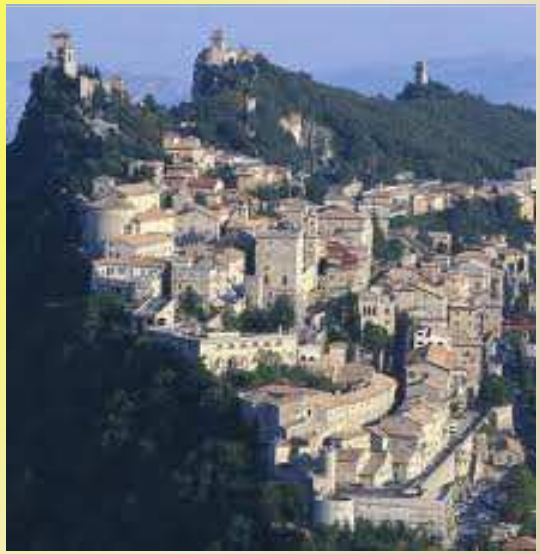

Ministáty

- **Vatikán** – papežský stát. Leží v hlavním městě Itálie v Římě. Je sídlem hlavy katolické církve papeže (0.44 km², 900 obyvatel.
- **San Marino** – republika na území střední Itálie (61 km² 29 tisíc obyvatel.
- **Malta** – ostrovní stát, dříve vojenská základna Británie, dnes cestovní ruch, nejmenší stát EU, hlavní město Valletta.

Španělsko

- Přímořský stát - Středozemní moře. Poloostrov Pyrenejský, Baleáry, Kanárské ostrovy.
- Pyreneje, Sierra Nevada.
- Podnebí subtropické, řeky Ebro, Tajo.
- Vegetační pás – subtropické rostlinstvo (pinie, křoviny, olivy, korkový dub, vavřín, oleandr).
- Obyvatelstvo – románské, národnostní menšiny (Baskové, Andalusané, Katalánci). Hustě zalidněné pobřeží, vnitrozemí suché.

Španělsko

- Nerostné suroviny – černé uhlí, železná ruda, měď, rtuť, soli.
- Průmysl – strojírenský (Seat)
- Zemědělství – vinná réva, olivy, citrusy, obilí, korkový dub, ovce, kozy, rybolov.
- Cestovní ruch – moře, památky, hory, tradice (korida, flamengo, fotbal)
- Města – Madrid, Barcelona, Bilbao, Malaga, Sevilla, Granada, Cádiz.

Barcelona, Meseta, Andorra, korida, flamengo, tortilla,

Ministáty

- **Andorra** – leží v Pyrenejích mezi Španělskem a Francií (453 km², 70 tis. obyvatel). Obchod, cestovní ruch – lyžování. Andorra la Vella.
- **Gibraltar** – poloostrov v nejjižnější části Pyrenejského poloostrova (7 km², 28 tis. obyvatel). Vápencová skála přeměněná na pevnost – kontroluje průjezd lodí průlivem. Britská kolonie, území si nárokuje Španělsko, ale obyvatelé dávají přednost spojení s Brit.

Portugalsko

- Přímořský stát - Středozemní moře, Atlantský oceán. Poloostrov Pyrenejský, Azorské ostrovy, Madeira.
- Podnebí subtropické, řeky Ebro, Tajo.
- Vegetační pás – subtropické rostlinstvo (pinie, křoviny, olivy, korkový dub, vavřín, oleandr).
- Obyvatelstvo – románské, národnostně jednotné, málo velkých měst.

Portugalsko

- Průmysl - slabě rozvinutá země EU. Textilní, potravinářský (olivový olej, víno, konzervované ryby, korek).
- Města – Lisabon, Porto – přístav.
- Cestovní ruch – moře, památky, hezká příroda.

Řecko

- Přímořský stát - Středozemní, Jónské, Egejské moře, poloostrov Peloponéský, spousta ostrovů (Kréta, Rhodos, Kos, Korfu, Zakynthos)
- Povrch – hornatý. Pindos, Olymp.
- Vegetační pás – subtropické rostlinstvo (pinie, křoviny, olivy, citrusy, fíky)
- Těžba – bauxit, železo, chrom, nikl, magnezit, azbest. Hlavně na vývoz.

Řecko

- Obyvatelstvo – zvláštní skupina, písmo – alfabeta, vyspělá starověká kultura. Náboženství pravoslavné.
- V současnosti velké ekonomické problémy, uvažují o odstoupení od eura. Finanční pomoc EU.
- Průmysl – potravinářský (citrusy, olivový olej, hrozinky, víno, fíky)
- doprava – námořní (poskytují loďstvo)
- cestovní ruch - památky, moře
- Města – Atény, Pireus, Soluň (Cyril a Metoděj), Heraklion.

Akropolis, Zeus, Santorini, alfabeta, ekonomický úpadek

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- www.italie.lipardubice.cz www.autoturist.cz
- www.doitalie.cz www.dovolenaitalie.com
- www.eta8.blog.cz www.travelpartners.cz
- www.cs.wikipedia.org www.chi-ee.sk
- www.euro2008.cz www.naturfoto.cz
- www.dospanelska.cz www.poznani.sk
- www.poznani.sk www.ekobydleni.eu
- www.cestovani lidovky.cz www.toprecepty.cz
- www.travelco.sk www.zajezdyonline.cz
- www.europa.eu www.turisimo.cz www.mundo.cz
- www.eu123.webnode.cz www.recko.nacesty.net
- www.bolsatravel.cz www.lastminute-ck.cz
- www.ceskapozice.cz www.byznys.ihned.cz www.i-assist.cz
- www.ekonomika.idnes.cz www.bozi.estranky.cz www.trnovku.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Státy jižní Evropy - výklad

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_45

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Výklad učiva o jižní Evropě začnou žáci samostatnou prací s mapou a odpovídají na otázky o přírodních poměrech oblasti. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují v prezentaci. Ke každému státu je přidána mapa. K dokreslení charakteru oblasti jsou určeny obrázky. Celé učivo není určeno pro jednu vyučovací hodinu, záleží na spolupráci žáků.

Zdroje: viz okénko 18 prezentace

Datum vytvoření: 1.5.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Západní Evropa

Mgr. Eva Pospíšilová

3. ZŠ Cheb

Otázky

- 1. Vypiš státy západní Evropy.
- 2. Na mapě vyhledej nížiny a pohoří západní Evropy. Jaký ráz krajiny převládá?
- 3. Vyber řeky, které protékají západní Evropou a přiřaď státům ZE: Ebro, Seina, Rýn, Tibera, Temže, Labe, Rhôna, Duero, Tajo, Loira, Garonna, Odra.
- 4. Které státy ZE jsou přímořské, které vnitrozemské?
- 5. Které západoevropské státy jsou členy EU?
- 6. Kterými zeměmi prochází poledník 0°, jak se nazývá a proč?
- 7. jaké zajímavosti víš o některých z těchto zemí?

Odpovědi

- 1. Spojené království Velké Británie a severního Irska, Francie, Irsko, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko.
- 2. Francouzská nížina, Alpy, Francouzské středohoří, Ardeny, Vogézy, Grampiany, Kaledonské hory, Pyreneje. Převládá nížinatý ráz krajiny.
- 3. Francie: Seina, Rhôna, Loira, Garonna. VB: Temže. Nizozemsko: Rýn
- 4. Všechny státy kromě Lucemburska jsou přímořské.
- 5. Všechny jsou členy EU, většina zakládajícími členy.
- 6. Británií a Francií. Greenwichský podle hvězdárny v Londýně, kterou prochází.

Podnebí, vegetace, nerostné bohatství, obyvatelstvo

- **Podnebí** vlhké přímořské (mírná léta i zimy), jih Francie – subtropické středomořské, Alpy, Pyreneje – chladné.
- **Vegetace:** lesy mírného pásu, jih Francie – subtropické rostlinstvo.
- **Nerostné bohatství**: Británie – černé uhlí, ropa, Francie – železná ruda, bauxit, soli, Nizozemsko – zemní plyn.
- **Obyvatelstvo:** románské (Francouzi), germánské (Angličané), keltské (Irové, Skotové). Přistěhovalci – problémy. Vysoká hustota zalidnění. Velká města. Křesťanství (protestantské, katolické).

Průmysl, zemědělství

- **Elektrárny:** tepelné převažují, jaderné (Francie).
- **Průmysl:** strojírenský, chemický, hutnický, potravinářský, textilní.
- **Zemědělství:** obilniny, brambory, cukrovka, zelenina, vinná réva, chov skotu, prasat a drůbeže, rybolov.
- **Doprava:** vyspělá – silniční (síť dálnic), železniční (TGV), říční (kanály), námořní (přístavy – Rotterdam), letecká.
- **Cestovní ruch:** vyspělé služby, památky, příroda, hory

Francie

Zdroje

- www.westpokus.euweb.cz
- www.metoplanet.cz
- www.zahranicni.ihned.cz
- www.ssmaritime.com
- www.cestovatel.cz
- www.cestovani.idnes.cz
- www.bahnfilm.ch
- www.babinet.cz
- www.inspira-travel.cz
- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Západní Evropa

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_46

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 25 min

Anotace: Výklad učiva o západní Evropě začnou žáci samostatnou prací s mapou a odpovídají na otázky o přírodních poměrech oblasti. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují v prezentaci. Dále vyhledají nerostné bohatství oblasti, usoudí jaký zde bude vegetační pás, potažmo zemědělství. Průmysl vydedukují z nerostného bohatství. O cestovním ruchu necháme žáky vyprávět samotné. K dokreslení charakteru oblasti jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 8 prezentace

Datum vytvoření: 7.6.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kufr – zeměpisné pojmy

Opakování Evropy 7. ročník

Mgr. Eva Pospíšilová

3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Pravidla hry

- Třída se rozdělí do několika stejně početných skupin podle počtu žáků (nejvíce tří)
- Skupina vysílá vždy jednoho zástupce před tabuli, který hádá pojem podle nápovědy svých spoluhráčů
- Ti se snaží pojem vysvětlit, ale v nápovědě nesmí užít kořen hledaného slova
- Tak pokračují zbylé skupiny až se prostřídá většina žáků
- Hádání je ohraničeno časovým limitem pro každý pojem

skupina A	skupina B	skupina C
severní Evropa	**západní Evropa**	**jižní Evropa**

skupina A	skupina B	skupina C
Ardeny	**Vogézy**	**Tatry**

skupina A	skupina B	skupina C
Seina	**Temže**	**Tibera**

skupina A	skupina B	skupina C
korkový dub	**vinná réva**	**olivy**

skupina A	skupina B	skupina C
losos	**ovce**	**osel**

skupina A skupina B skupina C

pravoslaví protestanti katolictví

skupina A	skupina B	skupina C
Korsika	**Sardinie**	**Sicílie**

skupina A	skupina B	skupina C
Tallinn	**Vilnius**	**Minsk**

skupina A	skupina B	skupina C
fjord	**polder**	**gejzír**

skupina A	skupina B	skupina C
eidam	**parmezán**	**roqouford**

skupina A	skupina B	skupina C
Ronaldo	**Beatles**	**Zeus**

skupina A	skupina B	skupina C
tulipány	**pralinky**	**špageti**

skupina A	skupina B	skupina C
frank	**forint**	**zlotý**

skupina A	skupina B	skupina C
Balaton	**Garda**	**Loch- Ness**

skupina A	skupina B	skupina C
Seat	**Saab**	**Citroen**

skupina A	skupina B	skupina C
Nokia	**Ikea**	**Siemens**

Zdroje:

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna, Praha 2005

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Kufr – opakování Evropy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_47

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 25 min

Anotace: Pravidla hry viz první políčko prezentace. Organizačně je tato hra dosti náročná. Soutěžící z každého družstva je možno vyměnit po 5 otázkách nebo může být vybrán nejlepší z družstva pro všech 15 otázek. Nové otázky se objeví všem družstvům najednou, a proto spravedlivě střídáme pořadí které družstvo bude odpovídat první a které poslední. Je možné, že před zadáváním nápověd se nejdříve družstvo poradí. Důležité je hlídat časový limit pro odpověď. Za chybné odpovědi se body neodečítají.

Zdroje: viz okénko 19 prezentace

Datum vytvoření: 20.6.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Polsko

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Otázky:

- Vlajka:
- Sousední státy:
- Hlavní město:
- Měna
- Politický systém:
- Správní členění:
- Počet obyvatel, pořadí v Evropě:
- Náboženství:

Odpovědi:

- Vlajka:
- Sousední státy: SRN, ČR, SR, Ukrajina, Bělorusko, Litva, Rusko
- Hlavní město: Varšava
- Měna zlotý
- Politický systém: republika (prezident)
- Správní členění: 16 vojvodství
- Počet obyvatel, pořadí v Evropě: 38,6 mil., 8.
- Náboženství: silně katolická země

Sousední státy:

Správní členění:

Otázky:

- Podle mapy charakterizujte povrch Polska. Najděte nížiny a jezerní plošiny, nejvyšší hory.
- Sledujte tok dvou největších řek, kde pramení a k jakému úmoří patří.
- Jakého původu jsou početná polská jezera?
- V mapě vyhledejte ložiska nerostných surovin. V jaké surovině Polsko v Evropě vyniká?
- Jaký vegetační pás převažuje?
- K jaké podnebné oblasti bys Polsko zařadil/la?

Odpovědi:

- Převažují nížiny, pohoří jen na jihu a JV. Pobaltská, Velkopolská, Slezská, Mazovská. Pomořanská, Mazurská a Velkopolská jezerní plošina. Krkonoše, Karpaty (Tatry: Rysy 2499m)
- **Odra** (pramení u nás), **Visla**, k úmoří Baltského moře. Jezera jsou ledovcového původu.
- Těžba: černé a hnědé uhlí, zinek, olovo, měď, kamenná sůl, síra. **Nejvíce černé uhlí v Evropě**.
- Převažují lesy mírného pásu - ⅓ plochy státu
- Přechod mezi přímořským a vnitrozemským podnebím mírného pásu.

Těžba černého uhlí, katolictví, lesy (Bělověžský prales)

Otázky

- K jaké jazykové skupině patří Poláci?
- Která odvětví průmyslu v Polsku převládají?
- Které plodiny pěstují a živočichy chovají v nejvíce?
- Vypiš druhy dopravy.
- Vypiš velká polská města.
- Znáš nějaké památky či střediska cestovního ruchu?
- Kdo byli M. Koperník, F. Chopin, Maria Curie – Sklodowska, Roman Polanski, Jan Pavel II.

Odpovědi:

- Obyvatelstvo je jednotné, 99% tvoří Poláci, jsou to slované.
- Průmysl **hutnický, strojírenský** (lodě, důlní stroje, elektrotechnika), **chemický** (zpracování síry a solí a dovoz ropy), **textilní.** Tepelné el.
- Zemědělství - žito, brambory(nejvíce v Evropě) prasata, skot (na mléko)
- Doprava -hlavně železniční, silnice méně kvalitní, pobaltské přístavy využívá i ČR

Odpovědi:

- Varšava, Krakov, Vratislav, Poznaň, Lodž, Štětín, Gdaňsk, Gdyně, Katovice
- **Krakov**-dříve hl. město králů (hrad Wawel) - památka UNESCO, **Osvětim** (Polsky konzetrationslager Auschwitz – Birkenau), **Varšava** – z 80% za 2.svět. války zničena bombardováním, solný důl **Wieliczka** (skrývá podzemní městečko včetně sanatoria, divadla)
- M. Koperník – astronom, F. Chopin – hudební skladatel, Maria Curie – Sklodowska – objevitelka prvku radium, Roman Polanski –filmový režisér, Jan Pavel II. – papež.

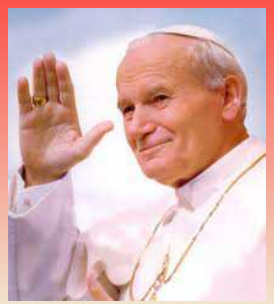

Krakov, Varšava, hrad Wawel, Gdańsk,

Cestovní ruch: Tatry, Malbork, solná jeskyně, Osvětim

Zdroje:

- www.cs.wikipedia.org
- www.treking.cz
- www.celysvet.cz
- www.zdeko-puzzle.cz
- www.ekolit.cz
- www.poznani.cz
- www.infofila.cz
- www.skhubertus.com
- www.euroskop.cz
- www.polsko.svetadily.cz
- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Polsko

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_48

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Polsko jako stát střední Evropy a významný soused naší republiky se probere zvlášť. Žáci by již měli pracovat samostatně s mapou a vyhledat sami co nejvíce informací dle zadaných otázek. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují a doplní podle prezentace. O cestovním ruchu necháme žáky vyprávět samotné, pokud někdo zemi navštívil. K dokreslení charakteru země jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 14 prezentace

Datum vytvoření: 10.7.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Slovensko

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Historie

- Dějiny Slovenska jsou spojeny s Uherskem od roku 1867 až do konce 1. světové války. V r. 1918 připojeno Martinskou deklarací k Čechám. Separatistické tendence vyvrcholily 14. 3. 1939 – vyhlášena Slovenská republika – spojenec fašist. Německa (část Čech obsazena Německem 15.3. 1939). SNP - rehabilitace Slovenska. Po válce opět vznik ČS republiky. V té době Slovensko prodělává obrovský hospodářský rozvoj. Vybudovány průmyslové závody, kulturní zařízení, silnice, železnice. Od 1.1.1993 opět samostatný stát. Od r. 2004 v EU, v současnosti měna – euro.

1918

Poloha, povrch

- Vnitrozemský stát, sousedí s 5 státy. (na S, Z, JZ, J, V – doplň)
- Povrch hornatý – Tatry (Karpaty), Slovenské rudohoří, Podunajská a Východoslovenská n.

Podnebí, vodstvo, obyvatelstvo

- Podnebí: vnitrozemské, ovlivněno nadmořskou výškou.
- Vodstvo: řeky patří vesměs k úmoří Černého moře. Dunaj (splavný), Váh (kaskáda přehrad).
- Obyvatelé: Slováci, jih - početná maďarská a romská menšina.
- 5,5 mil. obyvatel.

Nerostné bohatství, průmysl. zemědělství

- Málo nerostného bohatství, barevné kovy, soli, dováží ropu (Družba, Adria) i uhlí.
- Elektrárny tepelné, vodní, 2 atomové, hutnictví (Košice), strojírenství, potravinářství, chemický pr. (léčiva). Orientace na trhy RVHP, nyní problémy, nezaměstnanost.
- Nížiny – kvalitní půdy, pšenice, kukuřice, rajčata, papriky, vinná réva, tabák. Prasata, skot, ovce.

Cestovní ruch, města

- Vysoké a Nízké Tatry, hrady, zámky, skanzeny,
- Bratislava, Košice, Banská Bystrica, Martin, Žilina, Nitra, Prešov, Trnava, Poprad.

Zdroje

- www.visitslovakia.com
- www.kartografiehp.cz
- www.celysvet.cz
- www.tema.novinky.cz
- www.cs.wikipedia.org
- www.panzernet.net
- www.cestovani.idnes.cz
- www.akce.o106.com
- www.zemevina.cz
- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Slovensko

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_49

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Slovensko jako stát střední Evropy, významný soused a v minulosti i součást naší republiky se probere zvlášť. Žáci by již měli pracovat samostatně s mapou a vyhledat sami co nejvíce informací. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují a doplní podle prezentace. O cestovním ruchu necháme žáky vyprávět samotné, pokud někdo zemi navštívil. K dokreslení charakteru země jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 8 prezentace

Datum vytvoření: 11.7.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Názvy evropských měst

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

7 15-9:14

Pokus se nalézt ekvivalenty k těmto názvům měst. Víš ke kterému státu je přiřadit? Ani jedno totiž neleží na území České republiky, všechna jsou ale evropská.

1. Basilej
2. Benátky
3. Brixen
4. Budyšín
5. Cáchy
6. Debrecín
7. Drážďany
8. Dublin
9. Florencie
10. Chotěbuz
11. Janov
12. Kodaň
13. Kostnice
14. Linec
15. Lipsko
16. Lutych
17. Miškovec
18. Mohuč
19. Pasov
20. Pětikostelí
21. Plavno
22. Postupim
23. Ráb
24. Roztoky
25. Řešov
26. Řezno
27. Segedín
28. Štětín
29. Štýrský Hradec
30. Trevír
31. Trident
32. Turín
33. Výmar

Města v českém přepisu se často velmi liší od původních názvů.

7 15-9:19

Která města jsi neznal/a, nebo nevyhledal/a v rejstříku či na mapě, zkus přiřadit.

1. Basilej
2. Benátky
3. Brixen
4. Budyšín
5. Cáchy
6. Debrecín
7. Drážďany
8. Dublin
9. Florencie
10. Chotěbuz
11. Janov
12. Kodaň
13. Kostnice
14. Linec
15. Lipsko
16. Lutych
17. Miškovec Rzeszów Basel
18. Mohuč Bressanone
19. Pasov Bautzen Rostock
20. Pětikostelí Pécs Cottbus
21. Plavno Trento Szeged Venezi
22. Postupim Linz Regensburg
23. Ráb Baile Átha Cliath Weimar
24. Roztoky Miskolc Aachen Mainz
25. Řešov Konstanz Leipzig
26. Řezno Plauen
27. Segedín Torino Kobenhavn
28. Štětín Szczecin Potsdam
29. Štýrský Hradec Graz Passau Trier
30. Trevír Liege Firenze Györ
31. Trident Genova Debrecen
32. Turín
33. Výmar Dresden

7 15-10:04

Řešení:

1. Basilej Basel
2. Benátky Venezia
3. Brixen Bressanone
4. Budyšín Bautzen
5. Cáchy Aachen
6. Debrecín Debrecen
7. Drážďany Dresden
8. Dublin Baile Átha Cliath
9. Florencie Firenze
10. Chotěbuz Cottbus
11. Janov Genova
12. Kodaň Kobenhavn
13. Kostnice Konstanz
14. Linec Linz
15. Lipsko Leipzig
16. Lutych Liege
17. Miškovec Miskolc
18. Mohuč Mainz
19. Pasov Passau
20. Pětikostelí Pécs
21. Plavno Plauen
22. Postupim Potsdam
23. Ráb Györ
24. Roztoky Rostock
25. Řešov Rzeszów
26. Řezno Regensburg
27. Segedín Szeged
28. Štětín Szczecin
29. Štýrský Hradec Graz
30. Trevír Trier
31. Trident Trento
32. Turín Torino
33. Výmar Weimar

7 15-10:58

Umísti města ke státům, v kterých se nachází.

1 18
2 19
3 20
4 21
5 22
6 23
7 24
8 25
9 26
10 27
11 28
12 29
13 30
14 31
15 32
16 33
17

7 15-11:01

Řešení:

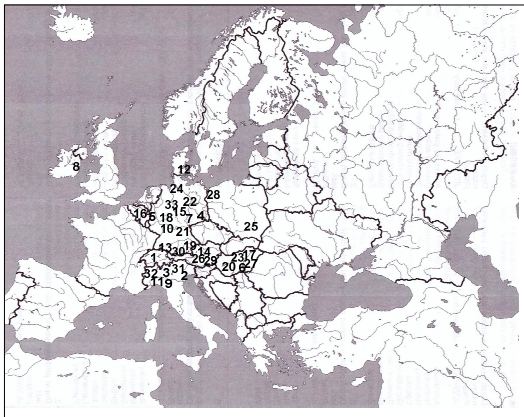

7 15-11:11

Zdroje:

Školní atlas světa. Kartografie Praha,1997

7 15-13:15

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Názvy evropských měst

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_50

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Tento materiál se zařadí po ukončení tématu střední Evropa. Je to učivo nepovinné, rozšiřující a zábavné pro nadanější žáky, popř. adepty zeměpisné olympiády. Žáci pracují samostatně, řídí se pokyny. Mohou města vyhledat v rejstříku atlasu, neboť většinu měst nebudou znát. Na závěr je možné vytisknout mapu Evropy v papírové podobě a žáci umístí čísla měst do příslušných zemí.

Zdroje: viz okénko 7

Datum vytvoření: 15.7.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Maďarsko

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Přírodní poměry

- Poloha: vnitrozemský stát, sousední státy (7)
- Povrch: **Uherská nížina** (úrodná)

Přírodní poměry

- Podnebí: vnitrozemské (slunná, teplá léta)
- Vodstvo: řeky (úmoří Černého moře) **Dunaj**, **Tisa**, **Balaton** (Blatenské jezero)

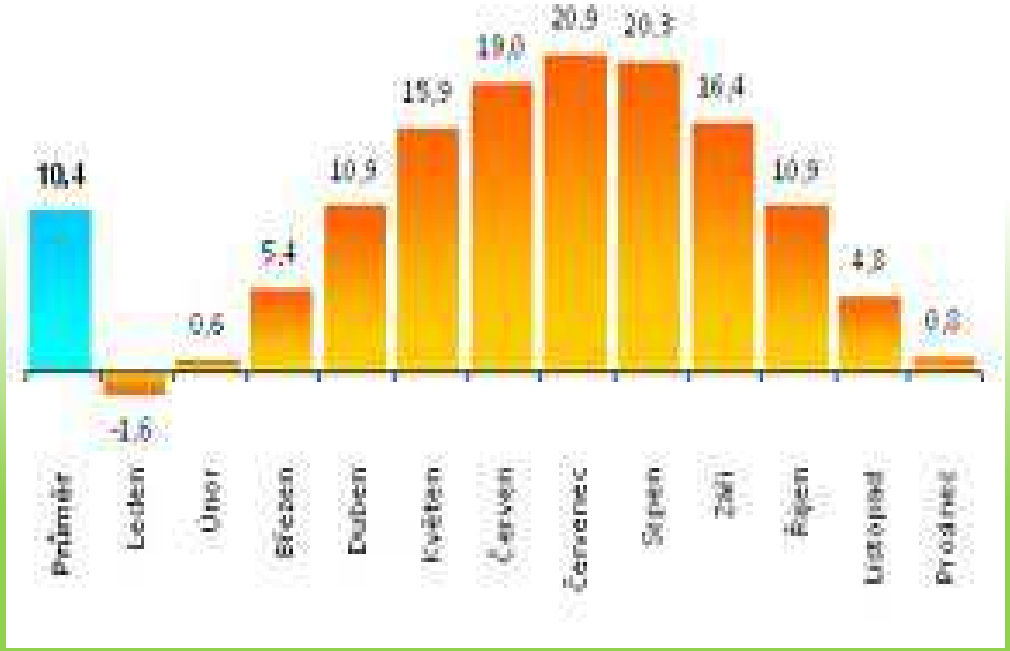

Těžba, průmysl

- Těžba: málo nerostného bohatství – dovoz, **bauxit** – pro výrobu hliníku → vývoz (málo el. energie, vyváží do Norska).
- Průmysl: **elektrotechnický** (Ikarus), **elektronický** (televizory, počítače) **chemický** (léčiva), **potravinářský** („uherák“, čabajka, guláš, konzervy.

Zemědělství

- Kvalitní půda, teplé podnebí, zavlažování (Tisa)
- Pšenice, kukuřice, rajčata, papriky, meruňky, broskve, vinná réva. Prasata, drůbež, skot. Chov koní.

Cestovní ruch, města

- Budapešť – 2,6mil obyvatel, tj. ¼ obyvatelstva
  lázně
- Miškovec, Debrecín, Segedín, Pécs, Györ.

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- www.calend.ru www.madarskoweb.cz
- www.arkotour.cz www.luko2.com
- www.byznys.lidovky.cz www.estet-v.ru
- www.poznavaci-pobyty.cz
- www.gceps.cz www.cestovatel.cz
- www.sdeleni.idnes.cz www.geography-exam.com
- www.zajezdy-online.cz www.treking.cz
- www.profimedia.cz www.intertrans.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Maďarsko

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_51

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace Žáci by již měli pracovat samostatně s mapou a vyhledat sami co nejvíce informací. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují a doplní podle prezentace. O cestovním ruchu necháme žáky vyprávět samotné, pokud někdo zemi navštívil. K dokreslení charakteru země jsou určeny obrázky.

Zdroje: viz okénko 7 prezentace

Datum vytvoření: 23.7.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Alpské země

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Otázky

- Které evropské země se tak nazývají?
- Z mapy v atlase zjistěte co nejvíce informací o těchto zemích.
- Najděte známé vysoké hory a zjistěte jejich nadmořskou výšku.
- Které významné evropské veletoky zde protékají? Která známá jezera zde leží?
- Mají tyto země dostatek nerostného bohatství

- Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko – vnitrozemské země.
- Povrch: Alpy – Grossglockner 3797m, Monte Rosa 4633m, Jungfrau 4158m, Matterhorn 4478m, Mt. Blanc 4807m. Málo nížin – v údolích
- Vodstvo: pramenné oblasti řek – prudké, vodní energie. Rýn, Inn, Aara, Dráva, Dunaj. Jezera ledovcového původu – Ženevské, Bodamské, Neuchãtelské, Curyšské, Neziderské, Vierwaldsttädské.
- Nerostné bohatství: málo, jen Rakousko ropa, zemní plyn, železná ruda, soli, **magnezit**.

Hospodářství (socioekonomická sféra)

- Obyvatelstvo: germánské, románské. Osídlení nerovnoměrné. Vše jsou vyspělé průmyslové země. Vysoká životní úroveň.
- Doprava: silniční (tunely), lanové dráhy, železniční, říční (Dunaj), letecká, potrubní.
- Elektrárny převládají vodní, průmysl založen na malé spotřebě kovů a tradici.
- Zemědělství: převládá živočišná výroba
- Cestovní ruch: atraktivní země – Alpy, jezera, příroda, města.

Rakousko

- Národnostně jednotné, Rakušané – hovoří německy. Federativní stát (9 spolkových zemí)
- Průmysl: **strojírenský** – dopravní prostředky, hutní stroje, elektronika. **Potravinářský**. **Chemický** – zpracování ropy. **Dřevozpracující**.
- Města: Vídeň (2 mil. obyv., Opera, Hofburg, Schönbrunn), Linec, Graz, Innsbruck, Salzburg.
- Osobnosti: W. A. Mozart, J. Haydn, J. Strauss, S. Freud, S. Zweig.
- Speciality: vídeňský řízek, káva, Mozartovy koule, čokoláda Milka.

Švýcarsko

- Vysoká životní úroveň, přísná neutralita – není členem Nato, EU (spolupráce). Švýcarský frank
- Federativní stát – kantony. Hovoří 4 jazyky (německy, francouzsky, italsky, rétorománsky)
- Nerostné bohatství – málo. Průmysl: **elektronický** – měřící a lékařské přístroje, hodinky. **Chemický** – léčiva. **Potravinářský** – čokoláda Nestlé, Lindt, sýry. **Bankovnictví**.
- Lanové dráhy: nejvíce na světě. CR – lyžování.
- Města: Bern, Curych, Ženeva, Basilej, Davos.

Lichtenštejnsko

- Parlamentní monarchie – knížectví.
- Malý stát mezi Rakouskem a Švýcarskem. S ním má celní unii i společnou měnu švýcarský frank.
- Jen 160 km², 32 tisíc obyvatel. Jazyk němčina.
- Dějiny počínají rokem 1342.
- Cestovní ruch, finanční služby, průmysl.
- Město: Vaduz

Rakousko

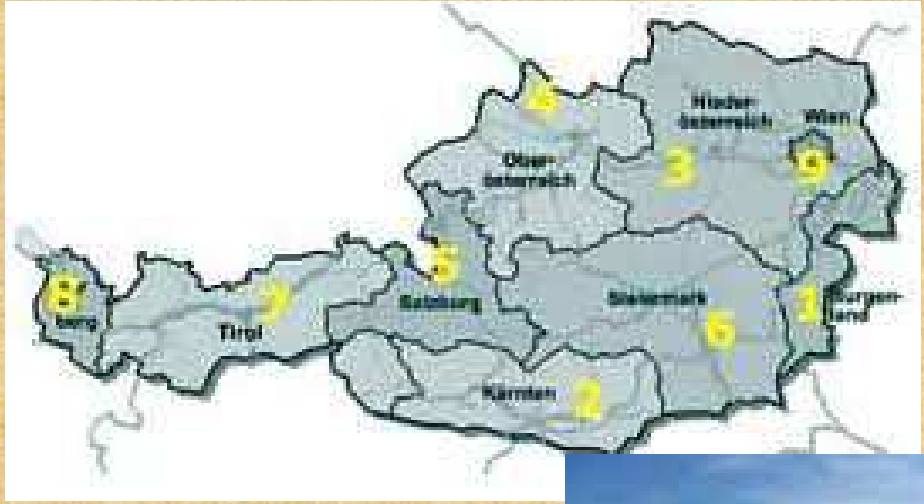
Niederösterreich
Wien
Oberösterreich
Salzburg
Steiermark
Tirol
Kärnten
Burgenland

Švýcarsko

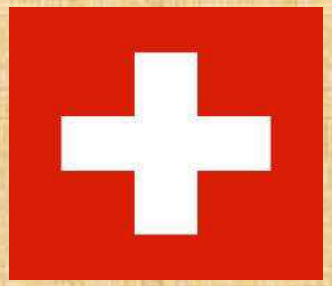

GERMANY
FRANCE
AUSTRIA
ITALY
BERN
Zürich
Lucerne
Chur
Lausanne
Geneve
Lugano

Lichtenštejnsko

Zdroje

- www.geografik13,webnode.cz www.tyden.cz
- www.cyklistikakrnov.com www.m.denik.cz
- www.cestovatel.cz www.horyprimazima.cz
- www.cestovani.mediashow.cz www.wto.in.na
- www.wien.czechcentres.cz www.novinky.cz
- www.supertanec.cz www.cs.wikipedia.org
- www.discoverthetrip.com www.kamjezdi.cz
- www.postmoderne.net www.zemepis.net
- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa. Kartografie Praha,1997

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Alpské země

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_52

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace Žáci by již měli pracovat samostatně s mapou a vyhledat sami co nejvíce informací. Poznámky zapisují rovnou do sešitů. Informace si potom zkontrolují a doplní podle prezentace. Mohou navíc vyhledat spolkové rakouské země, u osobností určí v čem se proslavili. O cestovním ruchu necháme žáky vyprávět samotné, pokud někdo země navštívil. K dokreslení charakteru zemí jsou určeny obrázky. Žáci mohou hádat jaká města či stavby jsou na obrázcích. Jaké suvenýry si z cest přivezou.

Zdroje: viz okénko 11 prezentace

Datum vytvoření: 26.7.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Opakování střední Evropy

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

7 31-18:07

1.Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí.

Přírodní podmínky:

Alpy	Slovensko
Visla	step
Porúří	Mont Blanc
Balaton	průsmyk
Podunajská nížina	ledovec
Bělověžský prales	Maďarsko
Dunaj	zubr
pusta	hranice
Aletschgletscher	Německo
Brenner	Polsko

7 31-18:14

1.Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí. **Řešení:**

Přírodní podmínky:

Alpy	Mont Blanc
Visla	Polsko
Porúří	Německo
Balaton	Maďarsko
Podunajská nížina	Slovensko
Bělověžský prales	zubr
Dunaj	hranice
pusta	step
Aletschgletscher	ledovec
Brenner	průsmyk

8 1-18:08

2. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí:

Lidé, země, politické zřízení:

Lichtenštejnsko	hlavní město
Švýcarsko	vojvodství
Bavorsko	župa
Bern	Slovensko
Tyrolsko	kanton
Lodž	spolkový stát
Maďarsko	Rakousko
Polsko	knížectví
Košice	Maďarsko
forint	Polsko

8 1-19:01

2. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí: **Řešení:**

Lidé, země, politické zřízení:

Lichtenštejnsko	knížectví
Švýcarsko	kanton
Bavorsko	spolkový stát
Bern	hlavní město
Tyrolsko	Rakousko
Lodž	Polsko
Maďarsko	župa
Polsko	vojvodství
Košice	Slovensko
forint	Maďarsko

8 1-18:13

3. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí:

Hospodářství:

síra	Švýcarsko
hodinky	Maďarsko
Volkswagen	přístav
bauxit	Německo
Německo	Slovensko
Hamburg	lanové dráhy
Polsko	Siemens
Maďarsko	brambory
Švýcarsko	čabajská klobása
Jaslovské Bohunice atomová elektrárna	Polsko

8 1-19:08

3. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí: **Řešení:**

Hospodářství:

síra	Polsko
hodinky	Švýcarsko
Volkswagen	Německo
bauxit	Maďarsko
Německo	Siemens
Hamburg	přístav
Polsko	brambory
Maďarsko	čabajská klobása
Švýcarsko	lanové dráhy
Jaslovské Bohunice atomová elektrárna	Slovensko

8 1-22:36

4. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí:

Cestovní ruch, města:

jantar	Vaduz
Bierfest	koncentrační tábor
Vídeň	Vysoké Tatry
Osvětim	řízek
Jánošík	Švýcarsko
hlavní město	Mnichov
léčivé prameny	Pobaltí
Schönbrunn	Budapešť
Ženeva	Slovensko
Gerlach	zámek

8 2-0:21

4. Přiřaď dvojice, které k sobě náležejí: **Řešení:**

Cestovní ruch, města:

jantar	Pobaltí
Bierfest	Mnichov
Vídeň	řízek
Osvětim	koncentrační tábor
Jánošík	Slovensko
hlavní město	Vaduz
léčivé prameny	Budapešť
Schönbrunn	zámek
Ženeva	Švýcarsko
Gerlach	Vysoké Tatry

8 1-22:47

Zdroje:

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Zeměpis Evropa. Šteclová a kol.: MediaDIDA, Olomouc 2004

8 2-0:24

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Opakování střední Evropy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_53

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 10 min

Anotace: Po probrání celé střední Evropy lze zařadit tento materiál jako zábavnou hru, nebo je možno použít i pro klasifikaci. Je rozdělen do 4 okruhů. Můžeme volat jednotlivé žáky samostatně ke každému okruhu. Znalosti, které vyžaduje správné přiřazení, jsou trochu nadstandardní, ale postupnou vylučovací technikou je možné zadání úspěšně splnit. Kontrola správnosti vždy následuje. Navržená technika klasifikace: 100 - 90% ….**1,** 89 - 75% ….**2**, 74 - 50% ….**3**, 49 - 25% ….**4**, 24 - 0% ….**5**. Ne vždy musí být u jedné chyby zároveň i druhá (je možno např. u dvojic Jánošík – Slovensko, Gerlach – Tatry, uznat i Gerlach – Slovensko).

Zdroje: viz okénko 10

Datum vytvoření: 1.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR EVROPSKÁ UNIE MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jihovýchodní Evropa

Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

8 7-19:48

Otázky:

1. Vyhledej na mapě oblast JV Evropy. Které státy tam patří?
2. Víš, které z těchto států patřily do tzv. socialistického bloku?
3. Jsou všechny státy přímořské, nebo se zde vyskytují i státy vnitrozemské?
4. Která moře omývají JV Evropu a které poloostrovy či ostrovy v nich leží?

Odpovědi:

1. Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko, státy bývalé Jugoslávie, Albánie.
2. Všechny státy jsou státy bývalého socialistického bloku.
3. Vnitrozemské jsou Moldavsko, Srbsko, Makedonie. Bulharsko, Rumunsko, Slovinsko, Chorvatsko, Černá Hora, Bosna a Hercegovina a Albánie jsou přímořské.
4. Černé moře, Jaderské moře. Balkánský a Istrijský ploostrov, Dalmatské ostrovy.

8 7-19:56

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Přírodní podmínky.

1. Střed státu vyplňuje Karpatský oblouk. M R B
2. povrch je převážně nížinatý jen sever mírně zvlněný. M R B
3. Stát leží severně od dolního toku Dunaje, který tvoří jeho hranici. R R B
4. Povrch rozmanitý, na severu Valašská nížina, na jihu Hornotrácká.
5. Nejrozehlejší je nížina Valašská (_ _ _ _ _ _ _ _).
6. Nejvyšší pohoří je Rila, Pirin a Rodopy. Středem státu se táhne Stará planina (Balkán).
7. Leží na přechodu mezi vnitrozemským a středomořským podnebím.
8. Podnebí vnitrozemské.
9. Podnebí převládá vnitrozemské, ovlivňované nadmořskou výškou. V horách prší nejvíce.

8 7-21:27

Řešení:

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Přírodní podmínky.

1. Střed státu vyplňuje Karpatský oblouk. R
2. povrch je převážně nížinatý jen sever mírně zvlněný. M
3. Stát leží severně od dolního toku Dunaje, který tvoří jeho hranici. R
4. Povrch rozmanitý, na severu Valašská nížina, na jihu Hornotrácká. B
5. Nejrozehlejší je nížina Valašská (Rumunská). R
6. Nejvyšší pohoří je Rila, Pirin a Rodopy. Středem státu se táhne Stará planina (Balkán). B
7. Leží na přechodu mezi vnitrozemským a středomořským podnebím. B
8. Podnebí vnitrozemské. M
9. Podnebí převládá vnitrozemské, ovlivňované nadmořskou výškou. V horách prší nejvíce. R

8 7-22:16

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Přírodní podmínky. M R B

10. Zemí protékají dvě vodnaté řeky Dněstr a Prut. M R B
11. Z řek má největší význam Dunaj s obrovskou deltou.
12. Z řek má největší význam Dunaj a jeho přítok Iskar. Národní řekou je Marica, tekoucí do Egejského moře.
13. Nerostné bohatství je malé (málo uhlí a rud).
14. Téměř žádné nerostné bohatství.
15. Stát má velké nerostné bohatství (ropa, zemní plyn, uhlí, barevné kovy, sůl kamenná).

8 7-22:23

Řešení:

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Přírodní podmínky.

10. Zemí protékají dvě vodnaté řeky Dněstr a Prut. M
11. Z řek má největší význam Dunaj s obrovskou deltou. R
12. Z řek má největší význam Dunaj a jeho přítok Iskar. Národní řekou je Marica, tekoucí do Egejského moře. B
13. Nerostné bohatství je malé (málo uhlí a rud). B
14. Téměř žádné nerostné bohatství. M
15. Stát má velké nerostné bohatství (ropa, zemní plyn, uhlí, barevné kovy, sůl kamenná). R

8 7-23:45

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Obyvatelstvo. Průmysl. M B R M B R

16. Obyvatelé patří k románské jazykové skupině. Z národnostních menšin je největší maďarská.

17. Jazyk je podobný rumunštině. Jejich území bylo v minulosti zabráno Ruskem, které zabralo i pobřežní černomořskou oblast.

18. Obyvatelé patří k jižní větvi Slovanů a píší azbukou.

19. Je to průmyslově zemědělský stát. Úrovní patří k nejzaostalejším evropským zemím. Člen EU. Elektřina z tepelných elektráren a vodní na Dunaji (Železná vrata). Průmysl strojírenský (Dacia). Chemický - zpracování ropy, výroba hnojiv a syntetického kaučuku. Textilní. Potravinářský.

20. Je to zemědělský stát. Pěstování vinné révy, ovoce, slunečnic, tabáku. Výroba vinohradnických traktorů.

21. Je to průmyslově zemědělský stát. Člen EU. Elektřina z vodních elektráren. Průmysl strojírenský (výrobky nenáročné na suroviny - počítače). Potravinářský (ovocné šťávy, konzervy, vína tabák). Textilní.

8 7-23:53

Řešení:

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Obyvatelstvo. Průmysl.

16. Obyvatelé patří k románské jazykové skupině. Z národnostních menšin je největší maďarská. R

17. Jazyk je podobný rumunštině. Jejich území bylo v minulosti zabráno Ruskem, které zabralo i pobřežní černomořskou oblast. M

18. Obyvatelé patří k jižní větvi Slovanů a píší azbukou. B

19. Je to průmyslově zemědělský stát. Úrovní patří k nejzaostalejším evropským zemím. Člen EU. Elektřina z tepelných elektráren a vodní na Dunaji (Železná vrata). Průmysl strojírenský (Dacia). Chemický - zpracování ropy, výroba hnojiv a syntetického kaučuku. Textilní. Potravinářský. R

20. Je to zemědělský stát. Pěstování vinné révy, ovoce, slunečnic, tabáku. Výroba vinohradnických traktorů. M

21. Je to průmyslově zemědělský stát. Člen EU. Elektřina z vodních elektráren. Průmysl strojírenský (výrobky nenáročné na suroviny - počítače). Potravinářský (ovocné šťávy, konzervy, vína tabák). Textilní. B

8 8-17:09

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Zemědělství. Cestovní ruch. Města. M B R B R

22. Zemědělství - obilí, tabák, vinná réva, zelenina, pěstování růží na vonný růžový olej. Ovce, skot, prasata.

23. Zemědělství - úrodné černozemě. Pšenice, kukuřice. Skot, prasata, ovce.

24. Největší a hlavní město Sofia. Plovdiv, přístavy Burgas a Varna. Střediska cestovního ruchu - Zlaté písky, Albena, Nesebar.

24. Hlavní a největší město - Kišiněv.

25. Největší a hlavní město Bukurešť. Brašov, Ploješť, Kluž. Cestovní ruch - pobřeží Černého moře - Konstanca, Mangalia. Mamaja.

8 8-17:16

Řešení:

K informacím přiřaď správně stát z trojice Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko:

Zemědělství. Cestovní ruch. Města.

22. Zemědělství - obilí, tabák, vinná réva, zelenina, pěstování růží na vonný růžový olej. Ovce, skot, prasata. B

23. Zemědělství - úrodné černozemě. Pšenice, kukuřice. Skot, prasata, ovce. R

24. Největší a hlavní město Sofia. Plovdiv, přístavy Burgas a Varna. Střediska cestovního ruchu - Zlaté písky, Albena, Nesebar. B

24. Hlavní a největší město - Kišiněv. M

25. Největší a hlavní město Bukurešť. Brašov, Ploješť, Kluž. Cestovní ruch - pobřeží Černého moře - Konstanca, Mangalia. Mamaja. R

8 8-17:40

Zdroje:

Školní atlas světa. Kartografie Praha,1997

Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005

8 8-17:45

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Jihovýchodní Evropa – Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_54

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Materiál je koncipován tak, aby žáci pracovali samostatně s mapami v atlase. aby věděli k jaké otázce použít jakou mapu a aby dokázali logickou úvahou a vylučovacím způsobem přiřadit ke tvrzením příslušný stát. V prvním okénku se zorientují v oblasti, vytipují státy. Správné odpovědi se odkryjí pod roletou. Pokud se podaří správně přiřadit tvrzení o třech státech (Rumunsku, Bulharsku, Moldavsku), zároveň se žáci tímto o nich dozvědí nové informace. Po kontrole správnosti si zapíší do sešitů informace ke každému státu zvlášť.

Zdroje: viz okénko 11

Datum vytvoření: 8.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jihovýchodní Evropa: Státy bývalé Jugoslávie a Albánie

Země obecně nazývané Jadranské, země Balkánského poloostrova, země socialistického bloku mají mnoho společného, ale i rozdílného. Především společnou historii, podobné přírodní podmínky, ale také velkou roztříštěnost, konflikty a stálé snahy o osvobození ze stálé něčí nadvlády. Také osobnosti minulosti byly velmi kontroverzní.

Josip Broz – Tito (představitel **Jugoslávie** 1945-1980) řekl:“ Jsem vůdcem jedné země, která má dvě abecedy, tři jazyky, čtyři náboženství a pět národností žijících v šesti republikách, obklopených sedmi sousedy; je to země, kde žije osm národnostních menšin“.

A skutečně Chorvaté a Slovinci (římští katolíci) píší latinkou, Srbové, Makedonci a Černohorci (pravoslavní) píší cyrilicí. Bosňáci jsou muslimové a vyskytuje se i protestantská církev. Národy hovoří srbochorvatsky, slovinsky, makedonsky. O osamostatnění usilují oblasti Kosovo a Vojvodina v Srbsku.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Jednotlivé národy prošly složitým vývojem, podléhaly vlivu Osmanské říše, Habsburků, Řeků, Uher, Bulharů, Italů, za II. svět. války Němců, část patřila bývalému Rakousku – Uhersku. Ve 20. století vytvořily státní celek Jugoslávii. Ta trvala do počátku 90. let. Tehdy tato federace neudržela značné rozdíly v hospodářské úrovni jednotlivých republik a také národnostní a náboženské rozdíly a začala se rozpadat. (1991 Slovinsko, Chorvatsko, Makedonie. V r. 2006 se Černá Hora odtrhla od Srbska).

Historie, která prošla tímto územím ovlivnila i evropské politické dění. Především v roce 1908 anektovalo Rakousko – Uhersko Bosnu a Hercegovinu, čímž se střetlo se zájmy Srbska. Nespokojenost extrémistických Srbů demonstroval atentát na Františka Ferdinanda d´Este v Sarajevu (1914), který rozpoutal I. světovou válku.

Po vyhlášení nezávislosti BAH 1992 vypukla občanská válka, která rozvrátila hospodářství všech zúčastněných zemí včetně Srbska a Chorvatska (zničená výrobní zařízení, komunikace, uprchlíci, odliv turistů) a vyžádala si zásah mezinárodních jednotek pod záštitou OSN (v nich sloužili i čeští vojáci).

Bývalý prezident Srbska Slobodan Miloševič byl souzen v Haagu jako válečný zločinec.

Samostatnou historii má stát **Albánie**. Za II. světové války bylo území obsazeno Itálií, pak Německem. Místní partyzánské hnutí vedl Enver Hodža, který po válce dirigoval politiku státu. Izoloval zemi nejen od Západu, ale i po r. 1961 od SSSR a navázal

spolupráci s komunistickou Čínou. Dnes je tato izolovaná země nejchudší a nejzaostalejší země Evropy. HDP/1 obyv. 930 USD. Gramotnost jen 72% obyvatel.

Je to hornatý stát se značným nerostným bohatstvím (chrom, asfalt, nikl, měď, bauxit). Potravinářský průmysl, pěstování ovoce a zeleniny. Hlavní město Tirana. Přístav Drač.

Ze země pochází známá katolická misionářka Matka Tereza (vl. jménem Agnes Gonxha Bonjaxhiuová), jm. v Kalkatě.

Slovinsko. Hornatá země (Julské Alpy**,** Karavanky), řeky Dráva, Sáva. Nejvyspělejší z balkánských zemí, člen EU. HDP/1 obyv. 10000 USD. Průmysl hutnický a strojírenský. Hlavní město Lublaň.

Chorvatsko. Sever nížinatý, řeky Dráva, Sáva. Jih Dinárské hory. Patří mu téměř celé dalmatské pobřeží, ostrovy a souostroví. Druhá nejvyspělejší země bývalé Jugoslávie. Usiluje o vstup do EU. Průmysl strojírenský. Hlavní město Záhřeb. Cestovní ruch – pobřeží Jaderského moře, Dubrovník, Split, Poreč, Plitvická jezera. Rijeka – přístav (ropovod Adria).

Srbsko. (7 mil. Srbů, 400 tis. Maďarů – Vojvodina, 2 mil. Albánců – Kosovo). Sever nížina, Dunaj s přítoky. Průmysl strojírenský, potravinářský, textilní. Hlavní město Bělehrad. Nový Sad, Niš.

Černá Hora (Montenegro). Hornatá země, málo lidnatá. Cestovní ruch – pobřeží, památky. hlavní město Podgorica. Přístavy Kotor, Bar.

Bosna a Hercegovina. Hornatá země s velkým nerostným bohatstvím (uhlí, železná ruda, barevné kovy, soli). Průmysl hutnický, strojírenský, chemický. Hlavní město Sarajevo. Banja Luka. Mostar. Obyvatelstvo smíšené. Bosňáci (muslimové 45%), Srbové (pravoslavní 33%), Chorvati (katolíci 20%).

Makedonie. Hornatá vnitrozemská země. Jen 2 mil. obyvatel při hranicích albánská menšina (23%). Problémy mezi Makedonci a Albánci i s Řeky (spory o název související s řeckou minulostí). Nerostné bohatství - olovo, zinek, chrom. Průmysl málo. Hlavní město Skopje.

Otázky.

1.Vysvětli citát: „Země, která má dvě abecedy, tři jazyky, čtyři náboženství a pět národností žijících v šesti republikách, obklopených sedmi sousedy; je to země, kde žije osm národnostních menšin“.

2. Kdo byli osobnosti: Josip Broz – Tito, Matka Tereza, Enver Hodža, Slobodan Miloševič?

3. Přiřaď k hlavním městům státy JV Evropy:

Bělehrad

Skopje

Podgorica

Lublaň

Sarajevo

Záhřeb

Tirana

4. V čem mají státy podobné přírodní podmínky?

5. Jaké 2 autonomní republiky usilují o osamostatnění?

6. Kdo pomohl vyřešit občanskou válku v Jugoslávii?

7. Která země JV Evropy je nejvyspělejší a která nejzaostalejší?

8. Která země aspiruje o vstup do EU?

9. Víš, který film byl natáčen na chorvatských Plitvických jezerech

Otázky. **Řešení:**

1.Vysvětli citát: „Země, která má dvě abecedy, tři jazyky, čtyři náboženství a pět národností žijících v šesti republikách, obklopených sedmi sousedy; je to země, kde žije osm národnostních menšin“. Latinka a azbuka (cyrilice). srbochorvatština, slovinština, makedonština. Katolíci, pravoslavní, protestanti, muslimové. Slovinci, Chorvati, Srbové, Bosňáci, Černohorci. Slovinsko, Chorvatsko, Srbsko, Černá Hora, Bosna a Hercegovina, Makedonie. Itálie, Rakousko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Řecko, Albánie.

2. Kdo byli osobnosti: Josip Broz – Tito, představitel sjednocené Jugoslávie ve 20. století. Matka Tereza, albánská misionářka. Enver Hodža, představitel Albánie, socialistický diktátor. Slobodan Miloševič? Srbský vůdce, stíhaný pro válečné zločiny.

3. Přiřaď k hlavním městům státy JV Evropy:

Bělehrad Srbsko

Skopje Makedonie

Podgorica Černá Hora

Lublaň Slovinsko

Sarajevo Bosna a Hercegovina

Záhřeb Chorvatsko

Tirana Albánie

4. V čem mají státy podobné přírodní podmínky? Hornatý povrch, na severu nížiny, poměrně vodnaté řeky, podnebí středomořské, subtropická vegetace, málo srážek, málo lesů.

5. Jaké 2 autonomní republiky usilují o osamostatnění? Kosovo, Vojvodina.

6. Kdo pomohl vyřešit občanskou válku v Jugoslávii? Mezinárodní jednotky OSN i s českou účastí.

7. Která země JV Evropy je nejvyspělejší a která nejzaostalejší? Nejvyspělejší Slovinsko. Nejzaostalejší Albánie.

8. Která země aspiruje o vstup do EU? Chorvatsko.

9. Víš, který film byl natáčen na chorvatských Plitvických jezerech? Vinnetou – Poklad na stříbrném jezeře.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Jihovýchodní Evropa – státy bývalé Jugoslávie a Albánie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_55

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☒

Délka použití: 40 min

Anotace: Žáci budou mít nejprve příležitost si několikrát přečíst souvislý text o státech JV Evropy (bývalé Jugoslávie a Albánie). Potom všechny informace, které lze vyhledat, zkontrolují v atlase. Následně 9 otázek v pracovním listě prověří, jak pozorně četli a pracovali s atlasem.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Zeměpis Evropa. Šteclová a kol.: MediaDIDA, Olomouc 2004

Datum vytvoření: 9.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Východní Evropa - Bělorusko, Ukrajina

Mgr. Eva Pospíšilová

3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Bělorusko

- **Historie:** r.1569 – součást polsko-litevského státu . Po dělení Polska připadlo B. Rusku. V r. 1919 vznik samostatného státu, ale v zápětí obsazeno Polskem a Ruskem. Za II. svět. války okupováno Německem (ztráta 1.3 mil. obyv. – Židé). Po osvobození se stalo jednou ze svazových republik SSSR. V r. 1991 - vyhlášení nezávislosti. V současnosti nedemokratický režim představován diktátorem Alexandrem Lukašenkem.

Bělorusko

LATVIA
LITHUANIA
RUSSIA
Polatsk
Vitsyebsk
Orsha
Mahilyow
Hrodna
MINSK
Babruysk
Baranavichy
Homyel
Brest
Pinsk
Mazyr
UKRAINE

Bělorusko

- **Přírodní podmínky:** vnitrozemská země. Neúrodné nížiny. Řeky – Dněpr, Západní Dvina.
- Země má vážné hospodářské problémy – málo surovin →závislost na dovozu(Rusko, Ukrajina)
- **Těžba:** břidlice, rašelina, dřevo, soli
- **Průmysl:** těžký -zbytek vlivu SSSR.
  Strojírenský – nákladní auta , obráběcí stroje, traktory.
  Chemický- soli, zpracování dovážené ropy.
  Potravinářský – zpracování vlastních surovin.

Bělorusko

- **Zemědělství:** chov skotu, koní. Pěstování – brambory, žito, len.
- **Města:** Minsk, Gomel, Brest.
- Bělověžský prales (zubr evropský - 300kusů)

Ukrajina

- Historie: 9. – 12. stol. jádrem Kyjevské Rusi.
  17. stol. – Kozáci. Později západní části
  připadly Polsku (Lvov), Halič Uhrám, 1919 –
  1945 patřila Podkarpatská Rus Československu
  Ve 20. stol. – svazová republika SSSR.
  Za II. svět. války byla U okupována Němci.
  V roce 1991 získala nezávislost.
- Bývalá premiérka Tymošenková v současnosti
  vězněná za svoje politická rozhodnutí.

Ukrajina

Ukraine
BELARUS
RUSSIA
POLAND
SLOVAKIA
HUNGARY
ROMANIA
Kiev (Kyiv)
Kharkiv
Dnipropetrovsk
Donets'k
Zaporichzhia
Odesa
Crimea
Sea of Azov
Black Sea

Ukrajina

- **Přírodní podmínky:** Rozlohou (kromě Ruska) největší evropská země. Na jihu přístup k Černému moři s poloostrovem Krym.
- **Obyvatelstvo :** Ukrajinci (Slované). Na jihu a východě převládají Rusové (22%)
- Země s předpoklady (úrodné půdy, nerostné bohatství) přesto patří k ekonomicky zaostalým zemím. V minulosti nazývána obilnicí a kovárnou SSSR.
- **Nerostné bohatství:** černé uhlí, železná ruda, mangan

Ukrajina

- **Průmysl:** těžké strojírenství (traktory, lodě, důlní a elektrárenské zař., lokomotivy, vagony), chemický – přes území vede spousta ropovodů a plynovodů (závislost na Rusku). Energetika - tepelné el. (jih - Donbas), vodní (Dněpr), atomové (sever – Černobyl! 1986)
- **Zemědělství:** úrodné černozemní stepi – pšenice, kukuřice, slunečnice, cukrovka. Sever – brambory. Chov – skot, prasata. Karpaty – ovce. Rybolov.

Ukrajina

Ровно
Житомир
Львов
Тернополь
Хмельницкий
Киев
Харьков
Луганск
Винница
Донецк
Запорожье
Николаев
Одесса
Херсон
Симферополь
plutonium.org

© Andrej Macenauer

Ukrajina

- **Cestovní ruch:** pobřeží Černého moře – lázeňství (Krym), Karpaty – turistika
- **Města:** Kyjev, Doněck, Dněpropetrovsk, Lvov, Oděsa – přístav.

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Zeměpis Evropa. Šteclová a kol.: MediaDIDA, Olomouc 2004
- www.state.gov
- www.celysvet.cz
- www.belarusguide.com
- www.hedvabnastezka.cz
- www.svobodnebelorusko.cz
- www.inkluzivniskola.cz
- www.puzzle-puzzle.cz
- www.vykupto.cz
- www.euro.e15.cz
- www.beloruskoweb.cz
- www.turisimo.cz
- www.novinky.cz
- www.odeni.net
- www.geops.cz
- www.novinky.cz
- www.bolsatravel.cz
- www.mapa-sveta.info
- www.krajane.radio.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Východní Evropa –Bělorusko, Ukrajina

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_56

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Prezentace je určena k výkladu učiva o východní Evropě. (Rusko je probíráno zvlášť). Stručně charakterizuje historii a současnost obou zemí i s jejími problémy. Obrázky vystihují charakter zemí.

Zdroje: viz okénko 12

Datum vytvoření: 11.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Východní Evropa - Rusko

Mgr. Eva Pospíšilová
3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Vyprávěj, co víš o Rusku z jeho historie, z jeho nej- ve světě.

Přírodní podmínky

- **Poloha:** leží ve V Evropě, ale zabírá celý sever Asie. Ze S ho omývá Severní ledový oceán, z V Tichý a z JZ Černé moře (Atlantický oceán).
- **Rozloha:** největší stát světa. Cca 17 mil. km². Od Z k V měří více než 10 000 km. 10 časových pásem.
- **Povrch:** Všechny povrchové útvary i výškové stupně. Ural, Středosibiřská vysočina, Kavkaz, Verchojanské, Čerského, Středokamčatské pohoří, Altaj, Sajany.

Přírodní podmínky

- **Povrch:** Východoevropská rovina, Kaspická nížina, Západosibiřská rovina.
- **Vodstvo:** Volha (nejdelší evropská řeka), Don, Severní Dvina, Pečora, Ob s přítokem Irtyš, Jenisej s Angarou, Lena, Amur. (na většině řek velké vodní elektrárny. Řeky úmoří Sev. led. oc. na dolním toku zamrzají). Jezero Bajkal (1637m nejhlubší j. světa - tektonické). Kaspické moře (největší j. světa - zbytkové), Ladošské, Oňěžské j. (ledovcová).

Bajkal, Altaj, Kamčatka, Volha

Přírodní podmínky

- **Podnebí:** převažuje mírný podnebný pás. Vliv Atlantského oceánu k východu slábne. Za Uralem silný kontinentální ráz. (slábnou srážky, léta horká, zimy mrazivé – výchylka až 100°C) Dále na Sibiři vliv chladného vzduchu ze severu a vliv nadmořské výšky. → dlouhodobě zmrzlé půdy (problémy se stavbami a těžbou).
- **Vegetační pás:** tundra, tajga, lesostepi, stepi. U Černého moře a na jihu Dálného východu je subtropické rostlinstvo.

Historie a obyvatelstvo

- Ve 14. a 15 stol. se rozšiřuje Moskevské knížectví. Ivan IV. rozšířil říši na východ, Petr I. Veliký obsadil Pobaltí a založil Petrohrad, Kateřina II. dobyla Černomoří. V 17. stol. obsadili Rusové Sibiř, Dálný východ a Aljašku. (1876 ji prodali USA). Porobené národy se staly druhořadými v Ruské říši. Došlo k násilnému porušťování a odporující byli vysídleni na Sibiř. Roku 1917 byl sesazen car, moci se chopili komunisté v čele s V.I.Leninem.

Historie a obyvatelstvo

- V roce 1922 vznik SSSR.(15 svaz. republik, ⅙ světa). Ústředně plánované hospodaření. Po Leninově smrti nastupuje Stalin, který nastolil tvrdou diktaturu. Odpůrci režimu odsunuti do „gulagů“, kde tvrdě pracovali a Sovětský svaz tak ovládl hospodářsky své obrovské území. II. svět. válka znamenala morální vítězství, ale i hospodářský krach. 2. pol. 80. let Gorbačovova „perestrojka“ vedla k rozpadu SSSR (1991). Dnes je hospodářství v hluboké krizi, ekonomika státu bojuje s hospodářskými mafiemi.

Petr I., Kateřina II., Aurora, Lenin, Stalin, Putin

Obyvatelstvo

- Počet 140 mil. obyvatel (úbytek), evropská část ⅔. Národy pestré: slovanské – Rusové, altajské – Tataři, Jakuti, Čuvaši, uralské – Laponci, Mordvini, Marijci, Udmurti, Burjati, Karelové, kavkazské – Čečenci,
- Věřící – pravoslavná církev, kavkazské a altajské národy – islám.
- Přes 10 milionových velkoměst. Podíl měst. obyv. jen 70%. Vesnice zaostalé – špatné dopravní spojení, dřevěná obydlí, špatná vybavenost.

Přírodní zdroje a hospodářství

- Nerosty nechybí žádné. Železná ruda (Kursk), barevné kovy (Ural), fosfáty (p. Kola), zlato, diamanty (Jakutsk), mnoho stavebních surovin a zásob černého i hnědého uhlí (Kuzbas), ropy, zemního plynu (Sibiř). Ropovody a plynovody (Družba, Sojuz, Progress, Polární záře). Soli.
- Obrovské zásoby dřeva, kožešinové zvěře, ryb.
- Kvalitní půdy – stepi rozorané v „celiny“.
- Bajkal – největší zásoba sladké vody na světě.

Diamantový důl, kosmický program, ropovod, plynovod

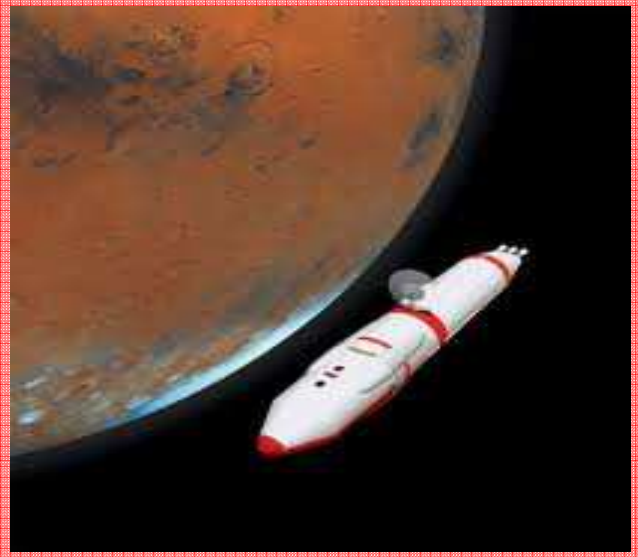

Hospodářství

- **Průmysl:** strojírenský (těžké těžební a stavební stroje, automobily, lokomotivy, zemědělské stroje, letadla, kosmické stroje) – Ural, Sibiř.
- Chemický (umělá hnojiva, vlákna, pneumatiky, oleje, pohonné hmoty – zpracování ropy)
- Dřevozpracující (tajga)
- Spotřební zboží, elektrotechnika, potraviny – výroba zaostává
- Energetika – tepelné , atomové, vodní el.; zdrojů je nadbytek.
- **Zemědělství:** obilniny, brambory, cukrovka, slunečnice, ovoce, zelenina, konopí. Chov sobů, skotu, prasat, drůbeže, ovcí. Rybolov (Tichý oceán).

Doprava, cestovní ruch, města, osobnosti

- Suroviny se přepravují po železnici (transsibiřská magistrála, BAM), vodní – Volha, horní toky sibiřských řek, námořní – Severní mořská cesta, silniční – evropská část, letecká, potrubní.
- Černomořské pobřeží, Kavkaz, Bajkal, města
- Moskva, Petrohrad, Murmansk, Archangelsk, Dolní Novgorod, Samara, Rostov na Donu, Norilsk Orenburg, Jekatěrinburg, Perm, Ufa, Novosibirsk, Omsk, Irkutsk, Krasnojarsk, Jakutsk, Vladivostok, Nachodka, Chabarovsk.

Osobnosti: M. V. Lomonosov – chemik, A. S. Puškin – básník, **N. V. Gogol** – dramatik, F. M. Dostojevskij – romanopisec, L. N. Tolstoj – spisovatel, P. I. Čajkovskij – hudební skladatel, I. J. Repin – malíř, M. Gorkij – spisovatel, S. S. Prokofjev – hudební skladatel, M. A. Šolochov - spisovatel, J. A. Gagarin – kosmonaut, 1961

Atraktivity – Petrodvorce, Petrohrad, kuchyně (pelmeně, boršč, pirohy, šašlik), matrjošky.

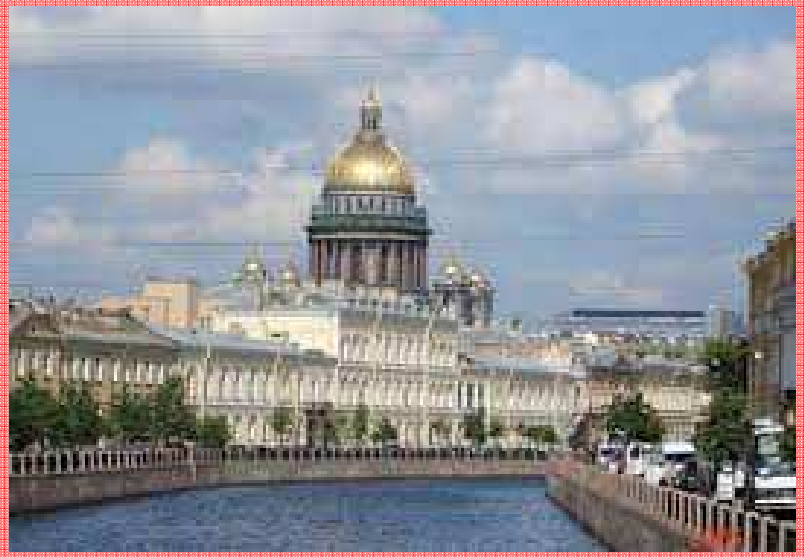

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Zeměpis Evropa. Šteclová a kol.: MediaDIDA, Olomouc 2004
- www.mundo.cz www.zemepis.com
- www.rusko.tv www.cs.wikipedia.org
- www.ceskapozice.cz www.cz.123rf.com
- www.euroskop.cz www.dovolena.invia.cz
- www.ceskobudejovicky.denik.cz www.denik.cz
- www.livingstone.cz www.wmagazin.cz
- www.tema.novinky.cz www.zpravy.idnes.cz
- www.vtm.zive.cz www.procproto.cz
- www.fototoulky.net

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Východní Evropa – Rusko

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_57

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 35 min

Anotace: Prezentace je určena k výkladu učiva o Rusku. Nejprve vybídneme žáky, zda mají nějaké vlastní informace o zemi z jakékoli oblasti života. Poté pracujeme s mapou a snažíme se vydedukovat informace. Učitel informace doplňuje, konkretizuje a zatraktivňuje zajímavostmi. Obrázky dokreslují probírané učivo. Na závěr doplníme poznámky do sešitu.

Zdroje: viz okénko 18

Datum vytvoření: 16.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Opakování Evropy

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

VII 4-21:42

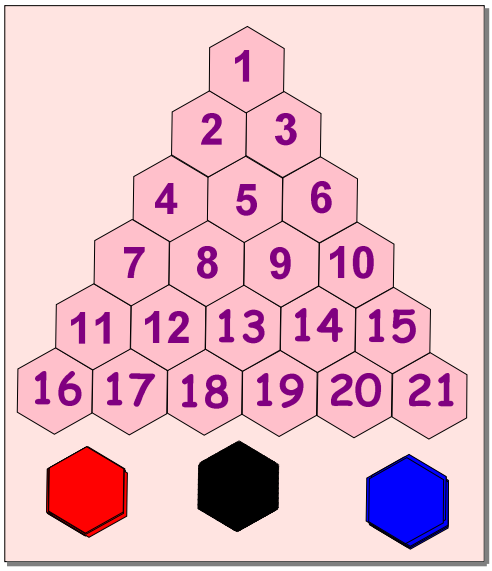

herní plán

1

Vyjmenuj alespoň 5 největších evropských námořních přístavů.

otázka č. 1

2

Z jakých historicko zeměpisných částí se skládá Spojené království ...?

otázka č. 2

3 Kolik států je v současnosti členy EU? Vyjmenuj bezchybně 10. Které státy z následujících tam nepatří? Irsko, Řecko, Norsko, Švýcarsko, Rakousko, Island, Lucembursko, Dánsko, Malta.

otázka č. 3

4

Vyjmenuj státy bývalé Jugoslávie. Který je nejvyspělejší? Kterému patří největší část krásného jadranského pobřeží?

otázka č. 4

5 Která část Evropy je nejméně zalidněná a proč? Vyjmenuj všechny státy, které tam patří.

otázka č. 5

6 Který stát vyniká zemědělstvím a potravinářským průmyslem a jeho 2 města mají název jako potravinářské výrobky?

otázka č. 6

7 K následujícím řekám přiřaď moře, do kterého ústí a stát, ve kterém do tohoto moře (oceánu) ústí: Seina, Dunaj, Labe, Volha, Temže, Pád, Ebro, Rýn.

otázka č. 7

8 Který stát je obýván dvěma národy? Jsou to na severu Vlámové a na jihu Valoni.

otázka č. 8

9 Jaké 3 evropské země mají hlavní přírodní bohatství rašelinu, hořlavé břidlice, dřevo?

otázka č. 9

10 V rostlinném pásu JE převládá vegetace přizpůsobená podnebí. Vyjmenuj 5 typických rostlin.

otázka č. 10

11 O kterém státu mluvíme? Je vnitrozemský stát. Na severu vysoké hory. Řeky patří k úmoří Černého moře. Nedostatek nerostného bohatství. 2 jaderné elektrárny. Průmysl dříve orientován na SSSR, dnes problémy (nezaměstnanost). Zemědělství - nížina na jihu státu. Zde žije početná národnostní menšina.

otázka č. 11

12 K významným průmyslovým firmám přiřaď státy: Fiat, Renault, Philips, Frionor, Ikea, Nokia, Siemens, BMW, Airbus, Ikarus.

otázka č. 12

13 V Evropě převažuje státní řízení republika. Přesto je zde 11 monarchií. Vyjmenuj alespoň 5. Dále je zde 6 ministátů. vyjmenuj alespoň 3.

otázka č. 13

14 Které země prosluly výbornými čokoládovými výrobky?

otázka č. 14

15 Doplň: Obyvatelé ... Evropy jsou většinou potomky germánských kmenů. V minulosti z nich vynikli Vikingové, kteří již v 7. a 8. století podnikli nájezdy na svých dlouhých lodích poháněných vesly a plachtou, a dopluli tak až do Grónska a na SV pobřeží ..., kterou tak objevili dávno před Kolumbem.

otázka č. 15

16 Která italská města navštěvují ve velkém počtu turisté a jaké památky je zde přitahují?

otázka č. 16

17

K jakým úmořím náleží evropské řeky?

otázka č. 17

18

Vyjmenuj země proslulé výrobou chutných sýrů. Znáš nějaké názvy těchto sýrů?

otázka č. 18

19

Jaké země jsou největšími obchodními partnery ČR?

otázka č. 19

20

Kterým zemím patří: Kanárské ostrovy, Azorské ostrovy, Baleáry, Madeira, Sicílie, Sardinie, Korsika, Kréta, Kypr?

otázka č. 20

21

O které zemi se zde hovoří? Nejhustěji zalidněná země Evropy. 2/3 území leží pod úrovní mořské hladiny. Proti záplavám jej chrání písečné duny a ochranné hráze.

otázka č. 21

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Opakování Evropy – AZ kvíz

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_58

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Materiál je určen po probrání celé Evropy pro opakování učiva. Může se použít jako hra (pravidla dle známé hry AZ kvíz) pro 2 nebo 3 družstva. Pokud soutěží 2 družstva, nezodpovězené otázky barvíme šedým políčkem, a pak vymýšlíme náhradní otázky. Pokud soutěží 3 družstva, má každé svoji barvu a při neznalosti odpovědi dáme možnost zodpovědět tutéž otázku následující skupině žáků, která volí další otázku. Také je možné otázky použít k písemnému opakování pro všechny žáky. Pak je nutno otázky vytisknout a vybrat podobné pro vedle sebe sedící žáky jako skupiny „A“ a „B“.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997

Datum vytvoření: 22.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Evropská unie

Důležitá data:

1946 – Sir Winston Churchill vyzývá k založení Spojených států evropských

1952 – Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (Francie, Německo, Itálie, Belgie, Lucembursko a Nizozemsko).

1973 – První rozšíření ES o Dánsko, Irsko, Velkou Británii (9 čl. států).

1981 – Přistupuje Řecko (10 čl. států).

1985 – Podepsání Schengenské dohody o odstranění hraničních kontrol mezi Francií, Německem, Belgií, Lucemburskem a Nizozemskem.

1986 – Rozšíření o Španělsko a Portugalsko (12 čl. států)

1990 – Itálie přistoupila k Schengenské dohodě.

1991 – Portugalsko a Španělsko přistoupily k Schengenské dohodě (8 států).

1992 – Řecko přistoupilo k Schengenské dohodě (9 států).

1993 – Maastrichtská smlouva o novém názvu – Evropská unie (EU).

1995 – Rozšíření o Rakousko, Finsko, Švédsko (15 států) a zároveň Rakousko přistoupilo k Schengenské dohodě (10 států).

1996 - Dánsko, Finsko, Švédsko přistoupily k Schengenské dohodě (13 st.)

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

2001 – K Schengenské dohodě přistoupily i dva nečlenské státy EU. Island a Norsko (15 států)

1. 1. 2002 – Zavedení jednotné měny „euro“ ve 12 zemích EU.

2004 – Rozšíření EU na 25 států o Českou republiku, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Kypr, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovensko, Slovinsko.

2007 – Slovinsko začalo používat euro jako 13 stát.

2007 – Rozšíření EU o Bulharsko a Rumunsko na 27 států.

21. 12. 2007 – Devět z 10 nově přistoupivších zemí včetně ČR vstoupilo do Schengenské smlouvy (nevstoupil jen Kypr). Sch.d. platí již na území 24 st.

2008 – Euro přijali na Maltě, Kypru.

2009 – Euro začali používat na Slovensku.

K r.2013 Eurem neplatí Bulharsko, ČR, Dánsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko a Velká Británie. V Řecku řeší případný odchod z Eurozóny a návrat k Drachmě.

€ - symbol připomíná řecké epsilon, bankovky jsou v hodnotách 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 eur. Mince 1, 2, 5, 10, 20, 50 centů a 1 a 2 euro.

Počet obyvatel EU je v současnosti téměř 490 mil. obyvatel.

Přistoupit může kterákoliv evropská země, pokud její stabilní demokracie zaručuje právní stát, lidská práva a ochranu menšin. Musí mít rovněž fungující tržní ekonomiku a státní správu, která je schopná uplatňovat právní předpisy Evropské unie.

Mezi žádostí a skutečným vstupem může uplynout až 10 let. Smlouva o přistoupení musí být ratifikována Evropským parlamentem a národními parlamenty všech členských zemí. Dalšími čekajícími zeměmi jsou Chorvatsko, Turecko a Makedonie.

Instituce:

Evropská rada - schází se 4x ročně v Bruselu.

Rada EU – po půl roce změna předsednictví. Sídlo v Bruselu.

Evropská komise – jmenována na 5 let. Sídlo Brusel (pracovní jazyky jsou angličtina, francouzština, němčina).

Evropský parlament – volen na 5 let. (v současnosti 785 členů). Zasedá ve Štrasburku, v Bruselu. Sekretariát je v Lucemburku.

Evropský soudní dvůr – sídlo v Lucemburku.

Evropská centrální banka – sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem.

Symboly:

Vlajka, hymna, motto, měna, Den Evropy.

Hymna: Čtvrtá část Deváté symfonie d moll Ludwiga van Beethovena. Na slova básně „Óda na radost“ od Friedricha Schillera.

Motto: „Jednotná v rozmanitosti“. (Sjednocení Evropanů různých kultur, tradic, jazyků, náboženství).

Den Evropy: 9. květen – 1950 oznámil Robert Schuman – ministr zahraničí Francie vytvoření Evropského společenství uhlí a oceli.

Jazyky: 21 úředních jazyků. Každý členský stát si určí jaký jazyk bude používat jako úřední. Nejvíce užívána angličtina a francouzština.

Otázky: Urči která tvrzení jsou pravdivá nebo napiš správnou odpověď.

1. Na vlajce je 12 bílých křížků.

2. V roce 1993 byla oficiálně přijatá vlajka EU.

3. Malta se stala členským státem v roce 1975.

4. Hudbu k hymně EU složil Wolfgang Amadeus Mozart.

5. Unie má dnes 27 členských států.

6. EU má dnes 12 úředních jazyků.

7. Dánsko užívá měnu euro.

8. Norsko není oficiálním členem EU.

9. Malta má měnu maltská lira.

10. Smlouva o Evropském společenství uhlí a oceli byla uzavřena v r. 1968

11. Rumunsko vstoupilo do EU v roce 2004.

12. Měna EU se nazývá ero.

13. Měna Řecka se nazývá Drachma.

14. Hvězdy na vlajce formují tvar kruhu.

15. Rusko nepatří mezi členské země EU.

16. Ludwig van Beethoven žil ve 20. století.

17. Motto EU zní „ Všichni za jednoho“.

18. Hlavním politickým orgánem je Evropská rada.

19. EU má v současnosti asi 1 miliardu obyvatel.

20. EU slaví 9. 5. Den matek.

21. ČR přistoupila k EU v roce 2004.

22. Schengenská smlouva byla podepsána v roce 2000.

23. Dva nejvíce užívané jazyky v EU jsou angličtina a němčina.

24. Platidlo euro má pouze bankovky a žádné mince.

25. Báseň „Óda na radost“ napsal Friedrich Schiller.

26. V roce 1952 bylo 5 zakladatelských států.

27. V roce 2002 se euro stalo výhradním platidlem ve všech členských státech EU.

28. 1. 1. 2007 začalo euro obíhat ve Slovensku.

29. V roce 2004 přistoupilo k EU 5 zemí.

30. Zasedání Evropské rady se konají v Paříži.

31. 21 úředním jazykem EU se stala rumunština.

32. Chorvatsko vstoupilo do EU v roce 2004.

33. Švédsko má oficiální měnu švédskou marku.

34. Ve Slovinsku mají oficiální měnu euro.

35. Evropská komise je jmenována každých 5 let.

36. Původ názvu Evropa je v řečtině.

37. Ve Velké Británii se oficiálně platí eurem.

38. Symbol eura je er.

39. Hlavní město Belgie je Štrasburk.

40. Vybarvi členské státy EU.

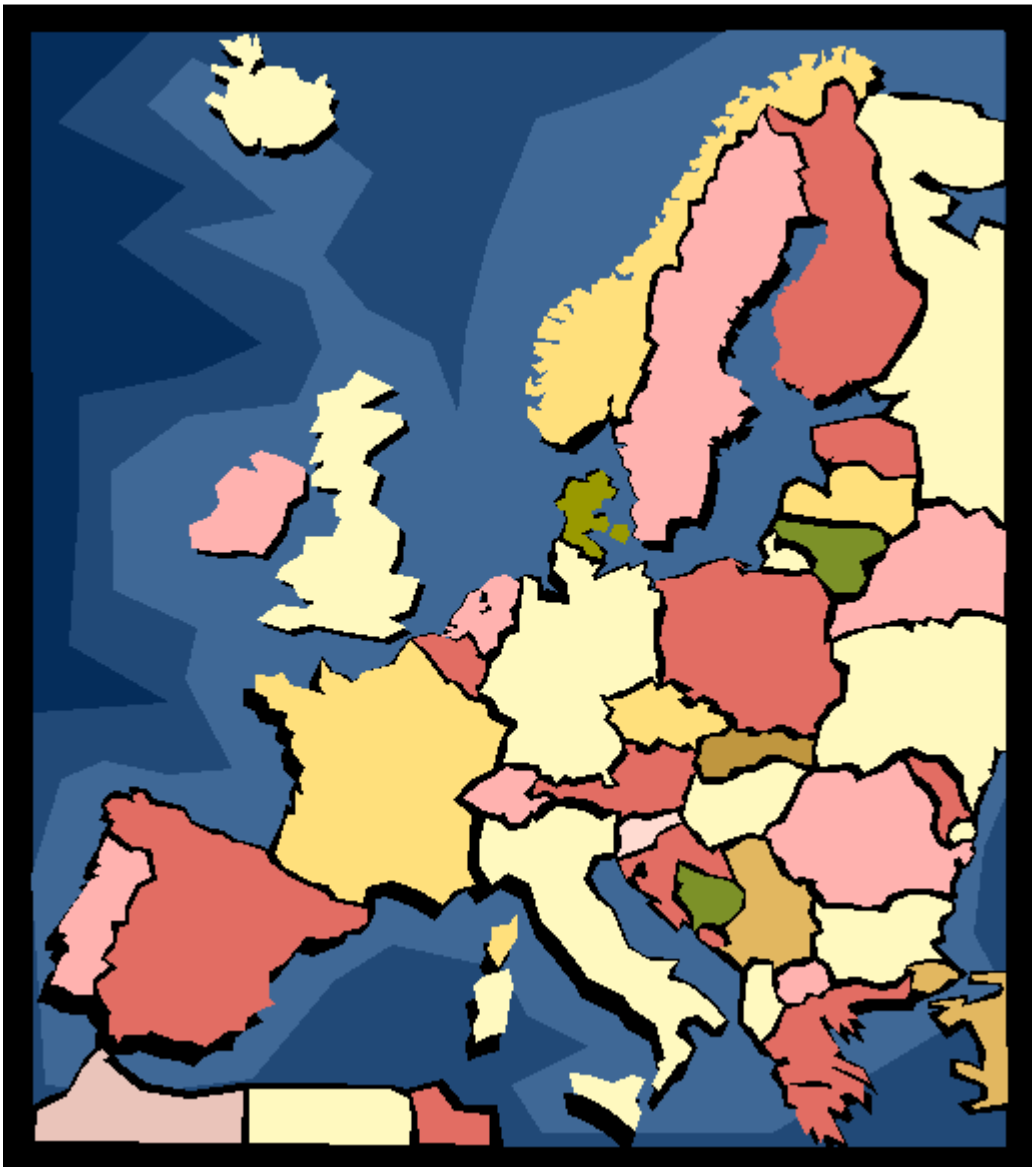

41. Která z vlajek je vlajkou EU?

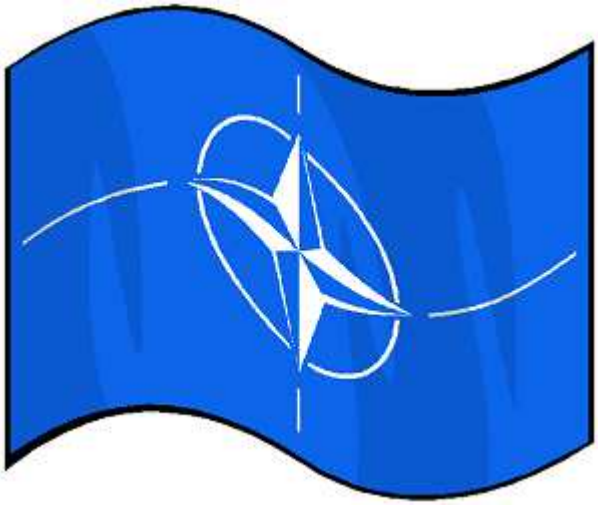

Řešení:

Otázky: Urči která tvrzení jsou pravdivá nebo napiš správnou odpověď.

1. Na vlajce je 12 bílých křížků. Žlutých hvězdiček.

2. V roce 1993 byla oficiálně přijatá vlajka EU.

3. Malta se stala členským státem v roce 1975. V roce 2004.

4. Hudbu k hymně EU složil Wolfgang Amadeus Mozart. L. v. Beethoven.

5. Unie má dnes 27 členských států.

6. EU má dnes 12 úředních jazyků. 21.

7. Dánsko užívá měnu euro. Dánská koruna.

8. Norsko není oficiálním členem EU.

9. Malta má měnu maltská lira. Euro.

10. Smlouva o Evropském společenství uhlí a oceli byla uzavřena v r. 1952

11. Rumunsko vstoupilo do EU v roce 2004. 2007

12. Měna EU se nazývá ero. Euro.

13. Měna Řecka se nazývá Drachma. Euro.

14. Hvězdy na vlajce formují tvar kruhu.

15. Rusko nepatří mezi členské země EU.

16. Ludwig van Beethoven žil ve 20. století. V 18. až 19. století.

17. Motto EU zní „ Všichni za jednoho“. „Jednotná v rozmanitosti“.

18. Hlavním politickým orgánem je Evropská rada.

19. EU má v současnosti asi 1 miliardu obyvatel. 490 miliónů.

20. EU slaví 9. 5. Den matek. Den Evropy.

21. ČR přistoupila k EU v roce 2004.

22. Schengenská smlouva byla podepsána v roce 2000. 1985.

23. Dva nejvíce užívané jazyky v EU jsou angličtina a francouzština.

24. Platidlo euro má pouze bankovky a žádné mince. I mince (centy).

25. Báseň „Óda na radost“ napsal Friedrich Schiller.

26. V roce 1952 bylo 5 zakladatelských států. 6.

27. V roce 2002 se euro stalo výhradním platidlem ve všech členských státech EU. Jen ve 12.

28. 1. 1. 2007 začalo euro obíhat ve Slovensku. Ve Slovinsku.

29. V roce 2004 přistoupilo k EU 5 zemí. 10 zemí včetně ČR.

30. Zasedání Evropské rady se konají v Paříži. V Bruselu.

31. 21 úředním jazykem EU se stala rumunština.

32. Chorvatsko vstoupilo do EU v roce 2004. Není členským státem.

33. Švédsko má oficiální měnu švédskou marku. Švédská koruna.

34. Ve Slovinsku mají oficiální měnu euro.

35. Evropská komise je jmenována každých 5 let.

36. Původ názvu Evropa je v řečtině.

37. Ve Velké Británii se oficiálně platí eurem. Libra šterlinků.

38. Symbol eura je er. €.

39. Hlavní město Belgie je Štrasburk. Brusel.

40. Vybarvi členské státy EU.

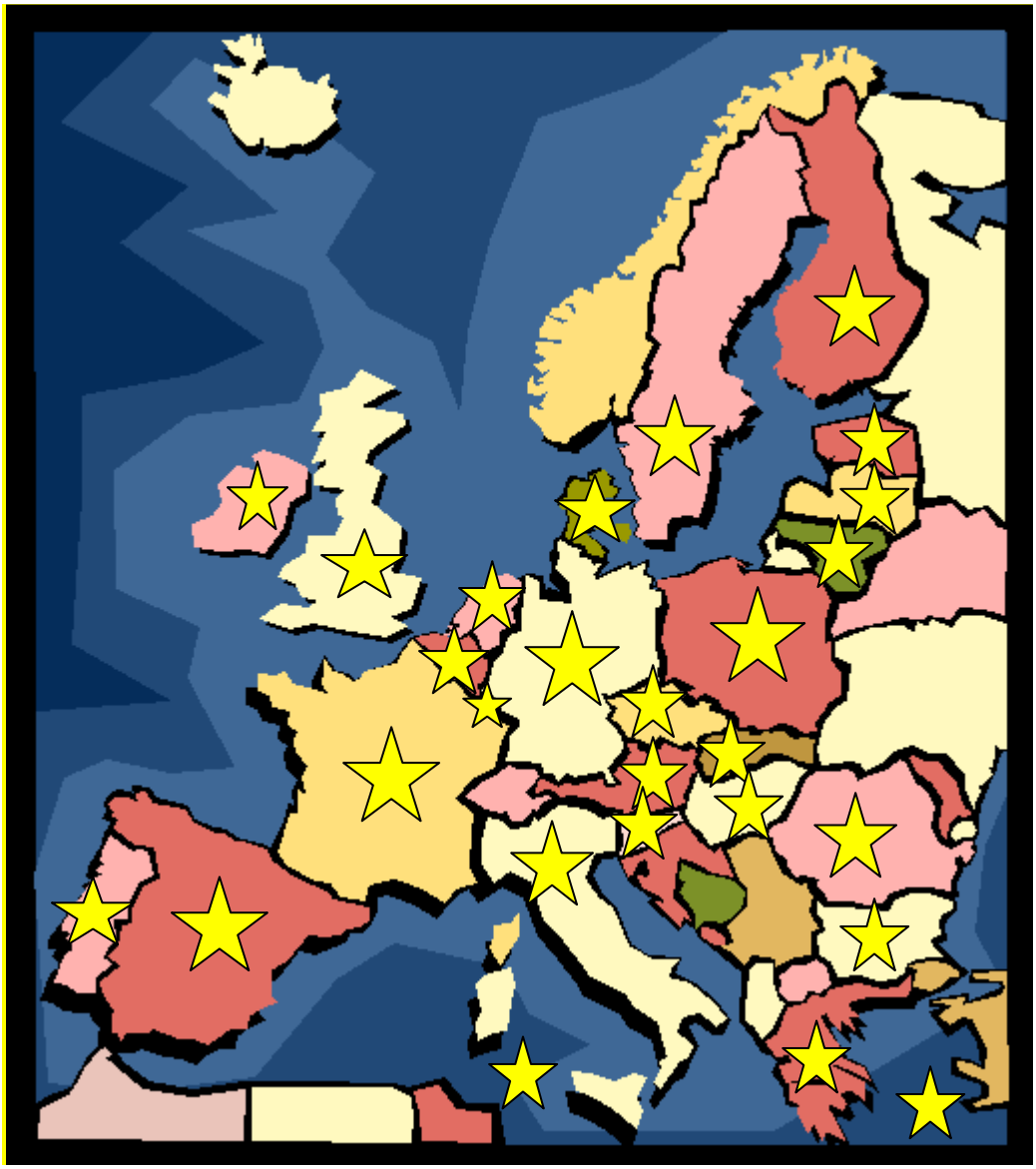

41. Která z vlajek je vlajkou EU? Žádná.

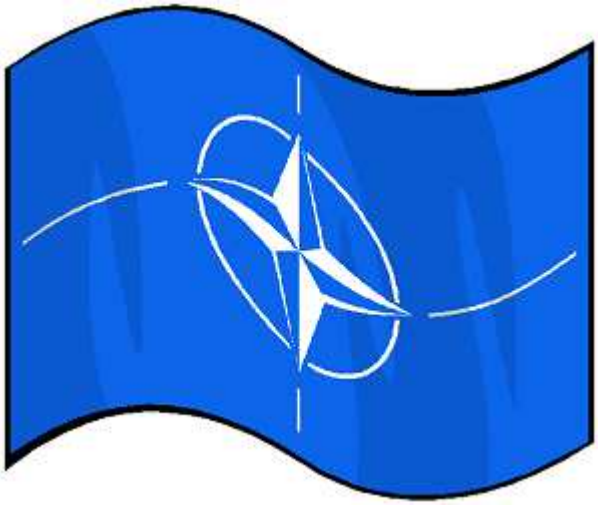

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Evropská unie

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_59

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☒

Délka použití: 40 min

Anotace: Žáci budou mít nejprve příležitost si několikrát přečíst úvodní data a text o Evropské unii. Také může být domácím úkolem zjistit všechny dostupné informace o např. orgánech, symbolech, institucích, cílech atd. EU. Znalosti poté ověří odpověďmi na otázky buď jen **ano** nebo **ne**. Možno v záporných odpovědích přidat správné znění odpovědi. Na závěr vybarví v mapce Evropy členské státy.

Zdroje: Evropská unie v kostce. Hlavatá Kateřina: Vašut Praha 2008
Kliparty 3. ZŠ Cheb

Datum vytvoření: 25.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Evropská unie – křížovka

Legenda ke křížovce: Vyber jednu správnou odpověď.

1. Která země je přezdívána „Smaragdový ostrov“? (Kypr, Malta, Irsko).

2. Ve kterém městě stojí Eiffelova věž? (Kodaň, Atény, Paříž).

3. Kterým z těchto produktů je známa Česká rep.? (pivo, vlna, olej).

4. Kterým z těchto produktů se proslavilo Bulharsko? (automobily, růžový olej, pivo Budvar).

5. Jak se jmenuje hlavní město Belgie? (Milano, Brusel, Berlín, Ženeva).

6. Jak se jmenuje hlavní město Německa? (Mnichov, Berlín, Dublin).

7. Z jaké kultury čerpá znak pro euro? (české, řecké, irské).

8. Které z následujících moří oblévá Dánsko? (Severní, Keltské, Egejské)

9. Ve kterém století byla založena Univerzita Karlova v Praze? (18.,14.,15.století).

10. Jak se jmenuje italské město, které má místo ulic vodní kanály? (Palermo, Bologna, Benátky).

11. Který z těchto produktů je známý z Itálie? (vlna, Seat, Fiat)

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

12. Ve které zemi leží město Larnaca? (Řecko, Litva, Kypr).

13. Ve které zemi se nachází řeka Loira? (Francie, Německo, Švédsko).

14. Plitvická jezera jsou v které zemi? (Slovinsko, Chorvatsko, Nizozemsko).

15. Jaké národnosti byl zpěvák a skladatel Jacques Brel? (Belgičan, Holanďan, Francouz).

16. Která země používala větrné mlýny k odčerpávání mořské vody? (Nizozemsko, Portugalsko, Bulharsko).

17. Která z těchto zemí sousedí s Portugalskem? (Slovinsko, Slovensko, Španělsko).

18. Která z těchto zemí byla součástí Rakouska – Uherska? (Rumunsko, Maďarsko, Estonsko).

19. Jak se jmenuje nejvyšší hora ČR? (Gerlach, Sněžka, Praděd).

20. Mezi jaké jazyky patří estonština? (slovanské, hebrejské, ugrofinské).

21. Co z následujících označení platí pro Maltu? (ostrov, pevnina, poloostrov).

22. Která z následujících zemí sousedí se Španělskem? (Itálie, Francie, Monako).

23. Jaká je MPZ automobilů ČR? (CR, CZ, CS).

24. Který z těchto produktů je vývozní produkt Řecka? (rakija, jantar, Metaxa).

25. Jak se jmenuje jezero, kterému se říká „maďarské moře“? (Čertovo, Balaton, Gardské).

26. Která země dnes píše písmem vycházejícím z písma cyrilice? (Bulharsko, Rakousko, Holandsko).

27. Ve které zemi EU znamená kývání hlavy místo souhlasu nesouhlas? (Španělsko, Bulharsko, Slovensko).

28. Jaká je oficiální měna Chorvatska? (lira, kuna, euro).

29. Jaká je MPZ automobilů Velké Británie? (VB, GB, UK).

30. Ve které zemi se slaví pivní slavnost Oktoberfest? (Rakousko, Německo, Švédsko).

31. Kdy vznikla Česká republika? (1993, 1960, 1830).

32. Ve kterém roce vzniklo Československo? (1945, 1918, 1993).

33. Jaké je telefonní předčíslí ČR? (+350, +400, +420).

34. Kdy byla postavena Berlínská zeď? (1961, 1918, 1968).

Nyní správnou odpověď vepiš do křížovky.

Zamysli se nad tím co ti vyšlo v tajence. Můžeš si o tom více zjistit a spolužákům vyprávět další souvislosti, které tě napadnou.

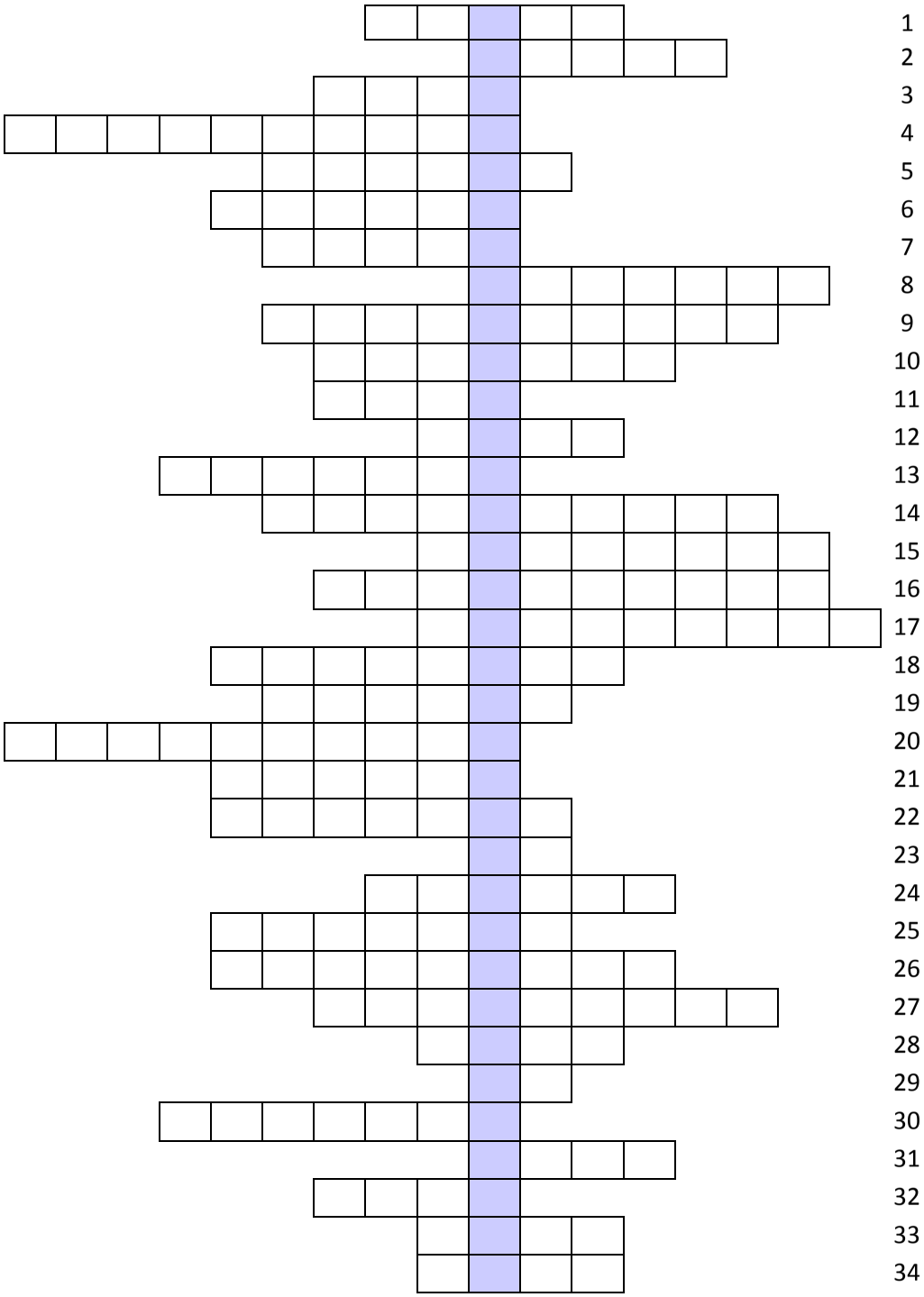
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

Řešení:

							I	R	S	K	O								1
									P	A	Ř	Í	Ž						2
						P	I	V	O										3
R	Ů	Ž	O	V	Ý	O	L	E	J										4
					B	R	U	S	E	L									5
				B	E	R	L	Í	N										6
					Ř	E	C	K	É										7
									S	E	V	E	R	N	Í				8
					1	4	.	S	T	O	L	E	T	Í					9
						B	E	N	Á	T	K	Y							10
						F	I	A	T										11
								K	Y	P	R								12
			F	R	A	N	C	I	E										13
					C	H	O	R	V	A	T	S	K	O					14
								F	R	A	N	C	O	U	Z				15
						N	I	Z	O	Z	E	M	S	K	O				16
								Š	P	A	N	Ě	L	S	K	O			17
				M	A	Ď	A	R	S	K	O								18
					S	N	Ě	Ž	K	A									19
U	G	R	O	F	I	N	S	K	É										20
				O	S	T	R	O	V										21
				F	R	A	N	C	I	E									22
									C	Z									23
							M	E	T	A	X	A							24
				B	A	L	A	T	O	N									25
				B	U	L	H	A	R	S	K	O							26
						B	U	L	H	A	R	S	K	O					27
								K	U	N	A								28
									G	B									29
			N	Ě	M	E	C	K	O										30
									1	9	9	3							31
						1	9	1	8										32
								+	4	2	0								33
								1	9	6	1								34

Spojené státy evropské. Victor Hugo 1849. S touto myšlenkou vystoupil na Mezinárodním mírovém kongresu v Paříži ve svém proslovu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Evropská unie - křížovka

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_60

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Evropa
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 10 min

Anotace: Materiál zařadíme po probrání celé Evropy. Otázky ke křížovce se týkají jen členských států EU a čekatelského Chorvatska. Žáci v odpovědích projeví svůj všeobecný přehled. Nápovědou jsou 3 možnosti, z kterých mohou volit jednu správnou.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Evropská unie v kostce. Hlavatá Kateřina: Vašut Praha 2008

Datum vytvoření: 26.8.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Světový oceán

Mgr. Eva Pospíšilová

3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Všechny moře a oceány tvoří **světový oceán**

- Je v něm obsaženo 97% vody na Zemi.
- Tvoří 71% zemského povrchu, 29% tvoří pevnina.
- Rozdělení pevniny a moře je nerovnoměrné:
- **S** polokoule - 60%, **J** polokoule - 80% plochy.
- Největší světadíl Asie se rozlohou řadí až před nejmenší oceán.
- **Tichý** (180 mil. km^2), **Atlantický** (94 mil. km^2), **Indický** (76 mil. km^2), Asie (44 mil. km^2), **Severní ledový** (11 mil. km^2). Evropa (10 mil. km^2).

Vymezení oceánů

- **Okrajová moře** – oddělují poloostrovy, ostrovy nebo podmořský práh. Dochází k volné výměně vod s oceánem (Severní, Arabské, Korálové moře)
- **Vnitřní moře** – uvnitř pevniny, s oceánem spojena jen úzkými průlivy. Mají často odlišné vlastnosti vod od oceánu (Středozemní, Rudé, Baltské).
- **Hranice**: mys Hoorn→Jižní Shetlandy, Střelkový mys →podél poledníku 20° v.d., Jihovýchodní mys →podél poledníku 147° v.d., severní pobřeží Asie, Evropy a Ameriky, kolem rovnoběžky 65° s.š.

Vlastnosti

- ø hloubka světového oceánu je 3790m. Více než 4x převyšuje ø nadmořskou výšku 875m. (Mariánský příkop 10 924m), (Mt. Everest 8848 m).
- Pravidelné pohyby - vlnění, dmutí, mořské proudy.
- Teplota severních moří je vyšší než moří na jižní polokouli. Teplé mořské proudy směřují většinou na sever, z jihu oceán ochlazuje Antarktida.

Vlastnosti

- Salinita - ø v každém kg mořské vody je obsaženo 35 g solí = 35‰ (3/4 kuchyňská sůl)
- Nejvíce slaná moře jsou kolem obratníků (vysoký výpar), nejméně polární oblasti (malý výpar, vlévání velkých řek, tání ledovců).
- Rudé moře 42‰, Baltské moře 7‰.
- Tvar mořského dna – šelf do 200 m (nerostné suroviny), pevninský svah, oceánská pánev, středooceánský hřbet (nejdelší pásmová pohoří na Zemi), hlubokooceánský příkop.

Severní ledový oceán
Severní
Amerika
Atlantický
oceán
Evropa
Asie
Afrika
Jižní
Tichý
oceán
Indický
oceán
Austrálie
Antarktida

Zdroje

- Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Zeměpis světa 1. Holeček a kol: Česká geografická společnost Praha 1996
- www.euroocean.com
- www.vyukovematerialy.cz
- www.oskole.sk
- www.herber.webz.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Světový oceán

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_61

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly a oceány
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Prezentace je určena k výkladu učiva o oceánech. Než se začnou probírat jednotlivě (Tichý a Indický v 6 roč., Atlantický a Severní ledový v 7. roč,) anebo závěrem jako shrnutí použijeme prezentaci. Některé informace jsou nad rámec požadovaných znalostí, (salinita), ale jako rozšiřující učivo pro nadanější žáky žádoucí.

Zdroje: viz okénko 7

Datum vytvoření: 21.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Atlantický oceán

Práce s atlasem: Příjmení: .....

Body: .....

1. Ke každé skupině přiřaď správně podle zadání světadíly:

A) Světadíly, které AO omývá .....

B) Světadíly, které AO neomývá .....

2. Z následujících vnitřních a okrajových moří napiš pouze ty, které patří k Atlantickému oceánu. Severní, Grónské, Norské, Keltské, Barentsovo, Labradorské, Karibské.

.....

BONUS: které vnitřní moře AO omývá 3 světadíly?

.....

3. Urči, které z těchto ostrovů a souostroví leží v AO: Island, Newfoundland, Viktoriin o.; Bermudy, Bikini, Bahamy, Aleuty, Azory, Galapágy, Orkneje, Špicberky, Falklandy.

.....

.....

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

4. Rozhodni, zda jsou tato tvrzení správná:

AO je 2. největší oceán světa a byl Evropany prozkoumán nejdříve. …….

Kryštofu Kolumbovi bylo dlouho připisováno objevení Ameriky, dnes však víme, že Vikingové sem dopluli přes severní Atlantik téměř 500 let před ním. …….

5. Které z těchto mořských proudů jsou teplé a které studené.

Golfský ……, Benguelský ……, Labradorský ……., Severoatlantický …….

6. Jak ovlivňují mořské proudy podnebí Severní Ameriky a Evropy? Jak ovlivňují hranice plovoucího ledu?

……
……
……

7. Doplň následující text: AO má protáhlý tvar v poledníkovém směru. Zasahuje od …… studeného pásu až po jižní

…… pás. Přesunem chladných a teplých vod vznikají

……. proudy, které významně ovlivňují podnebí na pevninách. Nejmohutnější teplý ……. proud vzniká v Mexickém zálivu a ztrácí se u evropských břehů daleko za

……. kruhem. Zabraňuje tak zamrzání Barentsova …… .

8. Význam oceánu (rozlušti přesmyčky): a) BORLYVO b) OPRADAV c) BĚTŽA USORIVN

9. Význam oceánu (najdi co je špatně a napiš to správně):

a) Nejznámější loviště se nacházejí na styku 2 teplých mořských proudů. Je zde proto málo kyslíku.

……

……

b) Oceánem vede nejvíce námořních linek na světě, v severní části spojuje nejzaostalejší světadíly. Také přes oceán vede spousta leteckých linek a spojovacích kabelů (telefonních).

……

……

c) V pobřežních šelfových mořích se těží hlavně železná ruda a zlato.

……

d) Je to nejméně znečistěný oceán. Nebezpečné jsou občasné havárie tankerů, vypouštění odpadních vod a úložiště radioaktivních odpadů.

……

Řešení:

1. Ke každé skupině přiřaď správně podle zadání světadíly:

A) Světadíly, které AO omývá Amerika, Evropa, Afrika, Antarktida, částečně Asie (kousek Středozemní moře)

B) Světadíly, které AO neomývá Austrálie

2. Z následujících vnitřních a okrajových moří napiš pouze ty, které patří k Atlantickému oceánu. Severní, Grónské, Norské, Keltské, Barentsovo, Labradorské, Karibské.

Severní, Keltské, Labradorské, Karibské

BONUS: které vnitřní moře AO omývá 3 světadíly?

Středozemní moře

3. Urči, které z těchto ostrovů a souostroví leží v AO: Island, Newfoundland, Viktoriin o.; Bermudy, Bikini, Bahamy, Aleuty, Azory, Galapágy, Orkneje, Špicberky, Falklandy.

Island, Newfoundland; Bermudy, Bahamy, Azory, Orkneje,

Falklandy

4. Rozhodni, zda jsou tato tvrzení správná:

AO je 2. největší oceán světa a byl Evropany prozkoumán nejdříve. ANO

Kryštofu Kolumbovi bylo dlouho připisováno objevení Ameriky, dnes však víme, že Vikingové sem dopluli přes severní Atlantik téměř 500 let před ním. ANO

5. Které z těchto mořských proudů jsou teplé a které studené.

Golfský teplý, Benguelský, studený Labradorský studený, Severoatlantický teplý

6. Jak ovlivňují mořské proudy podnebí Severní Ameriky a Evropy? Jak ovlivňují hranice plovoucího ledu?

Golfský Evropu otepluje, Labradorský Severní Ameriku ochlazuje. Hranice plovoucího ledu je u Evropy 73° s.z.š. a u Severní Ameriky u 42° s.z.š. Tedy mnohem jižněji.

7. Doplň následující text: AO má protáhlý tvar v poledníkovém směru. Zasahuje od severního studeného pásu až po jižní

studený pás. Přesunem chladných a teplých vod vznikají

mořské (oceánské) proudy, které významně ovlivňují podnebí na pevninách. Nejmohutnější teplý Golfský proud vzniká v Mexickém zálivu a ztrácí se u evropských břehů daleko za

polárním kruhem. Zabraňuje tak zamrzání Barentsova moře .

8. Význam oceánu (rozlušti přesmyčky): a) BORLYVO b) OPRADAV c) BĚTŽA USORIVN

a) RYBOLOV b) DOPRAVA c) TĚŽBA SUROVIN

9. Význam oceánu (najdi co je špatně a napiš to správně):

a) Nejznámější loviště se nacházejí na styku 2 teplých mořských proudů. Je zde proto málo kyslíku.

Nejznámější loviště se nacházejí na styku teplých a studených mořských proudů. Je zde proto hodně kyslíku.

b) Oceánem vede nejvíce námořních linek na světě, v severní části spojuje nejzaostalejší světadíly. Také přes oceán vede spousta leteckých linek a spojovacích kabelů (telefonních).

Oceánem vede nejvíce námořních linek na světě, v severní části spojuje nejvyspělejší světadíly. Také přes oceán vede spousta leteckých linek a spojovacích kabelů (telefonních).

c) V pobřežních šelfových mořích se těží hlavně železná ruda a zlato.

V pobřežních šelfových mořích se těží hlavně ropa a zemní plyn.

d) Je to nejméně znečistěný oceán. Nebezpečné jsou občasné havárie tankerů, vypouštění odpadních vod a úložiště radioaktivních odpadů.

Je to nejvíce znečistěný oceán. Nebezpečné jsou občasné havárie tankerů, vypouštění odpadních vod a úložiště radioaktivních odpadů.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Atlantický oceán

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_62

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly a oceány
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 40 min

Anotace: Žáci v 7. ročníku již znají Tichý a Indický oceán, který probírali vloni. Učivu o Atlantiku může předcházet prezentace V_Pos_61 Světový oceán pro vhled do problematiky. Nato žáci samostatně vypracovávají úkoly v PL s atlasem. Učitel může na konci hodiny vybrat a obodovat výsledky, nebo si společně vyhodnotí celá třída správné odpovědi a je to zároveň zápis nového učiva, ke kterému se žáci dopracovali samostatně.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Zeměpis světa 1. Holeček a kol: Česká geografická společnost Praha 1996

Datum vytvoření: 23.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Severní ledový oceán

Práce s atlasem: Příjmení: .....

Body: .....

1. Ze všech světadílů vyber jen ty, které SLO omývá.

.....

2. které poledníky a rovnoběžky jím procházejí?

.....

.....

3. Jaká dvě nej- můžeme oceánu přiřadit?

.....

4. Vyber z možností, které státy leží při pobřeží SLO. (Velká Británie, USA, Kanada, Island, Švédsko, Finsko, Dánsko, Norsko, Rusko). Jaký stát má s oceánem nejdelší pobřeží?

.....

.....

.....

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

5. Pobřeží SLO omývá 10 moří. Najdeš všechny?

……

……

6. Najděte na mapě následující ostrovy a souostroví a vypište, které z nich jsou alespoň částečně celoročně zaledněny. (Wrangelův, Island, Baffinův, Grónsko, Nová Země, Země Františka Josefa, Novosibiřské o.

……

7. Jak se oblast jinak nazývá a proč? Vyber: ATLANTIDA, ANTARKTIDA, ARKTIDA. ……

…….

8. Doplň vynechané výrazy:

Severní …….oceán má drsné arktické podnebí, pouze u břehů severní ……se projevuje oteplující účinek Severoatlantského proudu. Proto se v ……. moři, které nezamrzá, provozuje rybolov. Vlivem mírného výparu a značného přítoku vod z řek má oceán ……. slanost než ostatní oceány. Pobřeží …….. z města Archangelsk do města Vladivostok sleduje „Severní mořská cesta“. Pravidelná dopravní linka, která funguje jen díky ……., které prorážejí ledové kry.

Nejsevernější místo na Zemi …… poprvé dobyl v roce 1909 americký polárník Robert Peary. Hospodářský význam Severního ledového oceánu je ……. Na ostrovech fungují výzkumné meteorologické stanice. I přes

nepříznivé počasí, vedou ze Skandinávie přes ……. pól letecké linky do Japonska.

9. K severnímu pólu směřovala i v roce 1928 vzducholoď italského polárníka, ve které byl i náš vědec František Běhounek. Dramatické osudy této výpravy popsal v knize: Trosečníci polárního moře. Jméno italského polárníka je v tajence.

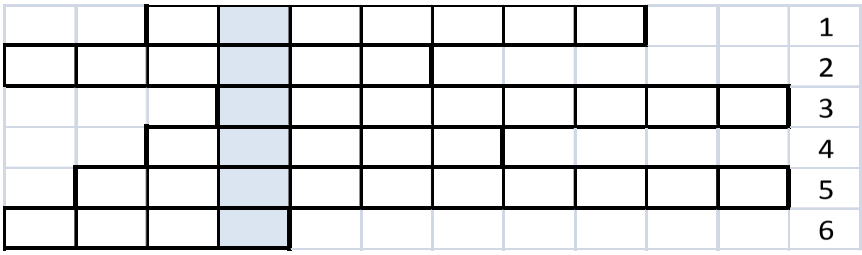

1. Oceán ležící mezi Afrikou a Austrálií

2. Který světadíl neomývá Indický a Tichý oceán

3. Jméno našeho polárníka, autora knihy Trosečníci polárního moře

4. Oceán omývající všechny světadíly kromě Austrálie

5. Který světadíl omývají všechny oceány

Řešení:

1. Ze všech světadílů vyber jen ty, které SLO omývá.

Severní Amerika, Evropa, Asie.

2. které poledníky a rovnoběžky jím procházejí?

Poledníky všechny, rovnoběžky od 90° s.z.š. po částečně severní polární kruh. Nejjižněji u Faerských ostrovů 62°s.z.š.

3. Jaká dvě nej- můžeme oceánu přiřadit?

Je nejmenší a nejstudenější.

4. Vyber z možností, které státy leží při pobřeží SLO. (Velká Británie, USA, Kanada, Island, Švédsko, Finsko, Dánsko, Norsko, Rusko). Jaký stát má s oceánem nejdelší pobřeží?

USA(Aljaška), Kanada, Island, Dánsko(Grónsko), Norsko, Rusko. Nejdelší pobřeží s oceánem má Rusko.

5. Pobřeží SLO omývá 10 moří. Najdeš všechny?

Grónské, Norské, Barentsovo, Bílé, Karské, Laptěvů, Východosibiřské, Čukotské, Beaufortovo, Baffinovo moře.

6. Najděte na mapě následující ostrovy a souostroví a vypište, které z nich jsou alespoň částečně celoročně zaledněny. (Wrangelův, Island, Baffinův, Grónsko, Nová Země, Země Františka Josefa, Novosibiřské o.

Island, Baffinův, Grónsko, Nová Země, Země Františka Josefa.

7. Jak se oblast jinak nazývá a proč? Vyber: ATLANTIDA, ANTARKTIDA, ARKTIDA. Nazývá se ARKTIDA protože leží v arktickém pásu a podnebí je zde arktické. Většina oceánu je

celoročně zamrzlá (3 až 4m), jen u pobřeží roztává. Led je zde proto slaný.

8. Doplň vynechané výrazy:

Severní ledový oceán má drsné arktické podnebí, pouze u břehů severní Evropy se projevuje oteplující účinek Severoatlantského proudu. Proto se v Barentsově moři, které nezamrzá, provozuje rybolov. Vlivem mírného výparu a značného přítoku vod z řek má oceán menší slanost než ostatní oceány. Pobřeží Ruska z města Archangelsk do města Vladivostok sleduje „Severní mořská cesta“. Pravidelná dopravní linka, která funguje jen díky ledoborcům, které prorážejí ledové kry.

Nejsevernější místo na Zemi severní pól poprvé dobyl v roce 1909 americký polárník Robert Peary.

Hospodářský význam Severního ledového oceánu je malý.
Na ostrovech fungují výzkumné meteorologické stanice. I přes nepříznivé počasí, vedou ze Skandinávie přes severní pól letecké linky do Japonska.

9. K severnímu pólu směřovala i v roce 1928 vzducholoď italského polárníka, ve které byl i náš vědec František Běhounek. Dramatické osudy této výpravy popsal v knize: Trosečníci polárního moře. Jméno italského polárníka je v tajence.

		I	N	D	I	C	K	Ý			1
E	V	R	O	P	A						2
			B	Ě	H	O	U	N	E	K	3
		T	I	C	H	Ý					4
	A	T	L	A	N	T	I	C	K	Ý	5
A	S	I	E								6

1. Oceán ležící mezi Afrikou a Austrálií

2. Který světadíl neomývá Indický a Tichý oceán

3. Jméno našeho polárníka, autora knihy Trosečníci polárního moře

4. Oceán omývající všechny světadíly kromě Austrálie

5. Který světadíl omývají všechny oceány

Umberto Nobile se svou vzducholodí Italia ztroskotal na arktické kře. Dramatický boj o život polárníků si přečtete v knize účastníka výpravy, českého vědce a spisovatele Františka Běhounka.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Severní ledový oceán

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_63

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly a oceány
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 35min

Anotace: Žáci v 7. ročníku již znají Tichý a Indický oceán, který probírali vloni. Učivu o Severním ledovém oceánu může předcházet prezentace V_Pos_61 Světový oceán pro vhled do problematiky. Nato žáci samostatně vypracovávají úkoly v PL s atlasem. Učitel může na konci hodiny vybrat a obodovat výsledky, nebo si společně vyhodnotí celá třída správné odpovědi. Vznikne tak zároveň zápis nového učiva, ke kterému se žáci dopracovali samostatně. Křížovka na konci listu má žáky motivovat k přečtení dobrodružné knihy.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Zeměpis světa 1. Holeček a kol: Česká geografická společnost Praha 1996

Datum vytvoření: 23.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední Amerika - PL

1. Doplň vynechaný text.

Střední Amerika se rozkládá na pevnině mezi Tehuantepeckou a ……. šíjí. Patří k ní souostroví Bahamy a Malé a Velké …… . Mezi pevninskou a ostrovní částí se rozkládá Mexický záliv a …… moře. Ze západu ji omývá …… oceán a z východu …… oceán.

Největší Antilské ostrovy jsou ……, ……., ……., ……., ……

V Malých Antilách leží např. ……., ……, ……Panamský průplav spojuje dva největší oceány. Zkracuje plavbu mezi …… a …… nebo …… a ……

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

2. V textu podtrhni správnou možnost(i).

Pevninskou částí Střední Ameriky prochází pásmo (And, Alp, Kordiller). Převažuje podnebný pás (tropický, subtropický, mírný). V hospodářství států převládá zemědělství. Pěstuje se (káva, pšenice, cukrovka, brambory, cukrová třtina, banány, ječmen). Průmyslu je málo, většinou zpracovává zemědělské plodiny . Vyrábí (cukr, ořechy, doutníky, hedvábí, rum, olej). Z nerostných surovin je významná těžba (ropy, bauxitu, niklu a kobaltu, uranu, mědi, zlata). Značné příjmy mají státy také díky (vodním elektrárnám, cestovnímu ruchu, silniční dopravě).

3. Co je v textu špatně? Podtrhni.

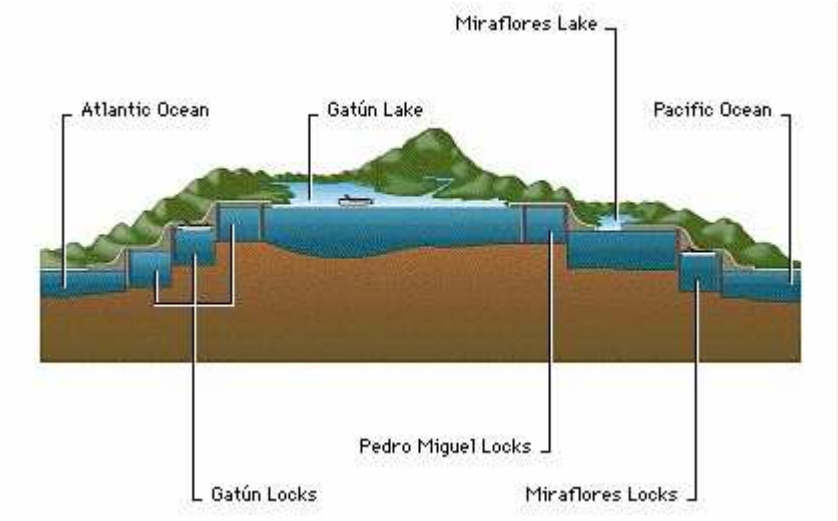

Námořní spojení Atlantského a Indického oceánu umožňuje 82 km dlouhý a 150 m široký a 14 m hluboký Panamský průplav. Výškový rozdíl 82 metrů překonává šesti plavebními komorami. Plavba trvá 7 až 9 hodin. Denně může proplout až 48 lodí. Cestu mezi oceány zkracuje o 8 tisíc km.

Stavba začala v roce 1881, pro technické a finanční potíže byla po osmi letech zastavena. Pokračovala znovu v r. 1901 a dokončena byla za velkých lidských i finančních obětí v r. 1914. Zkrátila se tak cesta z východního na západní pobřeží USA i z Evropy do Tichomoří. Odpadla tak nutnost proplouvat

bouřlivým Davisovým průlivem mezi jihem americké pevniny a Ohňovou zemí nebo ještě obávanějšími vodami jižně od mysu Hoorn.

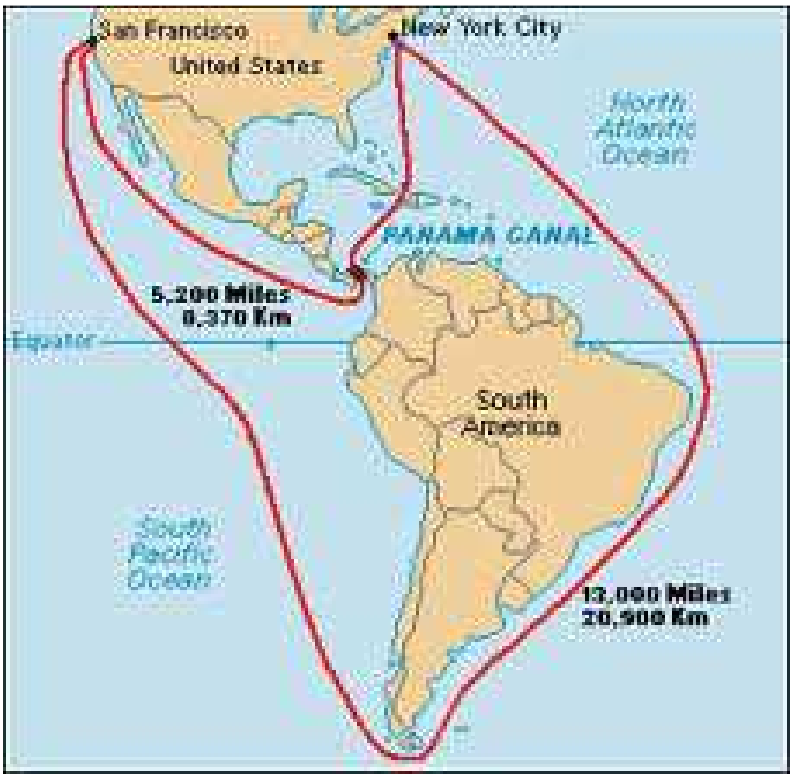

Řešení:

1. Doplň vynechaný text.

Střední Amerika se rozkládá na pevnině mezi Tehuantepeckou a Panamskou šíjí. Patří k ní souostroví Bahamy a Malé a Velké Antily . Mezi pevninskou a ostrovní částí se rozkládá Mexický záliv a Karibské moře. Ze západu ji omývá Tichý oceán a z východu Atlantický oceán.

Největší Antilské ostrovy jsou Kuba, Dominikánská republika, Haiti, Portoriko, Jamajka.

V Malých Antilách leží např. Barbados, Martinik, Trinidad a Tobago.

Panamský průplav spojuje dva největší oceány. Zkracuje plavbu mezi západním a východním pobřežím USA nebo Evropou a Tichým oceánem.

2. V textu podtrhni správnou možnost.

Pevninskou částí Střední Ameriky prochází pásmo (And, Alp, Kordiller). Převažuje podnebný pás (tropický, subtropický, mírný). V hospodářství států převládá zemědělství. Pěstuje se (káva, pšenice, cukrovka, brambory, cukrová třtina, banány, ječmen). Průmyslu je málo, většinou zpracovává zemědělské plodiny . Vyrábí (cukr, ořechy, doutníky, hedvábí, rum, olej).

Z nerostných surovin je významná těžba (ropy, bauxitu, niklu a kobaltu, uranu, mědi, zlata). Značné příjmy mají státy také díky (vodním elektrárnám, cestovnímu ruchu, silniční dopravě).

3. Co je v textu špatně? Podtrhni.

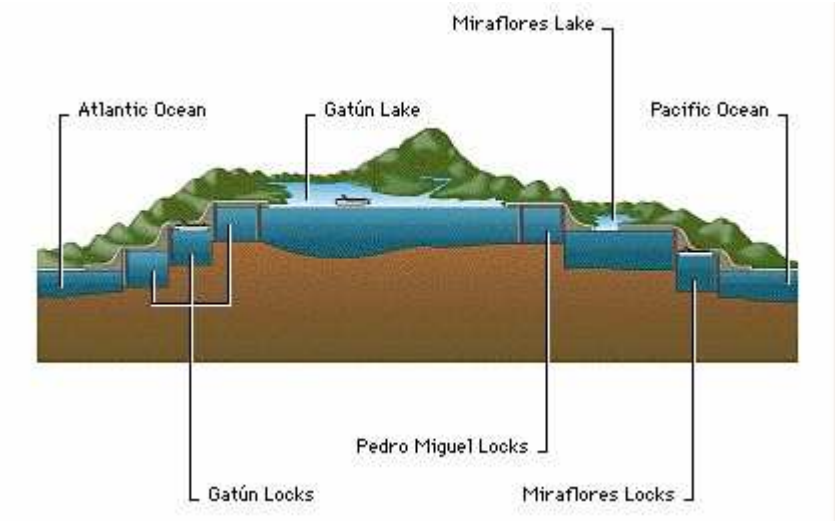

Námořní spojení Atlantského a Indického oceánu (Tichého) umožňuje 82 km dlouhý a 150 m široký a 14 m hluboký Panamský průplav. Výškový rozdíl 82 metrů překonává šesti plavebními komorami. Plavba trvá 7 až 9 hodin. Denně může proplout až 48 lodí. Cestu mezi oceány zkracuje o 8 tisíc km.

Stavba začala v roce 1881, pro technické a finanční potíže byla po osmi letech zastavena. Pokračovala znovu v r. 1901 a dokončena byla za velkých lidských i finančních obětí v r. 1914. Zkrátila se tak cesta z východního na západní pobřeží USA i z Evropy do Tichomoří. Odpadla tak nutnost proplouvat bouřlivým Davisovým (Magalhãesovým) průlivem mezi jihem americké pevniny a Ohňovou zemí nebo ještě obávanějšími vodami jižně od mysu Hoorn.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Střední Amerika - PL

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_64

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 15 min

Anotace: Pracovní list zařadíme po probrání oblasti a prezentace V_Pos_34. Děti pracují samostatně bez atlasu podle pokynů. U úkolu 2 upozorníme, že správně je více možností. U úkolu 3 ubezpečíme, že chyby jsou zjevné, které by žáci měli odhalit. Další informace a čísla jsou uvedeny jako rozšiřující učivo a zajímavosti o Panamském průplavu.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Zeměpis světa 1. Holeček a kol: Česká geografická společnost Praha 1996
www.cs.wikipedia.org
www.panama.xf.cz
www.projektaky.cz

Datum vytvoření: 29.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JA – Brazílie a guyanské státy

1. Které město leží v Brazílii? *U správné odpovědi zapiš 1. písmeno do dolní tabulky.* a) Manaus

b) Cordóba

2. Hlavní město Guyany je . . . . . *8. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

3. Velké přístavní město vyhlášené svým karnevalem je . . .

. . . . . *4. písmeno zapiš do správné kolonky.*

4. Vysočina na území největšího jihoamerického státu se jmenuje : *2. písmeno správné odpovědi zapiš do spodní kolonky.* a) Guyanská

b) Brazilská

5. Který průmysl převažuje v Brazílii? *8. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.* a) kožedělný

b) dřevozpracující

c) hutnický

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

6. Přesmyčka – MAZANOKA → . . . . . *2. písmeno zapiš do tabulky.*

7. Název státu, ležícího mezi dvěma Guyanami je . . . . . *6. písmeno zapiš do spodní tabulky.*

8. S jakým státem sousedí Brazílie na jihu? . . . . . *1. písmeno zapiš do tabulky.*

9. Hlavní město Brazílie je . . . . . *2. písmeno zapiš do tabulky.*

10. Přístav, z kterého se vyváží skvělá brazilská káva a zároveň značka kávy je a) RECIFE
b) SANTOS
c) BELÉM *4. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

11. Oblast, která se nazývá „Plíce světa“, ale v poslední době zažívá ekologickou katastrofu je . . . . . *7. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

12. Co se v Brazílii těží více? a) rudy
b) ropa *2. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

13. Největší brazilské velkoměsto s více než 20. mil. obyvatel v aglomeraci je . . . . . *1. písmeno zapiš do posledního políčka připravené tabulky.*

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13

Řešení:

1. Které město leží v Brazílii? *U správné odpovědi zapiš 1. písmeno do dolní tabulky.* a) Manaus

b) Cordóba

2. Hlavní město Guyany je Georgetown *8. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

3. Velké přístavní město vyhlášené svým karnevalem je Rio de Janeiro *4. písmeno zapiš do správné kolonky.*

4. Vysočina na území největšího jihoamerického státu se jmenuje : *2. písmeno správné odpovědi zapiš do spodní kolonky.* a) Guyanská

b) Brazilská

5. Který průmysl převažuje v Brazílii? *8. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.* a) kožedělný

b) dřevozpracující

c) hutnický

6. Přesmyčka – MAZANOKA → AMAZONKA *2. písmeno zapiš do tabulky.*

7. Název státu, ležícího mezi dvěma Guyanami je Surinam *6. písmeno zapiš do spodní tabulky.*

8. S jakým státem sousedí Brazílie na jihu? Uruguay *1. písmeno zapiš do tabulky.*

9. Hlavní město Brazílie je Brasilia *2. písmeno zapiš do tabulky.*

10. Přístav, z kterého se vyváží skvělá brazilská káva a zároveň značka kávy je a) RECIFE

b) SANTOS

c) BELÉM *4. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

11. Oblast, která se nazývá „Plíce světa“, ale v poslední době zažívá ekologickou katastrofu je Amazonie *7. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

12. Co se v Brazílii těží více? a) rudy

b) ropa *2. písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

13. Největší brazilské velkoměsto s více než 20. mil. obyvatel v aglomeraci je São Paulo *1. písmeno zapiš do posledního políčka připravené tabulky.*

M	O	D	R	Ý		M	A	U	R	T	I	U	S
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13

Je jedna z nejdražších známek světa. Zachovala se v jediném exempláři a má cenu mnoha miliónů amerických dolarů. Pochází z Guyany, která však tehdy byla ještě britskou kolonií a jmenovala se Britská Guyana.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: JA- Brazílie a Guyanské státy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_65

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 15 min

Anotace: Pracovní list zařadíme po probrání oblasti a prezentace V_Pos_35. Děti pracují samostatně bez atlasu podle pokynů. PL je určen jako zábava a poučení na závěr hodiny. Práci můžeme, ale nemusíme známkovat. Děti samy vyprávějí co o unikátní známce vědí.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Zeměpis světadílů oceánů a Ruska. Baar Vl.: Fortuna Praha 2000
www.cs.wikipedia.org

Datum vytvoření: 30.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JA – Karibské státy

1. Jak se nazývá moře, které omývá oba státy ze severu?
. . . . . *6. písmeno zapiš do spodní tabulky do příslušné kolonky.*

2. Pohoří, které prochází západní částí obou států se jmenuje:
. . . . *První písmeno vepiš do tabulky.*

3. Zemědělství provozující v karibských státech se nazývá:

a) prérijní

b) pampové

c) plantážní

Ze správné odpovědi zapiš do tabulky 2. písmeno.

4. Hlavní msto Kolumbie je . . . . . *5.písmeno zapiš do tabulky*

5. Přesmyčka – KORIONO → . . . . . *1. nebo poslední písmeno vepiš do tabulky.*

6. Z Kolumbie se vyváží a) rýže

b) káva

c) pšenice *4. písmeno správné odpovědi vepište do dolní tabulky.*

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

7. Stát Střední Ameriky, sousedící s Kolumbií na západě je:
. . . . . . *3. písmeno vepiš do tabulky.*

8. Drahokamy, které se nachází a vyváží z Kolumbie jsou:
. . . . . *6. písmeno vepiš do tabulky.*

9. Venezuela vyváží z 90% výrobky průmyslu :

a) energetika

b) petrochemie

c) strojírenství

2. písmeno správné odpovědi vepiš do tabulky.

10. Jak se jmenuje věnec ostrovů, táhnoucí se od pobřeží Venezuely? . . . . . *5. písmeno vepiš do poslední kolonky připravené tabulky. Zjisti si informace o tajence.*

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10

Řešení:

1. Jak se nazývá moře, které omývá oba státy ze severu?
Karibské *6. písmeno zapiš do spodní tabulky do příslušné kolonky.*

2. Pohoří, které prochází západní částí obou států se jmenuje:
Andy *První písmeno vepiš do tabulky.*

3. Zemědělství provozující v karibských státech se nazývá:

a) prérijní

b) pampové

c) plantážní

Ze správné odpovědi zapiš do tabulky 2. písmeno.

4. Hlavní msto Kolumbie je Bogotá *5.písmeno zapiš do tabulky*

5. Přesmyčka – KORIONO → ORINOKO *1. nebo poslední písmeno vepiš do tabulky.*

6. Z Kolumbie se vyváží a) rýže

b) káva

c) pšenice

4. písmeno správné odpovědi vepište do dolní tabulky.

7. Stát Střední Ameriky, sousedící s Kolumbií na západě je:
Panama *3. písmeno vepiš do tabulky.*

8. Drahokamy, které se nachází a vyváží z Kolumbie jsou:
smaragdy *6. písmeno vepiš do tabulky.*

9. Venezuela vyváží z 90% výrobky průmyslu :

a) energetika

b) petrochemie

c) strojírenství

2. písmeno správné odpovědi vepiš do tabulky.

10. Jak se jmenuje věnec ostrovů, táhnoucí se od pobřeží Venezuely? Antily *5. písmeno vepiš do poslední kolonky připravené tabulky. Zjisti si informace o tajence.*

S	A	L	T	O		A	N	G	E	L
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10

Andělův vodopád ve Venezuele je nejvyšší vodopád světa. Měří 979m. Je v Guyanské vysočině na řece Churun, přítoku Orinoka.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: JA- Karibské státy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_66

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 15 min

Anotace: Pracovní list zařadíme po probrání oblasti a prezentace V_Pos_35. Děti pracují samostatně bez atlasu podle pokynů. PL je určen jako zábava a poučení na závěr hodiny. Práci můžeme, ale nemusíme známkovat. Tajenkou je název nejvyššího vodopádu. Děti si mohou najít další informace a vyhledají ho na mapě.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
www.cs.wikipedia.org

Datum vytvoření: 30.9.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JA – Andské státy

1. Která z těchto zemí patří mezi andské země? *2.písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

a) Brazílie

b) Chile

c) Argentina

2. Která z těchto zemí nepatří mezi andské země? *4. písmeno správné odpovědi zapiš do dolní tabulky.*

a) Bolívie

b) Ekvádor

c) Kolumbie

3. Jak se nazývá poušť na Chilském pobřeží? . . . . . *První písmeno zapiš do dolní kolonky.*

4. Menší ze dvou hlavních měst Bolívie se jmenuje . . . . . *První písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

5. Jak se jmenuje pramen Amazonky (nejdelší řeky světa), který se nachází v peruánských Andách? . . . . . *2. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

6. Typické zvíře, které žije v Andách a místní obyvatelé ho mnohostranně využívají je . . . . *2. písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

7. Který stát byl v minulosti osídlen říší Inků, vyspělou indiánskou civilizací? . . . . *3. písmeno odpovědi zapiš do spodní kolonky.*

8. Která z andských zemí získala název od rovnoběžky, na které leží? . . . . . *4. písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

9. Jedna z těchto surovin se v andských zemích netěží. Která?

a) měď b) ledek c) cín d) stříbro e) nikl *První písmeno správné odpovědi zapiš do dolní kolonky.*

10. Jak se jmenují míšenci tvořící většinu obyvatel těchto zemí? . . . . . *3. písmeno vepiš do připravené tabulky.*

11. Přesmyčka – TOQIU → . . . . . *2. písmeno vepiš do tabulky.*

12. Co je typičtější pro andské státy? a) rybolov

b) pěstování chmele

1. písmeno vepiš do poslední kolonky. Po vyluštění tajenky zjisti více informací o tomto objektu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12

Řešení:

JA – Andské státy

1. Která z těchto zemí patří mezi andské země? *2.písmeno správné odpovědi zapiš do tabulky.*

a) Brazílie

b) Chile

c) Argentina

2. Která z těchto zemí nepatří mezi andské země? *4. písmeno správné odpovědi zapiš do dolní tabulky.*

a) Bolívie

b) Ekvádor

c) Kolumbie

3. Jak se nazývá poušť na Chilském pobřeží? Atacama *První písmeno zapiš do dolní kolonky.*

4. Menší ze dvou hlavních měst Bolívie se jmenuje Sucre *První písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

5. Jak se jmenuje pramen Amazonky (nejdelší řeky světa), který se nachází v peruánských Andách? Ucayali *2. písmeno zapiš do dolní tabulky.*

6. Typické zvíře, které žije v Andách a místní obyvatelé ho mnohostranně využívají je lama *2. písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

7. Který stát byl v minulosti osídlen říší Inků, vyspělou indiánskou civilizací? Peru *3. písmeno odpovědi zapiš do spodní kolonky.*

8. Která z andských zemí získala název od rovnoběžky, na které leží? Ekvádor *4. písmeno odpovědi zapiš do tabulky.*

9. Jedna z těchto surovin se v andských zemích netěží. Která?

a) měď b) ledek c) cín d) stříbro e) nikl *První písmeno správné odpovědi zapiš do dolní kolonky.*

10. Jak se jmenují míšenci tvořící většinu obyvatel těchto zemí? mestici *3. písmeno vepiš do připravené tabulky.*

11. Přesmyčka – TOQIU → QUITO *2. písmeno vepiš do tabulky.*

12. Co je typičtější pro andské státy? a) rybolov

b) pěstování chmele

1. písmeno vepiš do poslední kolonky. Po vyluštění tajenky zjisti více informací o tomto objektu.

H	U	A	S	C	A	R	Á	N		S	U	R
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12

Je to sopka, 4. nejvyšší v Andách (6768m). Nejvyšší hora v Peru. V roce 1970 se uskutečnila česká expedice na její zdolání. Bohužel je zde zastihlo zemětřesení o síle 7,5 Richterovy stupnice a všech 14 členů zahynulo. Členem výpravy byl i známý fotograf Vilém Heckel, který stihl poslat několik krásných fotografií, ale bohužel posledních.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: JA- Andské státy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_67

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 15 min

Anotace: Pracovní list zařadíme po probrání oblasti a prezentace V_Pos_35. Děti pracují samostatně bez atlasu podle pokynů. PL je určen jako zábava a poučení na závěr hodiny. Práci můžeme, ale nemusíme známkovat. Tajenkou je název andské sopky, spojené s katastrofou expedice Peru 1970. Děti si mohou najít další informace a vyhledají si horu na mapě.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
www.cs.wikipedia.org
www.huascaran.expedition.sk

Datum vytvoření: 1. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JA – Laplatské státy

1. Napiš název stepi v Argentině. . . . . *První písmeno vepiš do spodní tabulky.*

2. V Paraguayi se sbírají listy rostliny, z kterých se vyrábí oblíbený čaj . . . . *2. písmeno zapiš do tabulky.*

3. Uruguay se specializuje na chov: *4. písmeno správné odpovědi zapiš do spodní tabulky.*

   a) drůbeže

   b) skotu

   c) prasat

4. Přesmyčka – ARAPÁN → . . . . . *4. písmeno zapiš do příslušné kolonky.*

5. Napiš název země, o které platí: „Patří mezi světové obilnice. Pěstuje hlavně pšenici a kukuřici, tabák, bavlnu, ovoce a zeleninu. Chová stáda skotu a ovcí. Patří mezi světové vývozce obilnin a masa. . . . . *3. písmeno zapiš do spodní kolonky.*

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

6. Ohňová země, kterou nazval Fernão Magalhães podle indiánských ohňů, které zde plály, když ji jako první Evropan spatřil, je: a) poloostrov

b) ostrov

První písmeno správné odpovědi zapiš do spodní kolonky.

7. Hlavní město Uruguaye je: . . . . . *3. písmeno zapiš do správné kolonky spodní tabulky.*

8. Hlavní město Paraguaye je: . . . . . *6. písmeno zapiš do správné kolonky.*

9. Hlavní město Argentiny je: . . . . . *3. písmeno zapiš do správné kolonky připravené tabulky.*

Na výběr hlavních měst můžeš použít možnosti.

a) Asunción

b) Montevideo

c) Buenos Aires

Až vyluštíš tajenku, zjisti si o ní více informací. Kde leží, jaké je její využití?

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Řešení:

1. Napiš název stepi v Argentině. pampa *První písmeno vepiš do spodní tabulky.*

2. V Paraguayi se sbírají listy rostliny, z kterých se vyrábí oblíbený čaj maté *2. písmeno zapiš do tabulky.*

3. Uruguay se specializuje na chov: *4. písmeno správné odpovědi zapiš do spodní tabulky.*

a) drůbeže

b) skotu

c) prasat

4. Přesmyčka – ARAPÁN → PARANÁ *4. písmeno zapiš do příslušné kolonky.*

5. Napiš název země, o které platí: „Patří mezi světové obilnice. Pěstuje hlavně pšenici a kukuřici, tabák, bavlnu, ovoce a zeleninu. Chová stáda skotu a ovcí. Patří mezi světové vývozce obilnin a masa. Argentina *3. písmeno zapiš do spodní kolonky.*

6. Ohňová země, kterou nazval Fernão Magalhães podle indiánských ohňů, které zde plály, když ji jako první Evropan spatřil, je: a) poloostrov

b) ostrov

První písmeno správné odpovědi zapiš do spodní kolonky.

7. Hlavní město Uruguaye je: Montevideo *3. písmeno zapiš do správné kolonky spodní tabulky.*

8. Hlavní město Paraguaye je: Asunción *6. písmeno zapiš do správné kolonky.*

9. Hlavní město Argentiny je: Buenos Aires *3. písmeno zapiš do správné kolonky připravené tabulky.*

Na výběr hlavních měst můžeš použít možnosti.

8) Asunción

7) Montevideo

9) Buenos Aires

Až vyluštíš tajenku, zjisti si o ní více informací. Kde leží, jaké je její využití?

P	A	T	A	G	O	N	I	E
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Je to rozsáhlé území na jihu Jižní Ameriky (někdy nazývané „jižní roh“), kterého většina náleží Argentině. Je zde drsné podnebí, ledovce, fjordy a člověk zde minimálně zasahuje do krajiny. (Přírodní rezervace). Magalhãesův průliv ji odděluje od Ohňové země. Oblast je bohatá na ropu a zemní plyn.

Hlavní města a velkoměsta států Jižní Ameriky zakresli do mapy. Barevně odliš státy Karibské, Andské, Laplatské, Brazílii a guyanské.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: JA- Laplatské státy

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_68

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 15 min

Anotace: Pracovní list zařadíme po probrání oblasti a prezentace V_Pos_35. Děti pracují samostatně bez atlasu podle pokynů. PL je určen jako zábava a poučení na závěr hodiny. Práci můžeme, ale nemusíme známkovat. Tajenkou je název Patagonie. Děti si mohou najít další informace o této oblasti a vyhledají si ji mapě.

Všechny PL 65, 66, 67, 68, týkající se států Jižní Ameriky se mohou zadat najednou žákům do 4 skupin a výsledky si potom porovnají. Na obrysové mapě si oblasti mohou vybarvit a do mapy doplní velká města.

Zdroje: Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
www.cs.wikipedia.org
www.destinatin360.com
www.news.nationalgeographic.com
www.go-south-adrentn.res.com

Datum vytvoření: 7. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jižní Amerika - skupiny států

Mgr. Eva Pospíšilová
3.ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

10 7-20:00

1. zabarvěte skupiny států: Karibské fialově, Andské oranžově, Laplatské žlutě, Guyanské modře, Brazilie zeleně.

10 7-20:05

1. zabarvěte skupiny států: Karibské fialově, Andské oranžově, Laplatské žlutě, Guyanské modře, Brazilie zeleně.

Řešení:

10 7-20:13

2. Umístěte města ke svým značkám. Hlavní města jsou červená.

Paramaribo
Quito
Santiago
Bogotá
Sao Paulo
Asunción
Georgetown
Caracas

Buenos Aires
Sucre
Rio de Janeiro
(Cayenne)
La Paz
Lima
Montevideo
Brasília

10 7-20:44

Řešení:

2. Umístěte města ke svým značkám. Hlavní města jsou červená.

10 7-21:16

3.Umísti do mapy obrázky k vyluštění tajenek.

Patagonie
Huascarán
Salto Angel
Modrý Mauritius

10 7-21:22

3.Umísti do mapy obrázky k vyluštění tajenek.

Řešení:

10 7-21:40

Zdroje:

Školní atlas světa. Kartografie Praha,1997
Zeměpis Ameriky, Asie a Evropy. Brinke, Baar: Fortuna Praha 2005
www.cs.wikipedia.org
www.news.nationalgeographic.com

10 7-21:47

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: JA- skupiny států

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_69

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly - Amerika
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☐ Test☒ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 30 min

Anotace: Tento materiál zařadíme po probrání oblasti Jižní Amerika, prezentace V_Pos_35, a všech PL 65, 66, 67, 68, týkající se států Jižní Ameriky. Na obrysové mapě si žáci nejprve v papírové podobě vyzkoušejí úkol řešit samostatně podle jednotlivých zadání (oblasti mohou vybarvit a do mapy umístí velká města, i výrazy z tajenek) a na závěr jeden žák demonstrativně předvede na tabuli Smart.

Zdroje: viz políčko 8

Datum vytvoření: 7. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Názvy ostrovů a souostroví

1. Pokus se najít názvy ostrovů.

1) 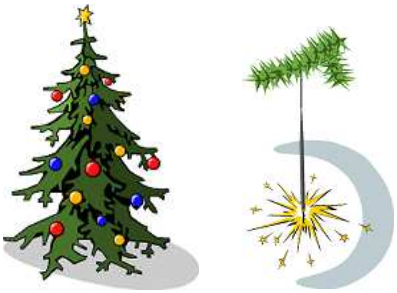

2)

…….ní ostrovy …….ní ostrovy

3)

?..... hry

…….. ostrovy

2. Co mají společného názvy těchto ostrovů? Napiš názvy.

4) 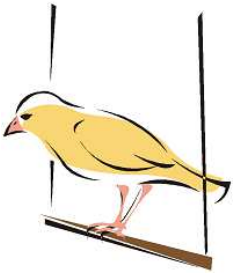

5)

6)

……y ……y ……..í ostrovy

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

7)

8)

…….y …….. ……..

3. Najdi názvy ostrovů pojmenovaných po vlastních jménech.

9) **14. 7.** .....y

10) **8. 9.** .....y

11) **26. 5.** .....íny

12) **4.8.** .....a

13) **10. 8.** o. sv. .....

14) **11. 11.** o. .....ik

15) **13. 12.** Sv. .....

4. Pokus se uhodnout názvy těchto ostrovů (názvy věcí)

německy: (jaké?) hory

16)

17)

18)

.....ové ostrovy .....rény .....

19) 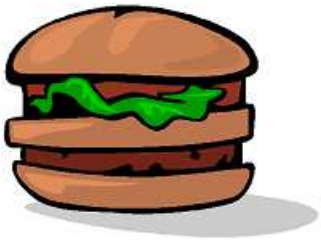

20) 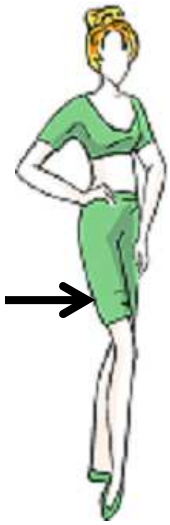

.....ostrovy .....ský .....

5. Najdi vyluštěné ostrovy na mapách v atlase. Urči jejich zeměpisnou polohu. (Využij rejstřík zeměpisných názvů).

1)	2)
3)	4)
5)	6)
7)	8)
9)	10)
11)	12)
13)	14)
15)	16)
17)	18)
19)	20)

Víš něco o těchto ostrovech?

Řešení:

1. Pokus se najít názvy ostrovů.

1) 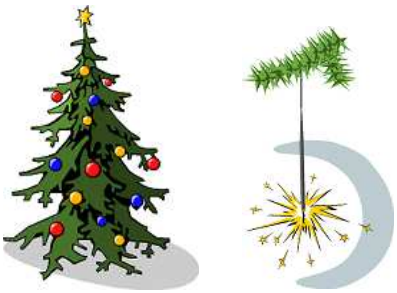

Vánoční ostrovy

2)

Velikonoční ostrovy

3)

?společenské hry

Společenské ostrovy

2. Co mají společného názvy těchto ostrovů? Napiš názvy.

4) 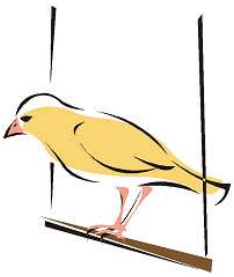

Kanáry

5)

Azory

6)

Medvědí ostrovy

7)

8)

Kajmany ostrov Kos

3. Najdi názvy ostrovů pojmenovaných po vlastních jménech.

9) **14. 7.** Karolíny

10) **8. 9.** Mariany

11) **26. 5.** Filipíny

12) **4.8.** Dominika

13) **10. 8.** o. sv. Vavřince

14) **11. 11.** o Martinik

15) **13. 12.** Sv. Lucie

4. Pokus se uhodnout názvy těchto ostrovů (názvy věcí)

německy: (jaké?) hory

16)

17)

18)

Kokosové ostrovy Maskarény Špicberky

19) 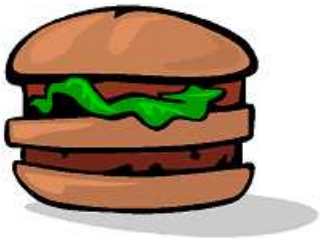

20) 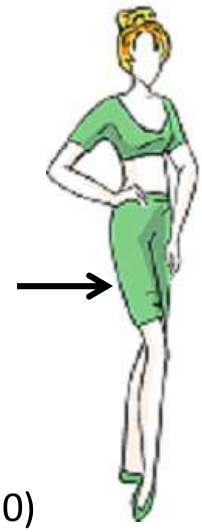

Sandwichovy ostrovy Bermudský trojúhelník

5. Najdi vyluštěné ostrovy na mapách v atlase. Urči jejich zeměpisnou polohu. (Využij rejstřík zeměpisných názvů).

1) 2˚s.š., 157˚z.d; 11˚j.š.,105˚v.d. 2) 28˚j.š., 109˚z.d.

3) 15˚j.š., 152˚z.d. 4) 28˚s.š., 15˚z.d.

5) 38˚s.š., 26˚z.d. 6) 71˚s.š., 162˚v.d.

7) 19˚s.š., 84˚z.d. 8) 37˚s.š., 27˚v.d.

9) 8˚s.š., 150˚v.d. 10) 15˚s.š., 145˚v.d.

11) 10˚s.š., 124˚v.d. 12) 16˚s.š., 62˚z.d.

13) 62˚s.š., 170˚z.d. 14) 15˚s.š., 61˚z.d.

15) 14˚s.š., 61˚z.d. 16) 12˚j.š., 96˚v.d.

17) 22˚j.š., 56˚v.d. 18) 78˚s.š., 20˚v.d.

19) 57˚j.š., 34˚z.d. 20) 32˚s.š., 65˚z.d.

Velikonoční ostrovy – ostrov Rapa Nui se záhadnými obrovskými sochami; ostrovy Bermudského trojúhelníku - se záhadnými zmizeními lodí a letadel, které přes ně křižují, atd.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Názvy ostrovů a souostroví

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_70

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☒ Prezentace☐ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 25 min

Anotace: Pracovní list zařadíme jako zábavné hledání a práci s atlasem. Vyhledávání v rejstříku, určování zeměpisné polohy. Materiál můžeme použít kdykoli, když zbude čas, pro rozptýlení před Vánoci, velikonocemi atd. O nalezených ostrovech si žáci mohou vyhledat informace, poř. zkusit odhadnout přírodní podmínky.

Zdroj: Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
Kliparty 3. ZŠ Cheb

Datum vytvoření: 16. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Indický oceán

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Přírodní poměry

- **Rozloha:** 3. největší oceán v pořadí. 76mil.km²
- **Poloha:** převážně na jižní polokouli. Mezi 4 světadíly – Afrikou, Asií, Austrálií, Antarktidou.
- **Členitost:** hluboce do pevniny zasahují Rudé moře (až 31˚C) a Perský záliv (až 34˚C).
  Ostrovy Madagaskar, Cejlon, drobné ostrovy sopečného a korálového původu (Maledivy, Lakadivy, Seychely).
  Oblast kolem indonéských ostrovů je seizmicky neklidnou zónou.

Mapa oceánu

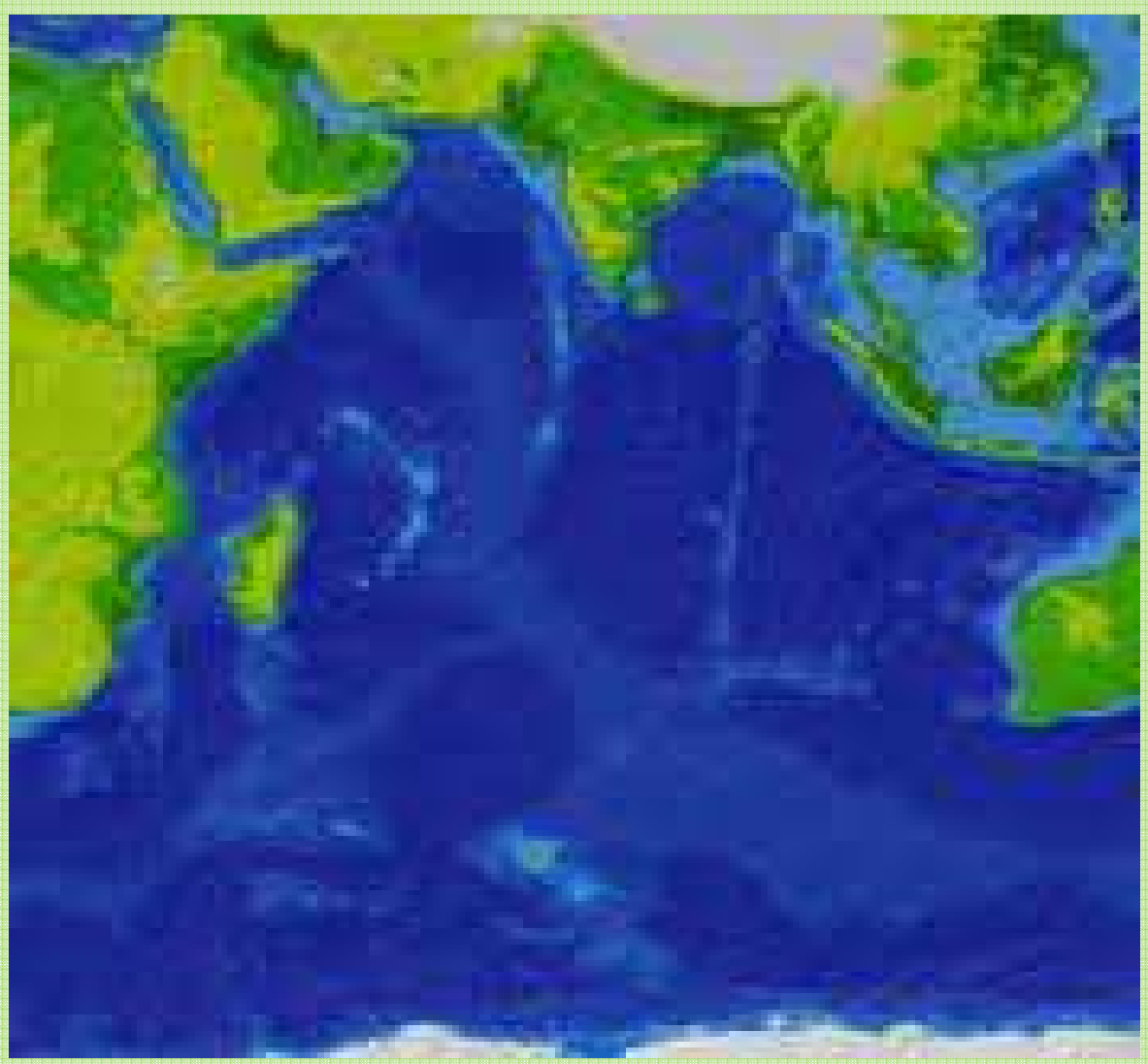

Podnebí

- V severní části vliv sezónních monzunů. Tyto ovlivňují i mořské proudy. (V zimě proudí z Bengálského zálivu a Arabského moře ke břehům Afriky a v létě naopak). U břehů Madagaskaru vznik tropických cyklon.
- **Cejlon**

Maledivy

Fauna

- Teplá tropická moře – organismy vynikají pestrostí druhů, barevností a pestrostí tvarů. (koráli, delfíni, žraloci, chobotnice, krakatice, hvězdice, medúzy, mořští koníci, sasanky, mořské želvy, létající ryby).

Fauna

Význam

- V mělkých šelfových mořích Perského zálivu – nejbohatší ložiska ropy na světě. Vyváží se ropovody a tankery.
- ŽP: znečisťování moří po únicích ropy a ztroskotání tankerů. Odpady z lodí, ústí znečistěných řek, úložiště radioaktivního odpadu.

Otázky

- Přečtěte na mapě názvy okrajových i vnitřních moří a zálivů oceánu. Kolem kterého světadílu jich je nejvíce?
- Které ostrovy a souostroví leží v oceánu? Jakého jsou původu?
- Kudy probíhá hranice mezi sousedními oceány? Které světadíly oceán omývá?
- Jaké nej- má oceán a kolik měří?
- Jakými živočichy se vyznačuje?
- Jaký největší význam má oceán?

Zdroje

- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Planeta Země. Brychtová Š. a kol.: Fortuna Praha 2001
- Přírodní prostředí Země. Červinka P., Tampír V.: NČGS Praha 1998
- Zeměpis světa 1. Holeček M. a kol.: NČGS Praha 1996
- www.cs.wikipedia.org www.zivazeme.cz
- www.novinky.cz www.indickyocean.cz
- www.exklusive-travel.cz www.akvarista.cz
- www.dovolena-metatour.cz www.cktilia.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Indický oceán

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_71

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly a oceány
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Prezentace je určena k výkladu učiva o oceánech. Jako shrnutí použijeme prezentaci. Závěrem žáci samostatně odpoví na otázky.

Zdroje: viz okénko 9

Datum vytvoření: 21. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tichý oceán

Mgr. Eva Pospíšilová
3. ZŠ Cheb

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Přírodní poměry

- **Rozloha:** největší oceán, 180 mil. km².
- **Poloha:** zastoupeny všechny podnebné pásy (vody tropické, mírné i polární); omývá břehy Ameriky, Asie, Austrálie, Antarktidy.
- **Členitost:** kolem Ameriky malá, kolem Asie velká. Množství ostrovů Oceánie sopečného a korálového původu (Polynésie, Melanésie, Mikronésie).
- Oceánem prochází **datová hranice**.

Mapa oceánu

Přírodní poměry

- **Oceánské dno:**
- Zlomy zemské kůry – podmořská zemětřesení, sopečná činnost → tsunami (2011 Japonsko – havárie jaderné elektrárny Fukušima).
- Hlubokooceánské příkopy – největší na světě Mariánský 10 924m.
- **Podnebí:** východ- studený Humboldtův proud (velká loviště ryb), pasáty (mezi obratníky), západ- monzuny.
- V mírných oblastech u Ameriky- západní větry, u Asie- tropické cyklony (tajfuny).

Tektonicky neklidné oblasti

Oblasti možného ohrožení tsunami

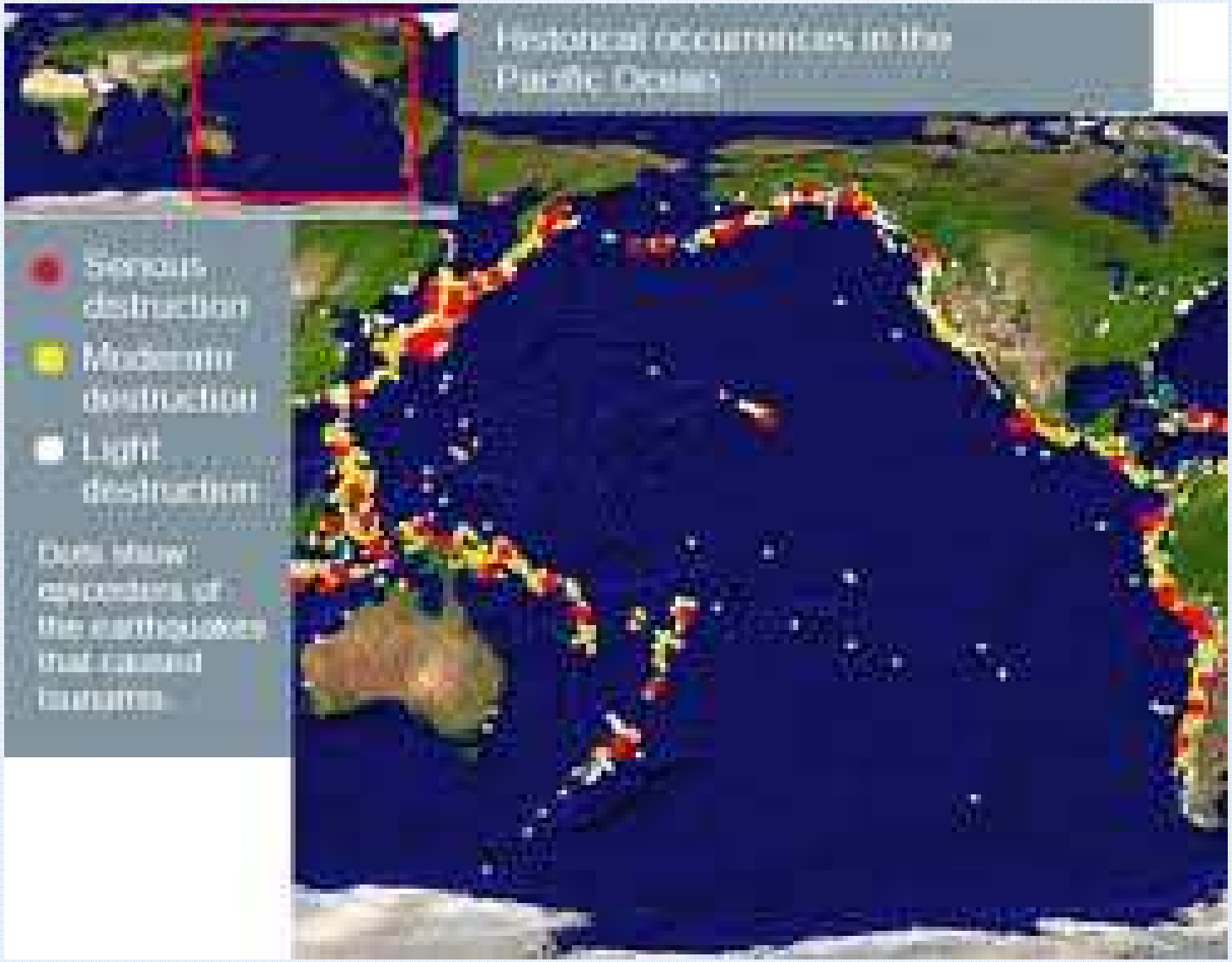

Fauna

- Velmi rozmanitá podle teploty vod.
- Tropická část (mnoho živočišných druhů pestrých tvarů a barev).
- Mírná část (na styku mořských proudů- O_2 rybolov: Japonsko, Rusko, Čína, Peru, Chile, USA) sledi, tresky, makrely, garnáti, lososi.
- Polární část (plankton je potravou pro velryby, žijí zde lední medvědi, tučňáci, mroži, tuleni, lachtani).
- V největších hloubkách, kde panuje tma a obrovský tlak, je také život.

fauna

Historie

- **Proč se oceán nazývá „Tichý“, když je nejbouřlivější? Kdo jej tak nazval?**
- Fernão Magalhães – první člověk v 16. stol. vyplul ze Španělska směrem na západ a jeho výprava se vrátila z východu. Potvrdila se tak teorie o kulatosti Země. Za celé 4 měsíce výprava nezažila jedinou bouři. Proto oceán nazvali MAR PACÍFICO.
- **Dnes** námořní doprava. Přístavy: Kóbe, Tókjo, Jokohama, Shanghai, Hongkong, Singapore, Vladivostok, Jakarta, Manila, Sydney, Vancouver, San Francisco, Los Angeles,

Test

- **Do sešitu si zapiš pouze pravdivé věty:**
- Západní pobřeží oceánu je členitější než východní.
- V oceánu leží ostrovy Havajské, Kanárské, Fidži Seychely, Šalamounovy, Madagaskar, Kurily, Aleuty, Filipíny.
- Koráli žijí v tropických mořích, v mírných tresky, v polárních velryby.
- Vinou nadměrného rybolovu se snižuje stav velryb, sleďů a makrel
- V oceánu je teplý mořský proud Oja-šio, a studený Kuro-šio.

Test – správné řešení

- **Do sešitu si zapiš pouze pravdivé věty:**
- Západní pobřeží oceánu je členitější než východní.
- V oceánu leží ostrovy Havajské, Kanárské, Fidži Seychely, Šalamounovy, Madagaskar, Kurily, Aleuty, Filipíny.
- Koráli žijí v tropických mořích, v mírných tresky, v polárních velryby.
- Vinou nadměrného rybolovu se snižuje stav velryb, sleďů a makrel
- V oceánu je teplý mořský proud Oja-šio,(studený) a studený Kuro-šio. (teplý)

Zdroje

- Školní atlas světa: Kartografie Praha 1997
- Planeta Země. Brychtová Š. a kol.: Fortuna Praha 2001
- Přírodní prostředí Země. Červinka P., Tampír V.: NČGS Praha 1998
- Zeměpis světa 1. Holeček M. a kol.: NČGS Praha 1996
- www.kompas.estranky.cz www.e-planeta.cz
- www.pariwisatadunia.blogspot.com www.universetoday.com www.delfa35.blog.cz
- www.tsunami-alarm-system.com www.ideje.cz
- www.evahejave.blog.cz www.cs.wikipedia.org

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

RČ. projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.0530

Název materiálu: Indický oceán

Autor: Mgr. Eva Pospíšilová

Evidenční číslo materiálu: V_Pos_71

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Člověk a příroda
- **Obor:** Zeměpis
- **Tematický okruh:** Světadíly a oceány
- **Ročník:** 7

Druh výukového zdroje:

Pracovní list☐ Prezentace☒ Test☐ Pokus☐ Souvislý text☐

Délka použití: 20 min

Anotace: Prezentace je určena k výkladu učiva o oceánech. Jako shrnutí použijeme prezentaci. Závěrem žáci samostatně odpoví na otázky.

Zdroje: viz okénko 9

Datum vytvoření: 21. 10. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.